

CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA

**AGENDA LOCALĂ 21 –
PLANUL LOCAL DE DEZVOLTARE DURABILĂ A
JUDEȚULUI ALBA**

Proiect PNUD 0033238

Copyright © 2007 Consiliul Județean Alba, România
Piața I.I.C. Brătianu, nr. 1 Alba Iulia, 510118, Alba
Tel.: +40 258 813 380
Fax: +40 258 813 325
E-mail: cjalba@cjalba.ro
<http://www.cjalba.ro>

Copyright © 2007 Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă
Str. Dr. Burghilea, Nr.16, Sector 2, București
Tel: +4021 310 33 20
Fax: +4021 310 33 21
E-Mail: office@ncsd.ro
<http://www.ncsd.ro>

Copyright © 2007 Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor
Autoritatea pentru Managementul Programului Operațional Regional
Strada Apolodor nr. 17, Latura Nord, Sector 5, București, 050741 - RO,
Tel: +40 (37) 211 14 09,
Fax: +40 (37) 211 16 30
E-Mail: info@mdlpl.ro
<http://www.mdlpl.ro> , www.inforegio.ro

Document apărut cu sprijinul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor (MDLPL) și al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în baza Memorandumului de înțelegere dintre Ministerul Integrării Europene și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare referitor la cofinanțarea și administrarea proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România", semnat la București la 12 mai 2006 și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 898/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 31 iulie 2006.
Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă în mod necesar punctul de vedere al MDLPL/ PNUD.
Expertiză tehnică acordată de Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă.

COMITETUL LOCAL DE COORDONARE

Dumitreț Ion – Președinte, Consiliul Județean Alba
Hava Mircea – Primar, Primăria municipiului Alba Iulia
Levițchi Ana Maria – Consultant, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură
Fagadar Iancu – Consilier, Comp. Dezvoltare rurală, Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Alba
Ariton Viorica – Expert Comp. Sinteză, Direcția Regională de Statistică Alba
Todea Vasile – Director, Agenția pentru protecția Mediului Alba
Marcu Angela – Inginer Biroul Tehnic, Producție, SC Drumuri și Poduri Locale Alba SA
Hațegan Gheorghe – Director tehnic, SC Apa CTTA SA Alba
Morar Mihai – Director general – Direcția Silvică Alba
Mărginean Elena – Inspector, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba
Văcaru Ileana – Director executiv adjunct, Autoritatea de Sănătate Publică Alba
Drambarean Matei – Director, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte, Patrimoniu Cultural Național Alba
Breaz Daniel – Conferențiar universitar doctor, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia
Andronescu Rodica – Inspector școlar, Inspectoratul Școlar Județean Alba
Ciul Gheorghe – Director, SC Unirea Pres SA Alba Iulia

BIROUL AGENDA LOCALĂ 21:

Stoia Elena – Ofițer local, Consiliul Județean Alba
Bobar Cristina – Ofițer local, Consiliul Județean Alba

GRUPUL DE LUCRU NR.1 – DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Aitai Marian – Coordonator Consiliul Județean Alba
Ariton Viorica – Direcția Regională de Statistică Alba
Pleșa Anca – Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Alba
Pohonțu Alina - Consiliul Județean Alba
Moga Marilena - Consiliul Județean Alba
Docea Lucian - Consiliul Județean Alba
Cațaros Pompilia - Consiliul Județean Alba
conf. univ. dr. ec. Iuga Iulia Cristina, Universitatea "1 Decembrie 1918" Alba Iulia

GRUPUL DE LUCRU NR. 2 – MEDIU

Iuga Iulius – Coordonator Consiliul Județean Alba
Mohai Zamora Ana – Agenția pentru Protecția Mediului Alba
Munteanu Octavian – Agenția pentru Protecția Mediului Alba

GRUPUL DE LUCRU NR. 3 – SOCILA, CULTURĂ, EDUCAȚIE

Bene Magdalena – Coordonator Consiliul Județean Alba
Vintan Sanda – Instituția Prefectului, Județul Alba
Văcaru Ileana, Candrea Olimpia – Autoritatea de Sănătate Publică Alba
Topârceanu Ana – Direcția Regională de Statistică Alba
Benga Emil, Știr Radu – Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba
Ilea Maria – Asociația *Sprijiniți copiii* Alba Iulia
Ghircău Mirela – Asociația pentru Consiliere și Asistență Specializată Alba Iulia
Trifu Elena – Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Alba
Andronescu Rodica, Panța Nicolae – Inspectoratul Școlar Județean Alba
Todoran Tiberiu – Inspectoratul Județean de Poliție Alba
Armian Florin – Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Alba
Breaz Daniel – Universitatea *1 Decembrie 1918* Alba Iulia
Cristescu Adela – Serviciul Public de Asistență Socială Alba Iulia
Agenți de dezvoltare locali și asistenți sociali – Autorități publice locale

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

Autoritatea pentru Managementul Programului Operațional Regional

Valentina Rădoi – Director, Direcția Gestionare Programe

Cezar Grozavu - Manager public, Direcția Gestionare Programe

Consultanță din partea Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă:

Călin Georgescu – Director de proiect
Radu-Ștefan Vădineanu – Coordonator
Tania Mihu – Coordonator Programe – Proiecte
Oana Voicu – Ofițer proiect
Gheorghe Onuț – Coordonator cercetare sociologică
Daniel Toboș – Coordonator financiar
Olivia Popescu – Asistent editare
Dan Apostol – Consultant Științific, enciclopedic și editorial

CUPRINS

Cuvânt înainte adresat de Reprezentantul Rezident al
Programului Națiunilor Unite
pentru Dezvoltare în România

Cuvânt înainte adresat de Președintele Consiliului
Județean Alba

**I. STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE
DURABILĂ** - Evaluarea potențialului sistemului socio-
economic reprezentat de județul Alba, pentru
implementarea modelului de dezvoltare socio-
economică durabilă

I.1. Evaluarea capitalului natural

- 1.1. Atmosfera
- 1.2. Resursele de apă
- 1.3. Resursele minerale
- 1.4. Solurile
- 1.5. Biodiversitatea și ariile protejate
- 1.6. Pădurile

I.2. Evaluarea capitalului antropic (Economia)

- I.2.1. Descriere

III. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE

- I.2.2. Industria
- I.2.3. Agricultura
- I.2.4. Comerțul
- I.2.5. Transporturi
- I.2.6. Infrastructura de bază
- I.2.7. Comunicațiile
- I.2.8. Inovație și tehnologia informațiilor
- I.2.9. Turismul
- I.2.10. Managementul deșeurilor
- I.2.11. Servicii financiare
- I.2.12. Amenajarea teritoriului

I.3. Evaluarea capitalului social

- I.3.1. Populația și dezvoltarea umană
- I.3.2. Sărăcia și incluziunea socială
- I.3.3. Sănătatea populației
- I.3.4. Educație
- I.3.5. Societatea și rolul diferitelor categorii
sociale
- I.3.6. Consumul Sustenabil

1.4 OBIECTIVE

II. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE AL JUDEȚULUI ALBA

II.1 Obiective specifice și proiecte identificate

Cuvânt înainte

adresat de Reprezentantul Rezident al
Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România

Sunt fericit să prezint documentul realizat în urma implementării proiectului Agenda Locală 21 (AL21) în România, etapa 2006-2007. Acest document s-a constituit ca urmare a nevoilor și ideilor actorilor locali din trei noi orașe și două județe, și dorește să sprijine contribuțiile locale în stabilirea direcțiilor prioritare de dezvoltare, conform cerințelor impuse de aderarea la Uniunea Europeană.

Dorim să le mulțumim tuturor celor implicate în elaborarea Agendei Locale 21, cetățeni, oameni de afaceri, oameni de știință, ONG-uri și autorități locale, nu numai pentru asistența tehnică, ci și pentru efortul depus, energia și entuziasmul care au caracterizat acțiunile întreprinse, contribuind astfel la crearea unui plan pentru dezvoltare durabilă.

Agenda Locală 21 (AL21) s-a constituit ca o inițiativă a Națiunilor Unite și a fost adoptată pentru prima oară în cadrul Summit-ului de la Rio de Janeiro în 1992 reprezentând calea de promovare a conceptului de dezvoltare durabilă la nivel local. Zece ani mai târziu, la Johannesburg în 2002, cel de-al doilea summit mondial a enunțat faptul că AL 21 este principalul instrument pentru atingerea stadiului de bunăstare a populației la nivel mondial. AL 21 este implementată la nivelul autorităților locale și promovează, prin componenta sa de participare publică, un echilibru real între creșterea economică, echitatea socială și protecția mediului.

Conceptul de dezvoltare durabilă implică o re-evaluare constantă a relației om-natură, și existența solidarității între generații, ca fiind singura opțiune viabilă pentru asigurarea unui model de dezvoltare pe termen lung.

În România, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) a promovat într-un mod activ dezvoltarea durabilă începând cu anul 2001, prin coordonarea proiectului *“Dezvoltarea Capacitatilor Locale pentru implementarea Agendei Locale 21”*. Pana în acest moment, proiectul a fost implementat în **30 de orașe și 2 județe**. Proiectul a început implementarea sa la nivelul a nouă orașe pilot, în perioada 2000-2002, continuând cu încă treisprezece orașe între 2003-2004, și alte trei orașe și un județ între 2004-2005. În perioada 2005-2006 proiectul si-a extins aria de implementare la încă trei orașe și un județ. Astfel, în fiecare an, proiectul se implementează în noi orașe, sub coordonarea Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă, care este agenția de implementare a PNUD pentru proiectul AL 21.

Faza de implementare 2006-2007 s-a realizat în contextul unor cerințe specifice aderării la UE. În acest scop, PNUD România a semnat un Memorandum de Înțelegere cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și al Locuințelor, fapt ce a condus la o nouă abordare a procesului de implementare al Agendei Locale 21 în Alba Iulia, județul Alba, Tulcea, județul Tulcea și Fălciu.

Rezultatul, concretizat prin prezentul document, este o strategie coerentă însoțită de un plan concret de acțiune și de implementare. Ambele oferă garanția că proiectul vine în întâmpinarea nevoilor comunității și că reprezintă o importantă contribuție pentru dezvoltarea durabilă din România.

Aceste planuri locale pentru dezvoltare durabilă vor contribui la îmbunătățirea viitorului acestor comunități, ceea ce va conduce pe termen lung, la creșterea calității vieții oamenilor. De asemenea aceste documente programatice, vor asista autoritățile regionale și pe cele naționale în realizarea politicilor coerente la toate nivelurile, politici ce vor susține dezvoltarea întregii țări.

Jan Sorensen

Reprezentant Rezident PNUD
Coordonator Rezident ONU

Cuvânt înainte

adresat de Președintele Consiliului Județean Alba

De la Conferința privind mediul și dezvoltarea, organizată de Națiunile Unite la Rio de Janeiro în vara lui 1992, conceptul de Dezvoltare Durabilă a devenit extrem de important în politica de pe tot cuprinsul lumii. Această evoluție poate fi înțeleasă ca o speranță pentru politica mediului, pentru că o considerare integrantă a problemelor economice și sociale face vizibil contextul mai larg în care trebuie să transpară aceste probleme ale mediului, dacă dorim să le găsim o soluționare potrivită și acceptabilă din punct de vedere social. Cele mai necesare sunt schimbările de la nivel economic, social și politic.

În domeniul social se impun revendicări cu totul noi în ceea ce privește principiul și practica echității în distribuție, din trei motive. Ținând cont de faptul că acest concept de dezvoltare durabilă provine din discursul de politică a dezvoltării, este afectată în primul rând distribuția șanselor de dezvoltare. În al doilea rând este vorba despre cât de bine va fi tolerată în cadrul societății o modernizare ecologică – ea nu va aduce cu sine doar noi șanse, ci și noi probleme. În al treilea rând, intervine "echitatea distributivă inter-generativă": interesele generațiilor viitoare trebuie avute în vedere în cadrul distribuției de astăzi a șanselor, ceea ce înseamnă că societatea trebuie să țină cont de faptul că prezentul nu este altceva decât trecutul viitorului nostru, asupra căruia decidem acum. Deci, atât în ceea ce privește formularea obiectivelor, cât și în transpunerea acestora în viață, este nevoie de o cu totul nouă "cultură a dialogului", care presupune disponibilitatea responsabililor de la nivelul politicii și societății, de a elabora țelurile, precum și pașii întru implementare, în comun cu persoane, grupări și asociații angajate. Asta înseamnă că decidenții socio-politici trebuie să își asume o responsabilitate deosebită în ceea ce privește impunerea politică a durabilității, fapt care atrage după sine consecințe structurale, instituționale și financiare.

Ion DUMITREL

Președintele Consiliului județean ALBA

I. STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ

I.1 EVALUAREA CAPITALULUI NATURAL

Date generale

Județul Alba este situat în partea central-vestică a teritoriului țării și ocupă o suprafață de 6.242 km² ceea ce reprezintă 2,6 % din suprafața României.

Principalele unități de relief

Pe teritoriul județului se remarcă prezența unui relief variat: munți 52 %, dealuri 26 % și zone depresionare și lunci 22 %. Varietatea reliefului corespunde unei structuri geologice complexe, cu o evoluție îndelungată diferită de la o zonă la alta și cu compartimentare tectonică și asociere petrografică distinctă.

Unitatea montană

Cuprinde sectoare neuniforme din Munții Apuseni din partea de Sud și de Est și, în măsură mai restrânsă, doar terminațiile nordice ale Cindrelului și Sebeșului.

Munții Bihorului

Reprezintă unitatea cea mai înaltă din cadrul Munților Apuseni (Curcubăta 1,849 m) partea lor sudică din bazinul superior al Arieșului se află pe teritoriul județului Alba. Prezența șisturilor cristaline i-au imprimat un caracter de masivitate, iar calcarele mezozoice au favorizat dezvoltarea unui spectaculos relief carstic. Sunt prezente și suprafețele de netezire: Făcăraș între 1500 – 1700 și Mărișel.

Muntele Mare

Flancurile sudice care se întind la nord de valea Arieșului sunt alcătuite din șisturi cristaline, cu intruziuni granitice vechi, bordate cu calcare cristaline; prezența pajiștilor alpine a favorizat existența unei intense activități pastorale.

Munții Metaliferi

Se întind în partea nord-vestică și sudică a bazinului văii Ampoiului și se remarcă printr-o constituție complexă de fliș crețacic cu conuri și neckuri vulcanice (Detunata 1.258 m, Poenița 1.437 m și Fericeaua 1.122 m). Munceii Vințului în sud sunt alcătuiți din roci ale flișului crețacic cu calcare sub formă de olistolite (Piatra Tomii, Piatra Varului, Calcarele de la Valea Mică).

Munții Trascăului

Reprezintă cea mai extinsă unitate montană a județului, în care prezența masivă a calcarelor a determinat dezvoltarea tuturor formelor de relief specific: carst de platou, masive izolate, carst de creastă și numeroase olistolite.

Munții Șureanu

Au o orientare sud-nord, înălțimi mai mari (Vârful lui Pătru 2.130 m) și sunt împăduriți cu păduri de foioase, apoi de conifere, iar peste limita superioară a acestora se întind pășunile alpine care au favorizat dezvoltarea oieritului, în special în comunele Șugag și Săsciori.

Munții Cindrelului

Alcătuiți din șisturi cristaline cu înălțimi cuprinse între 900 și 2000 m, au suprafețe întinse de eroziune, ocupate de pășuni.

Unitatea dealurilor și podișurilor

Podișul Transilvaniei cuprinde două zone: una a domurilor gazeifere în partea de E – Cetatea de Baltă și alta a cutelor diapire în V – Ocna Mureș. Podișul Secașelor, situat la sud de valea Târnaviei, este o unitate mai puțin fragmentată și prezintă o dublă înclinare E-V și S-N. Podișul Măhăceni situat la N de Valea Mureșului este puternic fragmentat, scoțând în evidență roci paleogene și neogene, cu relief structural și cu frecvente procese de versant.

Depresiuni și culoare

Culoarul Mureșului este o unitate de contact care desparte Munții Apuseni de Podișul Transilvaniei. Are altitudinea coborâtă cuprinsă între 220 m la confluența cu Sebeșul și 270 m la confluența cu Arieșul.

Sunt individualizate cele 8 terase ale Mureșului, bine utilizate în agricultură, favorizând și dezvoltarea așezărilor.

Între Munții Apuseni și Carpații Meridionali se întinde Culoarul Orăștiei, cu altitudini mai coborâte și Valea Mureșului, asimetrică, înaintând spre E prin culoarul Secaș.

Depresiunile intramontane situate pe văi (Depresiunea Abrudului, Cîmpeni, Lupșa, Mogoș, Ponor, Sălciua și Trăscău, Almașului, Zlatna, Ampoi, Ampoița) sunt bazine de eroziune și au constituit priorități în stabilirea așezărilor umane.

Peșterile sunt bine reprezentate în județ prin Complexul carstic Scărișoara din Munții Bihorului, care reprezintă cea mai mare peșteră cu gheață din România, având 18-20 m grosime, un volum de circa 75000 mc și vechime de 3000 de ani, precum și Huda lui Papară din Munții Apuseni, Ghețarul de la Vârtop, Ghețarul de la Zguraști, Pojarul Poliței.

Chei și defilee:

Cheile din bazinul Văii Râmețului, adăpostind 47 guri de peșteri, cu nișe, arcade, turnuri, cornișe sau polițe structurale, unde se întâlnesc floarea de colț și garofița albă, plante declarate monumente ale naturii, Defileul Arieșului, Cheile Întregalde care adăpostesc floarea de colț la cea mai scăzută altitudine din țara (590 m), Cheile Ampoiței, întregesc zestrea județului.

Caracteristici climatice

Județul Alba se încadrează zonal în climatul temperat-continental. Relieful este factorul ce influențează climatul prin: forma sa, expoziția versanților și altitudinea. Munții constituie o barieră arografică, iar culoarul Mureșului favorizează pătrunderea aerului din

ambele sensuri; tot munții determină zonalitatea pe verticală a tuturor elementelor climatice.

Munții Apuseni determină și procesele de fohnizarea aerului ce au loc pe rama estică a acestora. Masele de aer mai umede în ascendența lor își pierd umezeala în munți, iar în descendență pe versanții estici determină o vreme uscată și mai călduroasă.

Temperatura aerului variază în funcție de marile unități de relief, cu valori mai ridicate pe culoarul Mureșului sau Târnavelor (medii multianuale cuprinse între 8 și 9°C) și mai scăzute la munte (medii de 4°C la înălțimi de 1.300-1.400 m și 0°C la peste 2.000 m).

Precipitațiile atmosferice sunt determinate de umezeala aerului și nebulozitatea atmosferică.

Se remarcă valori destul de ridicate ale umezelii aerului, cuprinse între 75-80 %, ceea ce reflectă influența circulației vestice.

Maximul pluviometric se înregistrează la sfârșitul primăverii și începutul verii, cu 75-85 mm (78,7 mm Ighiu) și 100 mm în zona montană (102,0 mm – Zlatna), iar minimum la sfârșitul iernii (20-30 mm în regiunile joase și 45-60 mm în cele înalte), în lunile februarie-martie.

Stratul de zăpadă persistă 30-50 zile în zonele joase și peste 150 zile la înălțimi de peste 1.600 m, grosimea sa fiind în medie de 3-7 cm, respectiv 35-40 cm.

Resurse naturale neregenerabile

- gaz metan acumulat în domurile din perimetrul Cetatea de Baltă-Tăuni;
- mercur la Izvorul Ampoiului (singurul zăcământ din țară);
- plumb, zinc, cupru la Almașu Mare;
- aur și argint la Baba-Almaș, Haneș-Barza; Muncăceasca Vest-Stănița; Mormântul, Valea Tisei, Runculețe, Roșia Montană, Frasin, Conțu;
- cupru la Roșia Poieni, Muncăceasca ;
- zăcăminte de fier puse în evidență la Poșaga, Sălciua și Runcu și exploatate la Remetea-Colțești ;
- sare gemă la Ocna Mureș ;

- cuarț la Ocna Mureș, Sălciuma și Baia de Arieș;
- zăcămintele de bentonită și argilă comună la Războieni, Ocna Mureș, Ciugud, Sântimbru, Bărbant.

Resurse naturale regenerabile

- păduri pe o suprafață de cca. 208 087 ha;
- resurse hidroenergetice pe Valea Sebeșului la lacurile Oașa și Tău, care alimentează hidrocentralele de la Gâlceag și Șugag.

1.1. Atmosfera

Starea calității atmosferei

Poluarea de fond

Poluarea de fond reprezintă poluarea existentă în zonele în care nu se manifestă direct influența surselor de poluare.

Poluarea de impact

Poluarea de impact reprezintă poluarea produsă în zonele aflate sub impact direct al surselor de poluare. În rețeaua de supraveghere a poluării de impact se efectuează măsurători privind calitatea aerului în 9 localități din județ: Alba Iulia, Zlatna, Ocna Mureș, Blaj, Aiud, Câmpeni, Abrud, Baia de Arieș, Teiuș.

- Dioxid de sulf: Alba Iulia – 1 punct; Zlatna – 1 punct;
- Dioxid de azot: Alba Iulia – 1 punct ; Zlatna – 1 punct;
- Amoniac: Alba Iulia – 1 punct; Zlatna – 1 punct;
- Pulberi în suspensie: Alba Iulia – 1 punct; Zlatna – 1 punct; Ocna Mureș – 1 punct;
- Frațiuni PM₁₀ din pulberi în suspensie: Alba Iulia – 1 punct;
- Pulberi sedimentabile: Alba Iulia – 8 puncte; Zlatna – 3 puncte; Feneș – 2 puncte; Ocna Mureș – 2 puncte și câte un punct în localitățile: Abrud, Aiud, Blaj, Câmpeni, Baia de Arieș și Teiuș;
- Metale grele: plumb, cadmiu , cupru și zinc din pulberi în suspensie – Zlatna – 1 punct.

Emisii de gaze cu efect de seră

Conform inventarului de emisii în aer pe anul 2005, cantitatea totală de gaze cu efect de seră, respectiv CO₂ , CH₄, N₂O, a fost de 1 107 716 tone.

Principalele surse generatoare de gaze cu efect de seră sunt:

- Producerea energiei electrice (cca.12 %);
- Producerea energiei termice în instalații de ardere neindustrială (cca. 46 %);
- Procesele industriale de prelucrare, respectiv procesele de producție din industria metalurgică, industria lemnului, hârtiei, ceramică fină, industria sodei, alimentară (cca.30 %);
- transportul rutier, cca. 12 %.

Indicatori monitorizați:

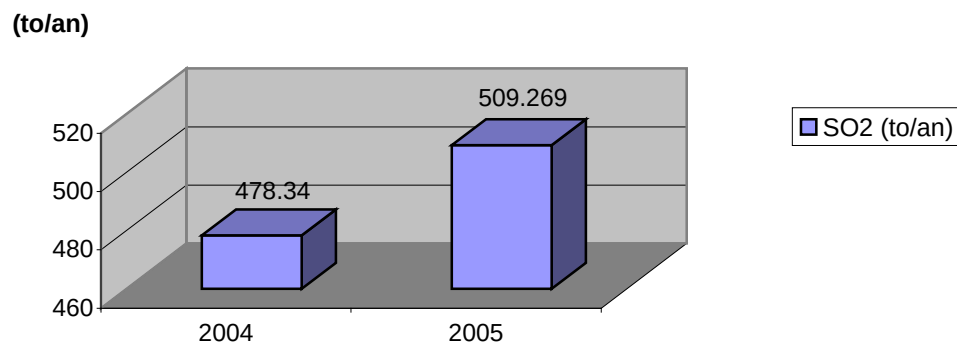
Evoluția gazelor cu efect de seră în perioada 2004-2005 este prezentată în tabelul următor:

ANUL	Total din care:	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
2004	1.395.784	1.375.051	18.685	2.048
2005	1.107.716	1.091.503	14.516	1.697

Comparativ cu anul 2004, cantitatea totală de gaze cu efect de seră a fost mai mică cu aprox. 288 068 tone.

Emisii de gaze cu caracter acidifiant

Evoluția emisiilor de dioxid de sulf în perioada 2004-2005 este prezentată mai jos:

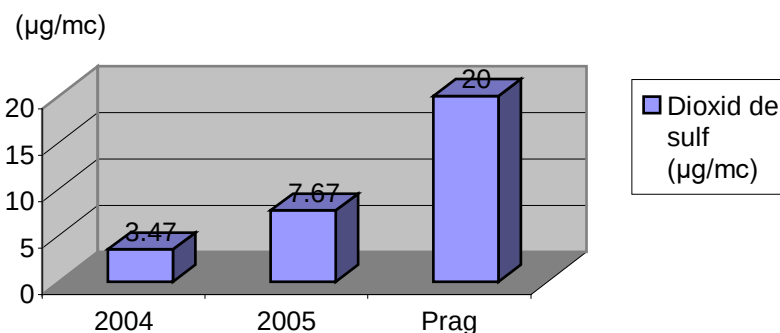

Surse de emisie :

- instalații de ardere neindustriale;
- arderi în industria de prelucrare, procese de producție (industria fontei și oțelului);
- trafic rutier.

Scăderea semnificativă a emisiilor de dioxid de sulf la nivelul anilor 2004 și 2005 se datorează reducerii activității din sectorul industrial.

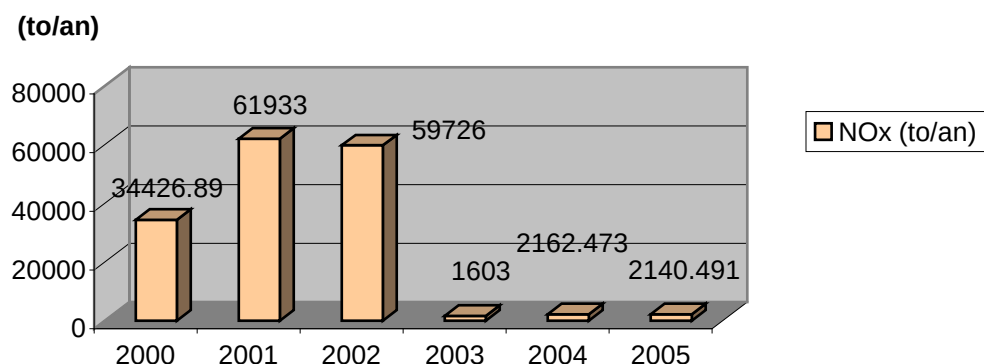
Poluarea aerului ambiental cu dioxid de sulf

Concentrații medii anuale dioxid de sulf – Alba Iulia

Valorile se încadrează sub concentrația admisă/an pentru protecția ecosistemelor ($20\mu\text{g}/\text{mc}$), conform Ord.M.A.P.M 592/2002.

Evoluția emisiilor de oxid de azot în perioada 2000-2005 este prezentată în figura următoare:

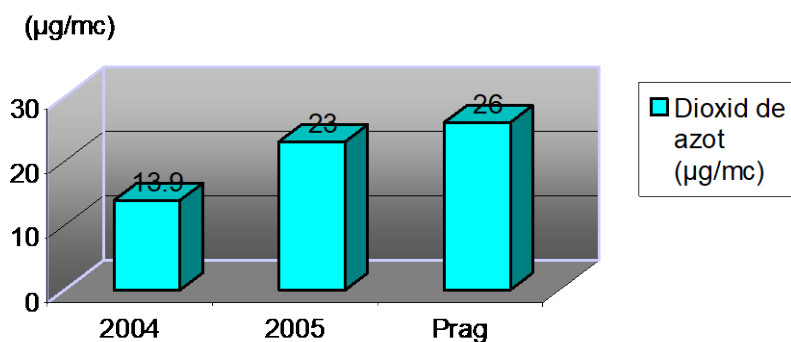
Evoluția emisiilor de NOx în perioada 2000-2005

Surse de emisie:

- arderi în energetică;
- instalații de ardere neindustriale;
- arderi în industria de prelucrare;
- procese de producție (industria fontei și oțelului);
- trafic rutier.

Scăderea semnificativă a emisiilor de oxizi de azot la nivelul anilor 2003-2005 se datorează scăderii activității industriale.

Poluarea aerului ambiental cu oxizi de azot

Concentrații medii anuale - dioxid de azot – Alba Iulia

Valorile dioxidului de azot se încadrează sub pragul inferior de evaluare/an (26 µg/mc) conform Ordinului 592/2002.

Emisii de metale grele

Emisii metale grele (tone/an)	2001	2002	2003	2004	2005
mercur	0,021	0,0032	0,00079	0,00102	0,00111
cadmiu	0,0494	0,0316	1,307	0,00241	0,00281
plumb	4,858	4,093	8,933	0,2677	0,2796

Surse de emisie :

- arderi în industria de prelucrare, procese de producție (industria metalurgică);
- trafic rutier.

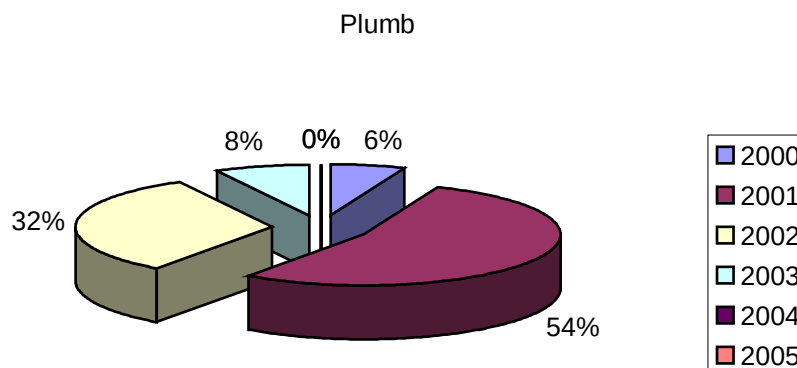
Scăderea emisiilor de metale grele se datorează reducerii activității din sectorul metalurgiei feroase și neferoase și utilizării tot mai mult în transporturi a benzinei fără plumb.

Poluarea aerului ambiental cu metale grele

Zona Zlatna

În rețeaua de monitorizare a calității aerului sunt măsurate, plumbul, cadmiul, zincul și cuprul din pulberile în suspensie. Frecvența de măsurare este săptămânală.

Evoluția concentrației maxime a metalelor grele din aerul ambiental, precum și frecvențele de depășire a CMA-urilor cf. normativelor în vigoare în perioada 2000-2005

Frecvența de depășire a CMA-urilor la Pb în perioada 2000-2005

Depășirea concentrațiilor maxime admise în anii 2000, 2001, 2002, 2003 se datorează faptului că în această perioadă de timp funcționa agentul economic SC Ampelum SA, sursă majoră de poluare cu emisii acidifiante și pulberi în suspensie cu metale grele. Din 14 ianuarie 2004 când sursa de emisie și-a încheiat activitatea, emisiile se încadrează sub limitele normativelor în vigoare.

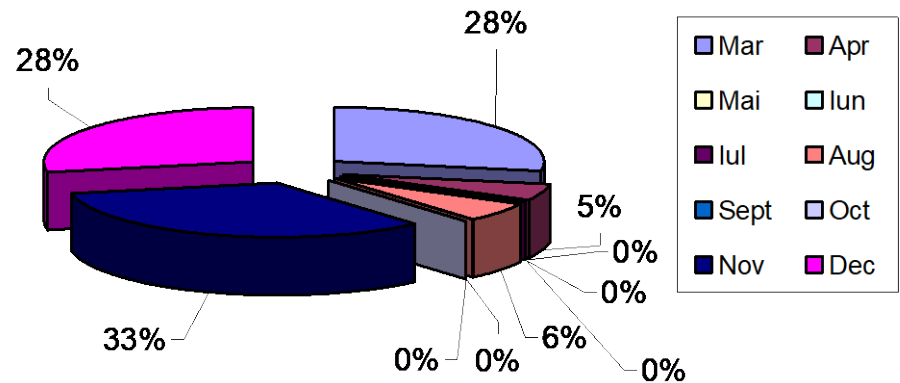
Poluarea aerului ambiental cu pulberi în suspensie

Fracțiune PM₁₀ din pulberi în suspensie:

Punct de prelevare: sediul APM Alba.

Frecvență de prelevare: zilnică, perioadă de mediere 24 ore.

E emisiile de PM₁₀ – an 2005.

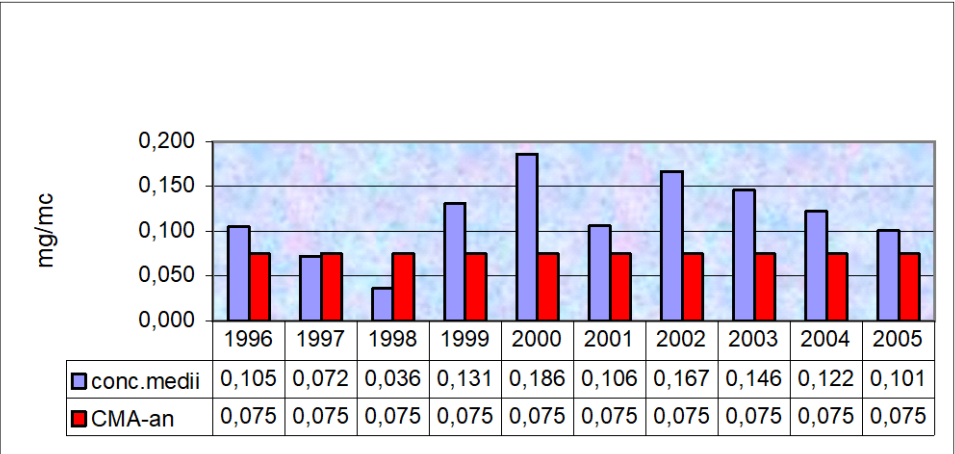

Frecvența depășirilor PM₁₀ față de CMA(+marja de reducere pentru 2005) – Ord. 592/2002 : 67μg/mc

Pulberi în suspensie:

Zlatna

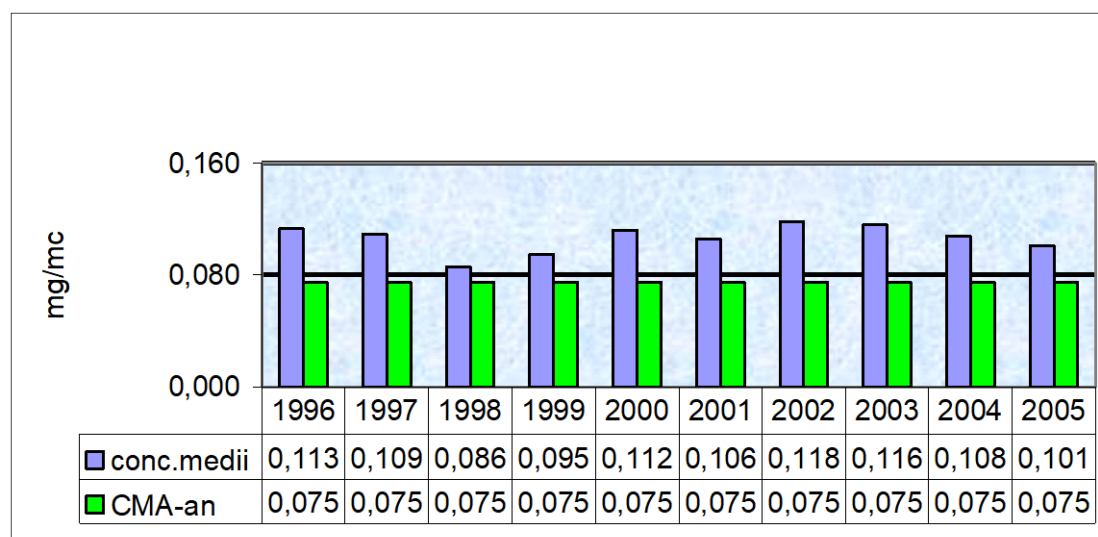
Evoluția concentrațiilor de pulberi în suspensie (medii lunare) în perioada 1996-2005:

Nivelul de impurificare al atmosferei cu pulberi în suspensie se menține relativ constant, depășind CMA-ul anual de 1,57 ori .

Ocna Mureș

Evoluția concentrațiilor de pulberi în suspensie (medii lunare) în perioada 1996-2005:

Variația pulberilor în suspensie – valori medii (24h) 1996-2005

Nivelul de impurificare al atmosferei cu pulberi în suspensie se menține relativ constant, depășind CMA anual de cca 1,6 ori.

Precipitații

În cursul anului 2005 calitatea precipitațiilor atmosferice a fost urmărită în orașele Alba Iulia, Zlatna, Câmpeni, Ocna Mureș și Cugir, prin probe recoltate de stațiile hidrologice. S-au analizat 157 de probe. Pe zone, situația este prezentată în tabelul de mai jos.

Nr. Crt.	Punct de prelevare	Cant.tot. 2005 l/mp	PH min.	PH medie ponder.	pp acid pp total %	Conductiv. medie pond. μSi/cm
1.	Alba Iulia	674,30	4,50	6,21	19	74,44
2.	Ocna Mureș	667,9	6,70	6,86	0	141,27
3.	Câmpeni	901,4	6,50	6,77	0	85,24
4.	Zlatna	831,7	5,50	6,40	0,08	141,80
5.	Cugir	806,2	5,60	6,57	0	74,95

În zona Alba Iulia se remarcă o rată a fracțiunii acide de 19% din cantitatea totală de precipitații (pH optim precipitații: 5,60).

Se remarcă concentrații maxime de ioni în precipitații în zona Ocna Mureș: cloruri 16,48 mg/l (medie ponderată anuală). Ionul Cl⁻ provine din vaporii salini

evaporați din batalurile SC BEGA UPSOM și de la instalația de evaporare și purificare a sării alimentare de la SC Salina Ocna Mureș.

Zone critice din punct de vedere al poluării aerului

În județul Alba nu sunt zone critice din punct de vedere al calității aerului.

PROBLEME IDENTIFICATE:

- Insuficienta monitorizare a calității aerului în județ;
- Poluarea atmosferei cu noxe și pulberi în suspensie de către agenții economici care lucrează cu echipamente uzate și neperformante;
- Insuficienta monitorizare a platformelor industriale unde sunt concentrați agenți economici mici;
- Poluarea atmosferei datorită arderii necontrolate a deșeurilor, precum și arderea miriștilor și a resturilor vegetale din agricultură;
- Poluarea atmosferei datorată traficului, în special în zona urbană, cauzată de lipsa centurilor ocolitoare a aglomerărilor urbane;
- Inexistența hărții zonelor industriale din județ, care să ofere informații despre efectele cumulate ale emisiilor de poluanți pe zone restrânse ;
- Necesitatea realizării unei hărți acustice pentru municipiile și orașele din județul Alba;
- Existența căilor rutiere intens circulate (D.N. 1, D.J. 1017C, D.N. 74, D.J. 107 B).

1.2 Resursele de apă

Hidrografia și hidrogeologia teritoriului

Cursuri de apă cu caracter permanent

Întreaga rețea hidrografică din teritoriul județului Alba este tributară râului Mureș, care curge cu o direcție generală NE-SV prin mijlocul unor lunci cu lățimi foarte mari (uneori 2-3 km). Panta medie de scurgere este redusă (0,5-0,7 m/km), favorizând în acest fel erodarea malurilor. Panta medie redusă favorizează și inundarea unor suprafețe mari de teren din zonele de luncă în perioadele de inundații. Principalii afluenți sunt: Arieșul, Aiudul, Galda, Geoagiul, Ampoiul, Tîrnava, Sebeșul, Cugirul.

Cursuri de apă cu caracter semipermanent (torențial)

Aceste cursuri împânzesc teritoriul studiat și sunt tributare atât râului Mureș cât și afluenților principali ai

acestora. Ele sunt determinate de morfologia și structura geologică a zonei și sunt active, în general în perioada ploilor masive sau a topirii zăpezilor. Au o mare capacitate de transport, formând acumulări de agregate minerale la confluența cu râurile importante.

Lacuri

În perioada cuaternară, activitatea glaciară a determinat apariția de circuri glaciare, în care s-au format lezerul Șureanu și lezerul Ighiel.

În zona masivului de sare din perimetrul orașului Ocna Mureș s-au format lacuri sărate (Lacul Minelor Romane, Lacul 1 Mai, Lacul Iosif, Lacul Francis, Lacul Ferdinand, Lacul Ștefania, Lacul Nicolae).

Pentru amenajările hidrotehnice de pe valea Sebeșului începând din zona Oașa până în zona localității Cîlnic au fost create lacuri artificiale. Pentru alimentări cu apă au fost construite lacul Mihoiești și lacul Gîrde (pe râul Arieș), lacul Feneșasa (pe pârâul Feneș) și lacul Petrești (valea Sebeșului).

Au fost create amenajări piscicole pe cursul inferior al Văii Mici (com. Sîncel) - Lacul lui Stan; în zona Daia Română și Doștat.

Starea râurilor

Conform Sintezei Apelor, primită de la Direcția Apelor Mureș Târgu Mureș, în bazinul hidrografic Mureș în județul Alba, monitorizarea calității apelor de suprafață curgătoare se realizează pe 9 cursuri de apă, la nivelul a 17 secțiuni de supraveghere, din care 12 secțiuni în monitoring operațional și 5 în sistem de supraveghere. Lungimea tronsoanelor de râu în raport cu calitatea: Din totalul de 576 km (100 %):

- 126 km de râu se încadrează în clasa I de calitate – 21,87 %;
- 104 km de râu se încadrează în clasa II de calitate – 18,05 %;
- 182 km de râu se încadrează în clasa III de calitate – 31,60 %;
- 82 km de râu se încadrează în clasa IV de calitate – 14,24 %;
- 82 km de râu se încadrează în clasa V de calitate – 14,24 %.

Încadrarea secțiunilor de control în clase de calitate din punct de vedere fizico-chimic și saprobiologic, conform Ordinului 1146/2002 – campanii de prelevare lunare.

Surse majore de poluare ale apelor de suprafață

Sursele majore de poluare ale apelor de suprafață din județ aparțin următoarelor activități economice: industria extractivă, captare și prelucrare apă pentru alimentare (stații de epurare – ape uzate orășenești), prelucrări chimice, industria prelucrării lemnului, industria metalurgică și construcții de mașini.

Cantitățile de nocivități evacuate în apele de suprafață din bazinul hidrografic Mureș, județul Alba – an 2005

Nocivități tone/an	Activități din economia județului Alba				
	Ind. extractivă	Captare și prelucrare apă alimentare	Prelucrări chimice	Ind. Prelucrării lemnului	Ind. Metal./ Construcții
Suspensii	1.989,666	1.575,263	1.038,831	619,062	16,936
CBO ₅	-	931,044	-	1.065,481	3,991
CCO-Cr	370,983	1.875,848	-	1.538,833	19,018
Amoniu	-	427,855	119,473	39,827	-
Azotiți	-	8,851	-	0,051	-
Azotați	-	48,861	-	0,693	-
Azot total	-	610,938	-	3,876	-
Fosfor total	-	53,681	-	0,267	-
Reziduu filtrat	18.073,807	6.447,784	25.593,094	1.066,812	114,455
Cloruri	198,577	841,169	13.596,982	-	6,364
Sulfati	3.620,623	657,955	640,613	33,469	1,392
Calciu	-	-	4.122,084	-	-
Magneziu	-	-	154,064	-	-
Fier ionic total	294,669	-	-	-	0,155
Mangan	95,497	-	-	-	-
Crom hexav.	-	-	-	-	0,120
Crom total	-	-	-	-	0,120
Cupru	66,098	-	-	-	0,008
Zinc	28,208	-	-	-	0,023
Cianuri totale	0,017	-	-	-	0
Cadmiu	0,002	-	-	-	0
Plumb	0,001	-	-	-	-
Detergenți sint.	-	8,301	-	0,030	-
Fenoli	-	0,164	-	0,105	-
Subst. extract.	-	61,492	-	25,624	-

Starea lacurilor

În cursul anului 2005 Sistemul de Gospodărire a Apelor Alba a monitorizat două lacuri de acumulare:

Lacul Obrejii de Căpâlna (Nedeiu)

Stadiul trofic – interpretare conform Ord. 1146/2002: saturație oxigen: stadiu ultraoligotrof; regim de nutrienți: fosfor total: stadiu eutrof; azot mineral total: mezotrof; biomasă fitoplanctonică: oligotrof; clorofila a: mezotrof.

Încadrare în clase de calitate: conform Ordinului 1146/2002:

- clasa I de calitate la: regimul de oxigen, regimul de nutrienți, ioni generali, salinitate, substanțe toxice organice și metale – concentrație totală;
- clasa II de calitate la regimul metalelor – fracțiune dizolvată;
- clasa V de calitate – microbiologic.

Lacul Petrești

Stadiul trofic – interpretare conform Ord. 1146/2002: saturație oxigen: stadiu ultraoligotrof; regim de nutrienți: fosfor total: stadiu eutrof; azot mineral total:

mezotrof; biomasă fitoplanctonică: mezotrof; clorofila a: mezotrof.

Încadrare în clase de calitate: conform Ordinului 1146/2002:

- clasa I de calitate la: regimul de oxigen, regimul de nutrienți, ioni generali, salinitate, substanțe toxice organice și metale – concentrație totală;
- clasa II de calitate la regimul metalelor – fracțiune dizolvată;
- clasa IV de calitate – microbiologic.

Zone critice din punct de vedere al poluării apelor de suprafață:

Zona Munților Apuseni

Surse de poluare permanente cu metale grele și suspensii nebiodegradabile: haldele de steril de descoperță, iazurile de decantare a sterilului de flotație active sau în conservare, apele de mină.

- Râul Arieș, 58 km, se încadrează în clasa V de calitate la metale – concentrație totală.
- Râul Abrud, 24 km, se încadrează în clasa V de calitate – ioni generali, salinitate și în clasa IV de calitate la regimul metalelor – concentrație totală. Încadrare globală – clasa V de calitate. *Pe râu s-a instalat fenomenul de pustiire biologică.*

Ape subterane

Încadrarea forajelor hidrogeologice, pe categorii de calitate, conform Legii 311/2004:

Nr. crt.	Secțiune de prelevare	Cod foraj	Categoria de calitate conform Legii 311/2004	Indicatori depășiți Conform Legii 311/2004
1	Lunca(Ocna)Mureș	F2	N	fier dizolvat, mangan,sulfatți, duritate totală
2	Lunca (Ocna)Mureș	F3	N	fier dizolvat, sulfatți, duritate totală
3	Decea	F3	P -- N	mangan, duritate totală
4	Rădești	F3	N	mangan, duritate totală
5	Mihail	F4	N	azotați, mangan, sulfatți, duritate totală
6	Mihail	F7	N	conductivitate, amoniu, mangan, cloruri, duritate totală
7	Alba Iulia	F3	N	mangan, sulfatți, duritate totală
8	Alba Iulia	F5	N	fier dizolvat, sulfatți, duritate totală, mangan
9	Jidvei	F1	N	mangan, duritate totală
10	Jidvei	F2	N	amoniu, mangan, duritate totală
11	Jidvei	F4	N	mangan duritate totală
12	Blaj	F2	N	conductivitate, mangan, sodiu, cloruri, duritate totală
13	Luncani	F1	N	duritate totală, sulfatți
14	Baia de Arieș	F1	N	fier dizolvat, amoniu, mangan, zinc, sulfatți, duritate totală, cianuri
15	Baia de Arieș	F2	N	amoniu, fier dizolvat, mangan, cadmiu, duritate totală

Concentrațiile de pesticide acumulate în apa subterană nu se determină.

Zone critice din punct de vedere al calității apelor subterane

Zona Podișului Târnavelor și comunele Roșia de Secaș, Cenade, Pianu, Călnic, Jidvei, (analize APM – apă din fântâni) – poluare difuză cu azotați datorată unei fertilizări necontrolate a terenurilor agricole, a depozitării haotice a deșeurilor menajere și a dejecțiilor animaliere.

Alimentarea cu apă potabilă a populației

Sursa de informație: SC CTTA SA Alba, Filiala Alba Iulia SRL

Pentru aprovizionarea cu apă în sistem centralizat, în județ există 9 surse de suprafață și 2 surse de profunzime. Trei din sursele de suprafață (33,3 %) nu au perimetre de protecție sanitară cu regim de restricție datorită amplasamentului . Accesibilitatea la apa potabilă în sistem public autorizat este de 79,82 % în mediul urban și 12,86 % în mediul rural.

Conform datelor obținute de la Institutul Național de Statistică, lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile, în județ, este de 799,7 km.

În municipiul Alba Iulia lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile este de 180,4 km, iar rețeaua de colectare și transport a apelor uzate măsoară 151,5 km, fiind învechită și nepermițând separarea apelor pluviale de cele menajere.

Evoluția racordării populației la rețeaua de apă potabilă și a cantității de apă distribuită prin sistemul public de aprovizionare la nivelul rețelei municipale este ilustrată de următorul tabel:

Populație racordată la rețeaua de distribuție						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
nr. locuitori	51.939	52.067	52.316	52.507	53.730	53.341
Imobil	49.933	49.973	50.098	50.188	51.561	50.939
Curte	2.006	2.114	2.218	2.319	2.169	2.402
Stradă	0	0	0	0	0	0
Cantitate de apă livrată (mc)						
cant. Totală	4.896.525	3.996.321	3.406.210	3.230.304	3.230.304	3.041.536
Imobil	4.838.757	3.935.433	3.342.334	3.163.512	3.167.832	2.872.356
Curte	57.768	60.886	63.876	66.792	62.472	69.180
Stradă	0	0	0	0	0	0

Situația apelor uzate menajere și industriale

Volumele și gradul de epurare al apelor uzate evacuate în anul 2005:

Sursa de informare: Direcția Apele Române Târgu Mureș

Activitatea din economia județului	Volume evacuate (milioane mc/an)					
	Nu necesită epurare	Necesită epurare				Total evacuat
		Nu se epurează	Se epurează		Total	
			Insuficient	Suficient		
Zootehnie	-	-	0,104	-	0,104	0,104
Industrie extractivă	-	0,607	10,041	0,951	11,599	11,599
Industrie alimentară	-	-	0,492	0,001	0,493	0,493
Industrie ușoară	-	-	0,098	-	0,098	0,098
Industrie prelucrare lemn	0,269	-	1,980	0,146	2,126	2,395
Prelucrări chimice	3,232	5,574	0,166	-	5,740	8,972
Ind. Metal./Construcții mașini	1,067	-	0,270	-	0,270	1,337
Captare și prelucrare apă pt. alimentare	-	1,126	12,806	2,540	16,472	16,472
Construcții	-	-	-	0,105	0,105	0,105
Transporturi	-	-	-	0,043	0,043	0,043
Învățământ și sănătate	-	-	0,025	-	0,025	0,025
Total general	4,568	7,307	25,982	3,786	37,075	41,643

Din volumul total de ape uzate evacuat (41,643 milioane mc/an), se epurează 37,075 milioane mc/an (89 %) și 4,568 milioane mc/an (11 %) nu necesită epurare. Din volumul total de ape care se epurează (37,075 milioane mc/an), nu se epurează corect 7,307 milioane mc/an (19,7 %), se epurează insuficient

25,982 milioane mc/an (70,1 %) și se epurează suficient 3,786 milioane mc/an (10,2 %). Referitor la aportul de apă uzată nocivă pentru ecosistemele acvatice, ponderea pe activitatea economică județeană o deține industria extractivă, sursă majoră de poluare cu metale grele și suspensii nebiodegradabile. Din

totalul de ape evacuate (11,599 milioane mc/an), nu se epurează 0,607 milioane mc/an (5,2 %), 10,041

milioane mc/an sunt epurați insuficient(86,6 %) și 0,951 milioane mc/an (8,20 %) sunt suficient epurați.

PROBLEME IDENTIFICATE:

CALITATEA ȘI CANTITATEA DE APĂ POTABILĂ

- Starea tehnică necorespunzătoare a unor instalații de captare, stații de tratare, respectiv a rețelilor de aducțiune și de distribuție a apei potabile ;
- Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul rural (în general) și în zonele rurale montane, cu gospodării risipite;
- Calitatea necorespunzătoare a apei în unele secțiuni în care se captează apă brută în vederea potabilizării și unde nu există corespondență între calitatea apei din sursă și tehnologia existentă în stațiile de tratare;
- Existența pericolului de poluare a surselor de apă datorită inexistenței unei delimitări corespunzătoare a zonelor;
- Lipsuri privind sistemul de monitorizare a calității apei potabile, mai ales în mediul rural.

POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ

- Starea degradată a sistemelor de canalizare existente;
- Poluarea din zona depozitelor de deșeuri industriale și menajere;
- Evacuarea de ape uzate neepurate în apele de suprafață, datorită inexistenței sistemelor de canalizare și a instalațiilor de epurare în zona rurală;
- Epurarea incompletă a apelor reziduale din industrie.

POLUAREA APELOR SUBTERANE

- Poluarea apelor subterane în zonele depozitelor de deșeuri industriale și menajere ;
- Poluarea difuză a apelor subterane în zona fermelor de animale/în zonele unde au funcționat fostele ferme de animale (poluare fosilă/rezidentă), precum și datorită utilizării necorespunzătoare a pesticidelor și îngrășămintelor.

1.3. Resursele minerale

Structura petrografică complexă pusă în evidență printr-un mozaic al formațiunilor geologice face ca subsolul județului să dispună de resurse variate în cantități apreciabile și de altele mai rare, dar de o valoare deosebită.

În evoluția geologică îndelungată fiecare etapă și-a lăsat amprenta prin numeroase tipuri genetice ale substanțelor minerale utile.

Bine reprezentat și de valoare deosebită, magmatismul neogen s-a manifestat în Munții Apuseni prin trei cicluri, materializate prin andezitele de Fața Băii, dacitele de Roșia Montană, andezitele de Breaza și bazaltele de Detunata, dar și prin sedimentele din Depresiunea Transilvaniei, cu zăcămintele de sare și gaze naturale.

În județul Alba există zăcăminte: aurifere la Baia de Arieș și Roșia Montană; polimetalice la Baia de Arieș, Almașu Mare; cuprifere: Roșia Poieni, Bucium-Izbita; minerale argiloase rezultate din alterarea hidrotermală a vulcanitelor la Cârnic (Roșia Montană); de sare la Ocna Mureș; de bentonită la Ciugud și Ocna Mureș; de argilă la Sântimbru, Războieni și Blaj; de gaze naturale la Cetatea de Baltă-Tăuni; de calcare la Poiana Aiudului; de marmură la Sohodol.

Formațiunile cristaline, sedimentarul și magmatismul au generat o serie de roci utile precum șisturi verzi, pegmatite, gresii senoniene, gresii și conglomerate cretatice, calcare, dolomite, argile, bazalte, dacite, cuarțite, amfibolite, nisipuri și pietrișuri care servesc ca materie primă în construcții în industria ceramică sau chimică. Sunt răspândite aproape pe toată suprafața zonei montane și se exploatează din cariere.

Nisipurile și pietrișurile se exploatează din albiile râurilor sau din terasele superioare ale acestora.

Pe lângă resursele exploatabile se mai întâlnesc și alte acumulări de substanțe minerale utile, potențial valorificabile în viitor, cum ar fi:

- mineralizațiile de sulfuri (Cu, Pb, Zn) de pe Valea Ciorii;
- aluviunile aurifere;
- depozitele argiloase din masivul Cărnici și Cetate (Roșia Montană);
- sulfurile de cupru și metalele rare din Munții Bihorului;
- nisipurile cuarțoase de la Lopadea Nouă-Ocna Mureș și cuarțitele de la Sălcia, Vadu Moșilor.

1.4 Solurile

Repartiția solurilor pe categorii de folosință

Evoluția suprafețelor agricole după modul de folosință la data de 31.12.2005:

Anii	Suprafață agricolă (ha)	Suprafață arabilă (ha)	Suprafață pășuni (ha)	Suprafață fânețe (ha)	Suprafață vii (ha)	Suprafață livezi (ha)
1990	324.790	132.427	114.228	70.284	5.394	2.457
1995	324.489	131.080	115.373	70.421	5.112	2.503
2000	328.849	132.762	117.437	72.227	4.774	1.649
2001	328.929	132.909	117.649	72.328	4.455	1.588
2002	328.686	132.961	117.455	72.227	4.455	1.588
2003	328.880	131.776	pășuni+ fânețe 191.476		4.181	1.408
2004	328.369	132.035	118.645	72.514 Total 191.159	3.818	1.357
2005	328.017	132.827	pășuni+fânețe 190.123		3.539	1.528

Sursa de informare: Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală

Repartiția terenurilor pe clase de calitate

Clase de calitate	Folosința									
	Agricol		Arabil		Pășuni Fânețe		Vii		Livezi	
	Supraf. (ha)	% din total folosință	Supraf. (ha)	% din total folosință	Supraf. (ha)	% din total folosință	Supraf. (ha)	% din total folosință	Supraf. (ha)	% din total folosință
I	16.203	4,93	810	0,60	15.318	8,05	70	1,97	5	0,37
II	50.472	15,38	26.270	19,77	22.977	12,08	1.140	32,21	85	5,56
III	83.015	25,30	42.656	32,11	38.295	20,14	1.041	29,41	743	48,62
IV	101.590	30,97	48.231	36,31	52.261	27,48	918	25,93	460	30,10
V	47.855	14,58	9.760	7,34	37.550	19,75	370	10,45	175	11,45
VI	28.882	8,80	5.100	3,83	23.722	12,47	-	-	60	3,96
Total	328.017	100	132.827	100	190123	100	3.539	100	1.528	100

54.36 % din terenul agricol al județului este de categoria de pretabilitate IV-VI, ceea ce presupune lucrări de reconstrucție ecologică.

Principalele restricții ale calității solurilor

În tabelul de mai jos sunt prezentate suprafețele agricole care figurează în evidențele Oficiului pentru Studii Pedologice și Agrochimice Alba ca poluate, pe tipuri de poluare – conform COD MESP 1987.

Factor poluant	COD MESP 1987	Suprafața afectată (ha)
Exces de umiditate în sol	28/13	17.950
Eroziunea solului prin apă – moderat	20/12	48.163
Eroziunea solului prin apă – puternic	20/13	23.272
Eroziunea solului prin apă – foarte puternic	20/14	33.524
Eroziunea solului prin apă – excesiv	20/15	9.785
Eroziune eoliană	20/20	Nu este cazul
Alunecări de teren în valuri	38/20	25.361
Alunecări de teren în trepte	38/30	5.971
Alunecări de teren curgătoare	38/50	755
Schelet excesiv de la suprafața solului	35/4	3.520
Sărăturarea solului accidental loc. Unirea Ocna Mureș	28/11	135
Compactarea solului Compactare primară, formarea crustei	28/15	40.000 – grad de afectare al producției agricole 11-25 %
Rezervă de humus – foarte mică	144/015	42.622
Rezervă de humus – mică	144/090	133.918
Aciditate puternică	63/>4,7	35.937
Aciditate moderată	63/5,2-5,6	61.230
Asigurare cu fosfor – foarte slabă	72/002	59.438
Asigurare cu fosfor – slabă	72/006	181.111

Asigurare cu potasiu – foarte slabă	73/020	42.526
Asigurare cu potasiu - slabă	73/053	110.396
Asigurare cu azot – foarte slabă	71/0120	137.232
Asigurare cu azot – slabă	71/205-28/03,04	164.812
Carențe de microelemente(zinc)	-	-
Poluare chimică	28/03,04	5.503
Distrugerea solului prin excavări	28/01	78
Acoperire sol- deșeuri și reziduuri sterile	78/02	383

Suprafețele agricole au o calitate slabă, fiind afectate de numeroase restricții: eroziuni, alunecări de teren, rezerve mici de humus, slabă asigurare cu azot, fosfor și potasiu.

Poluările accidentale înregistrate în județul Alba, anul 2005

Data	Factor de mediu	Localizare/sursa de poluare	Fenomen	Cauza	Efecte	Masuri
14.02. 2005	aer	Aiud / SC Ardealul SA-	emanații vapori amoniac	fisură rezervor amoniac - condiții meteo nefavorabile	emanații vapori de amoniac pe o rază de 80-100 m	-remediere fisură transportarea cant. de NH₃ lichid la SC Azomureș Tg. Mureș -monitorizare imisii de NH₃
10.05. 2005	aer	Sebeș / SC Kronoșpan SA	emisii în atm. de cca. o tonă de fibră de lemn fină, netoxică	defecțiune ciclon	Fibra f. fină s-a depus pe o sup. de 1/3 din suprafața orașului Sebeș	-defecțiunea a fost remediată în 11 min. -monitorizare emisii pulberi
1.07.2005	apă	Cugir / SC Santol SA	Emisii de cianuri	Emisie necontrolată de la băile de acoperiri metalice	Mortalitate piscicolă	-neutralizare emisii de la băile de acoperiri metalice -monitorizare calitate ape râu Cugir

Presiuni asupra stării de calitate a solurilor

Îngrășăminte

Cantitățile de îngrășăminte chimice (substanță activă) pentru producția anului agricol 2005 (din toamna anului 2004 până în vara anului 2005):

Îngrășăminte chimice	Total agricultură		Total sector privat		Total sector de stat	
	Supraf. (ha)	Cantit. (t)	Supraf. (ha)	Cantit. (t)	Supraf. (ha)	Cantit. (t)
Total îngrășăminte	85.000	4.675	84.750	4.660	250	1
Din care îngrășăminte azotoase	45.000	2.725	44.870	2.716	130	9

Produse fitosanitare

Situația consumului de produse de uz fitosanitar în județul Alba în perioada 2000 – 2005.

Anul	Consum total de pesticide (tone substanță activă)				Revin la 1 hectar cultură tratată (kg substanță activă)			
	total	insecticide	fungicide	erbicide	total	insecticide	fungicide	erbicide
2000	118,950	8,026	72,154	38,770	0,855	0,058	0,519	0,278
2001	126,076	10,167	82,015	33,894	0,910	0,073	0,592	0,245
2002	105,902	7,282	64,870	33,750	0,766	0,054	0,468	0,244
2003	83,380	9,816	49,587	23,977	0,606	0,072	0,360	0,174
2004	86,652	5,201	54,370	27,081	0,631	0,038	0,396	0,197
2005	99,846	5,850	66,605	27,391	0,728	0,043	0,485	0,200

Sursa de informare : Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală
– Unitatea Fitosanitară Alba.

Observații: s-au luat în calcul atât consumurile înregistrate în agricultura organizată cât și consumurile înregistrate de producătorii individuali. Ca suprafață de referință a acestor consumuri s-a considerat ca relevantă suma hectarelor de teren

arabil, plantații viticole, plantații pomicole și plantații de hamei. Anual, consumurile de produse fitosanitare au fost influențate de subvențiile acordate de la bugetul de stat și de evoluția condițiilor meteorologice.

Poluarea solurilor în urma activităților din sectorul industrial

În județul Alba presiunile asupra stării de calitate a solului sunt rezultate în principal din activitățile de minerit, metalurgie neferoasă și industrie chimică (fabricarea produselor clorosodice – bataluri).

Amplasamentele unităților miniere, suprafața depozitelor de deșeuri, iazuri de decantare, bataluri și halde de steril sunt surse permanente de modificare al fondului geochimic natural al solului.

Nr. crt.	Exploatări miniere	Depozite de deșeuri – lichide – iazuri de decantare, bataluri – amplasare, suprafață	Depozite de deșeuri solide – halde de steril, amplasare, suprafață
Zona Apuseni			
1.	Filiala Arieșmin – Baia de Arieș – agent economic închis	Brăzești – conservare 10,7 ha Valea Cuții – conservare 4,8 ha Valea Sartăș – închis 6 ha	23 halde de steril situate la gurile galeriilor de exploatare 35,5 ha
2.	Filiala Roșiamin – Roșia Montană	Gura Roșie – conservare 23 ha Valea Săliștei - activ 18,5 ha	26 halde de steril din care 2 halde (Valea Verde si Hop) sunt active 22 ha
3.	SC Cuprumin SA – Abrud	Valea Ștefanca nr.I – conservare 26,1 ha. Valea Șesii – activ 330,8 ha Valea Ștefanca nr.II – iaz de avarie 50,7 ha	Geamăna – activă 96,3 ha Cuibaru –activă 116,9 ha Muntari –activă 46,4 ha Hădărău – conservare 5 ha
4.	C.N.U. SA Sucursala Măgurele – Arieșeni	–	halde de steril rezultate din prospecțiuni geologice pt. evaluarea cantit. și calit. a mineralizației uranifere. Vârciorog – închisă 3 halde – Valea Galbena – suprafață 11,5 ha
5.	Zona Bucium	Halde de steril și iazuri părăsite, care au aparținut exploatării de stat Bucium. Suprafață cca. 15 ha.	
Zona Zlatna			
1.	Filiala Zlatmin SA – agent economic închis	-nr.1 Zlatna – conservare situat în localitatea Podul lui Paul 1,73 ha -nr.2 Valea Mică – conservare localitatea Valea Mică 5,6 ha -nr.3 Sfârcei-Galați – închis localitatea Valea Mică 10,2 ha	35 halde situate la gurile galeriilor de exploatare în conservare și închise – suprafața 53 ha.
Obiective industriale			
1.	SC BEGA UPSOM SA Ocna Mureș	BATALURI -3 bataluri în conservare situate în Unirea II pe râul Mureș 60,7 ha -1 batal trecut în administrarea Primăriei Ocna Mureș și transformat în depozit de deșeuri menajere -2 bataluri active și 1 batal de avarie situate în loc. Unirea II pe râul Mureș 99,2ha	-
2.	SC Saturn SA Alba Iulia	-	1 haldă nisipuri uzate și zguri rezultate de la turnătorie. Situată în Bărbant în reconstrucție ecologică – 4,5 ha
3.	SC Metalurgica SA Aiud	-	halde nisipuri uzate – Păgida – rezultate din turnătorie

Monitorizarea calității solului

Rețele de monitorizare:

- Municipiul Alba Iulia: 10 puncte de monitorizare
- Municipiul Aiud, Sebeș, Blaj și orașele: Cugir, Teiuș, Ocna Mureș, Câmpeni, Baia de Arieș și Abrud: 1 punct de monitorizare
- Zlatna: 8 puncte de monitorizare. Arealul s-a aflat sub directă influență a emisiilor fostei surse de impurificare SC Ampelum SA – domeniu de activitate metalurgia cuprului, fabricarea sulfatului

de cupru și magneziu. Agentul economic și-a încetat activitatea la 14 ianuarie 2004:

Indicatorii monitorizați – metale grele: plumb, cupru, zinc și cadmiu, acumulate în orizonturile superioare ale solului.

Intervalul de variație al metalelor grele acumulate în orizonturile superioare ale solului: zona Zlatna-Alba Iulia (35 km de fosta sursă Sc Ampelum SA) – an 2005.

Zona recoltării	Cupru mg/kg			Zinc mg/kg			Plumb mg/kg			Cadmiu mg/kg		
	min	max	med	min	max	med	min	max	med	min	max	med
Valea Morilor	69,10	257,8	166,6	135,9	248,6	192	88,3	138,4	95,7	0,01	1,98	0,72
Mal stâng r.Ampoi	93,17	335	171,5	114,7	541,2	230,4	83,2	128,6	101,4	0,06	2,5	0,71
Mal drept r. Ampoi	0,235	235	98,28	10,6	210,3	107,4	0	135,1	75,4	0	1,61	0,48
Pătrângenii 3 km de sursă	74,6	210,6	135,9	62,5	220,8	150,2	63,7	157,6	124,2	0,20	0,63	0,32
Galați Mal dr. R.Ampoi	79,22	271,3	175,6	70	203,9	593,8	60,4	499,1	182,9	0,009	0,4	0,23
Feneș 6 km de sursă	63,12	129,6	100,8	32,5	190,3	136,3	42,1	99,4	70,0	0,017	0,38	0,19
Ampoița	29,20	529,2	175,6	113,2	752,2	415,5	19,3	321,6	148,2	0,016	3,11	0,78
Șard 30 km de sursa	20,10	101,8	52,14	70,1	110,9	82,7	6,1	29,5	15,97	0	0,21	0,06
Alba Iulia 35 km de sursa	3,68	60,69	36,8	30,8	98,3	73,7	6,32	83,9	22,0	0	0,36	0,36

Concluzii:

Valorile medii ale metalelor acumulate în sol nu depășesc pragul de alertă pentru folosințe mai puțin sensibile cf. Ord. 756/97 – zone monitorizate: malul

drept și stâng al râului Ampoi, în aval de fosta sursă de poluare.

În zonele Valea Morilor, Pătrângenii, Galați, Feneș, probele de sol au fost recoltate din grădini – folosință sensibilă (Ord.756/97):

- Valea Morilor (1 km de sursă), pragul de alertă pentru folosințe sensibile a fost depășit la cupru de 2,57 ori (valoare maximă); de 1,60 ori (valoare medie) și la plumb: de 2,76 ori (valoare maximă); de 1,9 ori (valoare medie).
- Pătrângenii (3 km de sursă), pragul de alertă pentru folosințe sensibile a fost depășit la cupru: de 2,10 ori (valoare maximă); de 1,35 ori (valoare medie) și la plumb de 3,15 ori (valoare maximă); de 2,48 ori (valoare medie).
- Feneș (6 km de sursă), pragul de alertă pentru folosințe sensibile a fost depășit la cupru: de 1,29 ori (valoare maximă) și la plumb de 1,40 ori (valoare maximă).

Doar la zinc și cadmiu nu se înregistrează depășiri ale pragului de alertă pentru folosințe sensibile.

În Municipiile Alba Iulia, Blaj, Aiud, Sebeș și orașele: Cugir, Teiuș, Ocna Mureș, Câmpeni, Baia de Arieș și Abrud concentrațiile metalelor acumulate în orizontul superior al solului nu au depășit pragurile de alertă pentru folosințe sensibile conform Ord.756/1997.

Zone critice din punct de vedere al degradării/poluării solului

Zona Zlatna

Surse de poluare: fostul agent economic SC Ampelum SA, haldele de steril și iazurile de decantare aparținătoare Filialei Zlatmin SA (Valea Mică).

Zona critică este cuprinsă între localitatea Zlatna, Pătrângenii și Valea Mică, areal care s-a aflat până în

14 Ianuarie 2004 sub directă influență a emisiilor de la SC Ampelum SA.

Efectele poluării istorice asupra solului agricol

Emisiile acide, precipitațiile puternic acide din zonă, asociate cu emisiile de pulberi cu metale toxice au avut efecte negative asupra însușirilor fizice, chimice și biologice ale solului. Acumularea de metale grele a dus la acumularea de concentrații toxice persistente timp îndelungat, greu de refăcut agrochimic. Acidifierea solului ca rezultat al ploilor acide determină degradarea materiei organice prin schimbarea raportului între acizii humici și acizii fulvici, acizi care formează cu metalele grele compuși cu un grad avansat de solubilitate și accesibilitate pentru vegetație. Acțiunea poluanților determină și perturbarea activității microorganismelor din sol, fapt care duce la încetinirea până la dispariție a proceselor naturale de humificare. În concluzie, terenurile agricole din zonă și-au pierdut capacitatea productivă din cauza poluării istorice a SC Ampelum SA.

Efectele emisiilor nocive asupra pădurilor

Suprafața totală de pădure afectată de fenomenul de uscare, urmare a emisiilor nocive ale fostei surse majore de poluare SC Ampelum SA este de 6.934,9 ha, fiind localizată după cum urmează:

Localizare	Suprafața afectată/ grade de poluare (ha)			
	slabă	moderată	puternică	total
Tăuți	1.405,7	150,3		1.556
Valea Mică	1.225,3		1.773,8	2.999,1
Alba Iulia	2.379,8			2.379,8
Total	5.010,8	150,3	1.773,8	6.934,9

Sursă de informare : Ocolul Silvic – Valea Ampoiului Alba Iulia

Regenerarea naturală a pădurilor din zonele afectate de emisiile sursei de poluare și de ploile acide este compromisă, puietii fiind foarte sensibili la acțiunea toxică a solului degradat.

Zona Ocna Mureș

Principalele surse de poluare din zonă sunt:

- SC GHCL UPSOM SA, prin exfiltrațiile din batalurile funcționale. Leșia finală conține cantități foarte ridicate de săruri de calciu, magneziu, potasiu, sulfat, cloruri.
- RA Salina SA, prin vaporii salini emiși de la instalația de recristalizare a sării, poluări accidentale cu saramură și produse petroliere.

Starea radioactivității mediului

În anul 2005 s-au efectuat toate prelevările și măsurătorile prevăzute în programul standard și special de lucru al laboratorului R.A., înregistrându-se doar mici disfuncționalități datorate întreruperii energiei electrice sau defectării unor aparate. S-au efectuat un număr de 4.668 analize beta globale (immediate și întârziate) și de doză gamma externă. S-au prelevat 2424 de probe de mediu.

Activitățile specifice beta globale determinate nu au evidențiat abateri de la media multianuală și nici nu au fost înregistrate depășiri ale limitelor de avertizare.

Concentrațiile izotopilor radioactivi naturali radon și toron (calculate), s-au situat în limitele specifice

teritoriului județului – valoare medie anuală: 8,60 Bq/mc radon și 0,20 Bq/mc toron.

Valorile orare ale debitului de doză gamma externă nu au prezentat depășiri ale limitelor de avertizare, mediile lunare fiind cuprinse între 0,074 și 0,107 $\mu\text{Gy/h}$.

Activitățile specifice ale factorilor de mediu monitorizați în anul 2005 s-au încadrat în limitele fondului natural de radiații.

PROBLEME IDENTIFICATE

- Lipsa unui studiu la nivel județean privind starea și stadiul de poluare a solurilor cu pesticide, substanțe organice și metale grele;
- Poluarea cu metale grele a solului în zonele haldelor industriale, haldelor de steril, depozite de deșeuri menajere, lagunelor de nămoluri aferente stațiilor de epurare a apelor uzate menajere și industriale;
- Depozitarea de reziduuri (menajere și industriale) în zone neamenajate;
- Poluarea solului datorită utilizării necontrolate a îngrășămintelor.

1.5. Biodiversitatea și ariile protejate

Starea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Principalele tipuri de **habitate naturale** (conform Legii 462/2001) întâlnite în județul Alba sunt următoarele: ape puternic oligomezotrofe cu vegetația bentică de *Chara* sp.; lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip de Magnopotamion sau Hydrocharition; râuri alpine și malurile acestora cu vegetație erbacee; râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodian* rubri și *Bidentian* sp.; pajiști uscate; pajiști alpine; tufișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*); pajiști uscate seminaturale și faciesuri de acoperire cu tufișuri pe substrat calcaros (situri importante pentru orhidee); asociații de lizieră cu

ierburi înalte hidrofite de la nivelul câmpiilor la cel montan și alpin; pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); fânețe montane; turbării active; grohotiș calcaros și de șisturi calcaroase ale etajelor montane până la cele alpine (*Thlaspietea rotundifolia*); pante stâncoase calcaroase cu vegetație chasmofitică; grote neexploatate turistice; pășuni împădurite; păduri tip *Luzulo-Fagetum*; păduri tip *Asperulo-Fagetum*; păduri acidofile cu *Picea* din etajele alpine montane; păduri mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*,

riverane marilor fluvii; păduri panonice cu *Quercus petrae* și *Carpinus betulus*.

În zona Munților Șurianu, vegetația naturală este etajată pe verticală, înregistrând variații pe versanții nordici față de cei sudici și pe versanții estici față de cei vestici. Începând de la poalele munților până la altitudinea de 1.300-1.400 m sunt mai răspândite pădurile de foioase, iar de la această altitudine în sus se întind pădurile de conifere ce urcă în unele locuri până la altitudinea de 1.900-2.000 m. Peste limita pădurilor sunt prezente vegetațiile subalpină și alpină.

În Munții Apuseni, care sunt mai puțin înalți, pajiștile alpine sunt prezente numai în Munții Bihorului, pe arii foarte reduse. În rest, ei sunt acoperiți cu păduri mixte de conifere și foioase, de interfluvii până în văi, iar spre exterior, mai ales către masivul Trascău, sunt întinse păduri de fag. Pe văi se pot observa inversiuni de vegetație, ca efect al variațiilor climatice și mai ales de temperatură.

Zonele de podiș au păduri de foioase, mai ales de gorun (Podișul Secașelor), dar acestea nu sunt întinderi prea mari, fiind întrerupte de terenurile intrate în circuitul agricol.

În Podișul Târnavelor apare, insular, și fagul. În rest găsim vegetație de silvostepă, mai frecventă în podișul Secașelor, ca efect al precipitațiilor mai reduse.

Local, în arii cu drenaj slab și pânză freatică aproape de suprafață, s-au format mlaștini cu o vegetație specifică.

Flora și fauna sălbatică

În județul Alba există o serie de specii de plante și animale care trebuie conservate și protejate și o serie de specii de plante și animale care pot fi valorificate, doar în conformitate cu prevederile Legii 4621/2001.

Speciile de animale valorificate economic:

SPECIA	AJVPS ALBA	AVPS Cerbul Zlatna	AVPS Transilvania Cluj	DS ALBA	TOTAL exemplare
Căprior / <i>Capreolus capreolus</i>	113	4		29	146
Cerb comun / <i>Cervus elaphus</i>	16			12	28
Cerb lopătar / <i>Dama dama</i>	6				6
Mistreț / <i>Sus scrofa</i>	324	10		100	434
Iepure / <i>Lepus europaeus</i>	950	20		46	1.016
Fazan / <i>Phasianus colchicus</i>	755			48	803
Potârniche / <i>Perdix perdix</i>	360				360
Cocoș de munte / <i>Tetrao urogallus</i>	11			10	21
Râs / <i>Lynx lynx</i>	6	1	2	2	11
Urs / <i>Ursus arctos</i>	2		1	2	5
Lup / <i>Canis lupus</i>	12	1	3	3	19
Pisică sălbatică / <i>Felis silvestris</i>	5	1	1	3	10
Viezure / <i>Meles meles</i>	220	5		11	236
Vulpe / <i>Vulpes vulpes</i>	692	15		170	877

Jder de copac / <i>Martes martes</i>	108	2		11	121
Jder de piatră / <i>Martes foina</i>	50	1		7	58
Dihor / <i>Putorius putorius</i>	180			9	189
Nevăstuică / <i>Mustela nivalis</i>	152			9	161
Bizam / <i>Ondrata zibethica</i>	155			2	157
Ieruncă / <i>Tetrastes bonasia</i>	30				30
Porumbel sălbatic / <i>Columba oenas</i>	780			2	782
Turturică / <i>Streptopelis turtur</i>	485			5	490
Guguștiuc / <i>Streptopelis decaocta</i>	755			5	760
Prepeliță / <i>Coturnix coturnix</i>	2.170				2.170
Graur / <i>Sturnus vulgaris</i>	1.540			130	1.670
Sturz / <i>Turdus iliacus</i>	2.155				2.155
Ciocârlie / <i>Alauda arvensis</i>	3.300				3.300
Stâncuță / <i>Pyrrhocorax graculus</i>	980			190	1.170
Gâscă sălbatică / <i>Anser anser</i>	95			3	98
Gârliță mare / <i>Anser albifrons</i>	105			3	108
Rață sălbatică / <i>Anas platyrhynchos</i>	2.460			92	2.552
Lișiță / <i>Fulica atra</i>	110			5	115
Găinușă de baltă / <i>Gallinula chloropus</i>	85				85
Sitar / <i>Scolopax rusticola</i>	270			7	277
Becațină comună / <i>Gallinago gallinago</i>	140				140
Cormoran mare / <i>Phalacrocorax carbo</i>	175				175
Stârc cenușiu / <i>Ardea cinerea</i>	65				65
Nagâț / <i>Vanellus vanellus</i>	75				75
Bătăuș / <i>Philomachus pugnax</i>	20				20
Ferestraș / <i>Mergus merganser</i>	40				40

Ariile naturale protejate (rezervațiile naturale, parcurile naturale și naționale, rezervațiile biosferei) reprezintă cele mai pitorești peisaje, care adăpostesc totodată o serie de rarități floristice și faunistice, formațiuni geologice și paleontologice deosebite, peșteri cu gheață fosilă sau cu formațiuni calcaroase, avenuri etc., unele cu valoare de unicat în România și chiar în Europa.

Prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 20/1995 au fost declarate 87 de rezervații naturale, din care 32 de

rezervații de importanță națională și 57 de rezervații de importanță regională, după cum urmează:

Rezervațiile naturale de **importanță națională** din județul Alba

1. Peștera Ghețarul de la Scărișoara
2. Peștera Ghețarul de la Vârtop
3. Peștera Pojarul Poliței
4. Cheile Gîrdișoarei
5. Cheile Ordîncușii
6. Cheile Albacului

7. Dealul cu Melci
8. Coloanele de bazalt de la Detunata Goală
9. Șesul Craiului – Scărița – Belioara
10. Mlaștinile Molhașurile Căpăținii
11. Pădurea de larice de la Vidolm
12. Poiana Narciselor de la Negrileasa
13. Cheile Runcului
14. Cheile Poșegii
15. Peștera Huda lui Papară
16. Avenul Vînătărele Ponorului
17. Cheile Vălișoarei
18. Cheile Rîmeșului
19. Cheile Mănăstirii
20. Cheile Întregalde
21. Piatra Cetii
22. Piatra Craivii
23. Pietrele Ampoștei
24. Piatra Corbului de la Meteș
25. Calcarele de la Valea Mică
26. Lacul carstic Iezerul Ighiel
27. Pădurea Seculară Sloboda
28. Punctul fosilifer Pîrîul Bobii
29. Lacul Tăul fără Fund de la Băgău
30. Rîpa Roșie de la Sebeș
31. Stîncă Masa Jidovului (Masa Uriașului)
32. Lacul glaciari Iezerul Șureanu

Au mai fost identificate și propuse încă 6 rezervații naturale de importanță regională și o rezervație a biosferei, astfel că actualmente se poate vorbi de existența a 94 de arii naturale protejate. Acest număr reflectă potențialul natural ridicat al județului Alba, precum și preocupările specialiștilor și autorităților de a declara și proteja aceste areale.

Clasificate pe categorii, situația ariilor protejate din județul Alba este următoarea: 25 rezervații complexe, 5 rezervații peisagistice, 28 rezervații geologice și geomorfologice, 23 rezervații speologice, 2 rezervații paleontologice și 10 rezervații botanice. Majoritatea sunt localizate în Munții Apuseni (79), urmați de Munții Șureanului (7) și apoi de Podișul Secașelor (4) și de Podișul Tîrnavelor (3).

Partea central-vestică a Munților Apuseni, propusă spre a fi declarată ca rezervație a biosferei, se impune printr-o mare varietate petrografică și geomorfologică, aici întâlnindu-se roci eruptive, calcare, conglomerate,

gresii și șisturi argiloase, fiecare tip de rocă generând un tip specific. Predominarea în unele locuri a formațiunilor carstificabile (calcare și dolomite) au favorizat crearea unor peisaje deosebit de pitorești, reprezentate prin creste zimțate, versanți abrupti, chei înguste, precum și numeroase peșteri, avene și ponoare.

Alături de bogăția fenomenelor carstice, aici se întâlnește un mare număr de stânci izolate și portaluri de mari dimensiuni, puncte fosilifere, turbării, păduri și arbori seculari, izbucuri, sorburi etc., majoritatea fiind deja declarate monumente ale naturii sau rezervații naturale de diferite tipuri (geologice, paleontologice, botanice și hidrologice). Pe o suprafață relativ restrânsă se găsesc 75 de astfel de monumente ale naturii și rezervații naturale, fapt ce impune reunirea lor într-un singur areal, în vederea ocrotirii lor mai eficiente și al administrării lor mai adecvate (fig. 2).

Existența a numeroase așezări permanente cu caracter aparte (crânguri, sate risipite), a căror locuitori practică meșteșuguri tradiționale (creșterea animalelor, exploatarea forestieră și prelucrarea artizanală a lemnului), justifică păstrarea acestei regiuni într-o formă cât mai originală prin includerea ei în cadrul unei rezervații a biosferei a cărei statut include atât protecția naturii, cât și a activităților umane specifice.

Listele cu rezervațiile naturale și cu monumentele naturii ce fac parte din Rezervația Biosferei "Munții Apuseni" sunt reproduce mai jos:

PROBLEME IDENTIFICATE:

Biodiversitatea este amenințată de activitățile umane, clasificabile în:

amenințări directe: pierderi sau distrugeri de habitate, ca urmare a unor activități umane – exploatarea forestieră, activități economice (exploatarea miniere-cariere); suprapășunatul în zonele montane; construcții ilegale în zone protejate; braconaj.

amenințări indirecte: turismul necontrolat ce are ca efect prezența deșeurilor de toate tipurile în zonele naturale, pe cursuri de râuri și lacuri; camparea

dezorganizată; arderea miriștilor; comerțul ilegal cu specii rare și amenințate de plante (narcise – provenite din Poiana Narciselor de la Negruleasa).

Ariile protejate sunt amenințate de: administrarea necorespunzătoare a resurselor naturale; lipsa unui management corespunzător al ariilor protejate cu impact antropic deosebit; conflicte cu proprietari de

terenuri și suprafețe forestiere (persoane fizice, primării, composesorate etc) aflate în interiorul ariilor protejate, mai ales în cele cu suprafețe mari – Parcul Național Apuseni; lipsa unui sistem coerent și unitar (în conformitate cu legislația în vigoare) privind semnalizarea, amenajarea și promovarea zonelor protejate, naturale și construite, în județul Alba

1.6. Pădurile

Starea Pădurilor

Fondul forestier

Fondul forestier are o suprafață de 203.951 ha. Din această suprafață, R.N.P. Romsilva administrează 153.213 ha. Pășunile împădurite ocupă o suprafață de 5.732 ha, majoritatea acestora fiind administrate de consiliile locale. Cea mai mare parte a fondului forestier este reprezentată de pădurile de foioase. Pădurile din județul Alba sunt repartizate pe cele trei forme de relief, astfel:

- câmpie – 12 %
- deal – 56 %
- munte – 32 %

Starea de sănătate a pădurilor

În anul 2005, starea de sănătate a pădurilor din județul Alba a fost în general bună. Pentru ținerea sub control a situației s-au luat măsuri de evacuare a materialului lemnos infestat din păduri și s-au amplificat măsurile de combatere a dăunătorilor. Pentru diminuarea populațiilor de insecte dăunătoare s-au luat măsuri suplimentare de amplasare în teren de curse cu nade feromonale atractive, a căror eficiență a fost evidentă.

Suprafața de pădure de pe raza O.S. Valea Ampoiului afectată de emisiile fostei S.C. Ampelum Zlatna S.A. este de 6.934,9 ha, fiind localizată după cum urmează:

U.P.	Suprafața afectată / grade de poluare -ha-			
	Slabă	Medie	Puternică	Total
III Tăuți	1.405,7	150,3		1.558
IV Valea Mică	1.225,3		1.773,8	2.999,1
V Alba Iulia	2.379,8			2.379,8
Total O.S.	5.010,8	150,3	1.773,8	6.934,9

Masa lemnoasă pusă în circuitul economic

În funcție de modul de valorificare, cota de masă lemnoasă repartizată D.S.Alba, se împarte în 4 categorii:

- masă lemnoasă destinată agenților economici de profil;
- masă lemnoasă destinată aprovizionării populației;
- masă lemnoasă destinată nevoilor proprii ale R.N.P.;
- masă lemnoasă în contrapartidă în construirea de drumuri forestiere din bazinele inaccesibile.

Masa lemnoasă totală pusă în circuitul economic a fost de 70.803 tone.

Pe suprafața administrată de D.S. Alba, s-au efectuat tăieri pe o suprafață totală de 18.843 ha, tăieri care promovează regenerarea naturală și igienizarea pădurilor.

În anul 2005, D.S. Alba a identificat o suprafață de 9,48 ha teren agricol pentru care s-au făcut demersurile necesare pentru transmiterea prin Hotărîre de Guvern la R.N.P. – ROMSILVA în vederea împăduririi.

În anul 2005 au fost regenerate 427 ha din care: 195 ha prin împăduriri și 232 ha prin regenerări naturale în suprafețele administrate de Regia Națională a Pădurilor.

În terenuri din afara fondului forestier au fost executate împăduriri pe o suprafață de 113 ha, o mare parte din acestea cu puieți oferiți sub formă de sponsorizare de către Direcția Silvică Alba Iulia, prin ocoalele silvice din structură.

1.2. STRUCTURA SISTEMULUI ECONOMIC

1.2.1 Descriere

Viziunea de dezvoltare durabilă a județului Alba trebuie să înglobeze materializarea în timp a unor politici benefice comunităților locale componente și cetățenilor județului, ca viitori cetățeni europeni.

Județul Alba trebuie să se dezvolte ca un județ european, cu standarde de calitate aferente fiecărui domeniu cheie – infrastructură, industrie, agricultură, servicii, resurse umane, asistență socială etc. dar și să se integreze și să mobilizeze activ la nivel regional potențialul natural, antropoc și uman existent.

Județul Alba trebuie să atragă surse publice și private în dezvoltarea sa.

Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă va veni în sprijinul managementului autorităților locale și va crea cadrul favorabil atragerii unor surse investiționale publice și private care să pună în valoare în viitorul context european, resursele naturale, antropice și umane aferente acestei entități administrativ-teritoriale.

În economia județului Alba, la sfârșitul anului 2006 exista un număr de 18.674 operatori economici, din care:

- 396 societăți pe acțiuni
- 10.943 societăți cu răspundere limitată
- 318 societăți în nume colectiv
- 6942 persoane fizice și asociații familiale
- 64 organizații cooperatiste

Probleme identificate

- Legea proprietății, prin care s-au retrocedat suprafețe mari de păduri;
- Tăierile abuzive ale pădurilor de către proprietari;
- Lipsa amenajamentelor silvice pentru suprafețele retrocedate, mai ales pentru suprafețele mai reduse.

1.2.2 Industria

Analiza industriei județului Alba din perspectiva structurii producției industriale, a principalelor ramuri industriale, precum și a principalelor produse industriale realizate, permite în prezent¹, evidențierea următoarelor realități:

- *industria prelucrătoare* deține 92,8 % din structura producției industriale a județului Alba, mai puțin cu 0,6 % față de 2005;
 - *energia electrică, termică, gazele și apa*, dețin 5,9 % din structura producției industriale a județului Alba, cu 0,9 % mai mult decât în 2005;
 - *industria extractivă* deține 1,3 % din structura industriei locale, cu 0,1 % mai puțin decât în 2005.
-

Indicii producției industriale în județul Alba²
%

	luna corespunzatoare din anul precedent = 100													1.I- 30.IV.2006 față de 1.I- 30.IV.2005 ¹⁾
	2005						2006							
	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr ³ .	
Total județ	127,8	123,8	124,7	102,8	117,7	104,2	114,2	110,5	96,0	104,7	110,5	135,3	136,2	12,,2
Industrie extractivă	97,7	94,0	94,8	98,4	97,8	110,2	96,4	96,5	96,2	84,8	84,8	100,4	102,2	93,3
Industrie prelucrătoare	128,9	125,1	126,3	103,1	119,4	104,5	115,2	111,4	96,2	104,8	110,9	136,1	136,7	122,6
Energie electrică și termică, gaze și apă	106,3	92,6	77,3	92,3	62,0	82,1	82,6	82,2	89,8	112,2	97,8	94,1	110,7	103,2

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Analiza industriei prelucrătoare, pe principalele ramuri de activitate evidențiază o structură cvasimajoritară a industriei de prelucrare a lemnului (42,3 %), urmată de industria alimentară și a băuturilor (16,8 %), industria chimică (8,9 %) și industria pielăriei și a încălțămintei -% -

(7,3 %). Aceste date subliniază caracterul dependent de exploatarea și valorificarea resurselor naturale aferente industriei județului Alba, precum și ponderea mare a activităților și produselor specifice industriei ușoare.

Principalele ramuri de activitate	2006	2005
Industria prelucrătoare	100.0	100.0
industria de prelucrare a lemnului	42,3	31,3
industria alimentară și a băuturilor	16,8	18,1
industria chimică	8,9	12,0
industria pielăriei și încălțămintei	7,3	10,5
industria confecțiilor textile, de blănuri și piele	5,9	8,0
producția de mobilier și alte activități neclasificate	4,2	3,7
industria altor produse din minerale nemetalifere	3,3	5,0
industria metalurgică	3,0	2,4
industria de mașini și echipamente	2,8	3,1
industria textilă și a produselor textile	1,5	2,6
celelalte ramuri	4,0	3,3

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

² Serie brută. Indicii producției industriale (IPI) caracterizează evoluția producției industriale totale la nivel de județ, în timp ce IPI calculat la nivel național caracterizează evoluția valorii adăugate brute la costul factorilor, realizată în activitatea industrială. Aceștia au fost calculați la nivelul fiecărui județ pe baza datelor din cercetarea Statistică "Indicatori pe termen scurt în industrie" (INDTS).

³ Date provizorii.

Dintre principalele ramuri ale industriei prelucrătoare **creșteri** însemnate ale producției au înregistrat: industria de prelucrare a lemnului (+35,8% – unitățile din această ramură au realizat peste 42% din producția industrială prelucrătoare), industria alimentară și a băuturilor (+29,7%), producția de mobilier și alte activități neclasificate (+28,3 %), și industria metalurgică (+22,1%), iar **reduceri** semnificative: industria altor produse din minerale nemetalifere (-19,5%), industria textilă și a produselor textile (-17,0 %), industria confecțiilor textile, de blănuri și piele (-14,7 %) – în aceste ramuri producția a scăzut și în luna aprilie 2005 față de luna aprilie 2004. Restructurarea masivă a industriei mineritului la nivel național a

generat consecințe în privința producției de minerale nemetalifere la nivelul județului Alba. Practic, într-un an, producția aferentă acestei subramuri industriale s-a diminuat semnificativ (aproximativ 20 %).

Conform datelor Direcției Regionale de Statistică Alba, producția principalelor produse industriale pe 4 luni din 2006 față de 2005 a înregistrat **creșteri** însemnate la: hârtie (+162,2 %), unt (+69,3 %), carne (+37,5 %), cherestea (+26,7 %) și prefabricate din beton armat (+14,1 %), iar reduceri mari la: brânzeturi (-48,3 %), porțelan menaj (-26 %), ciorapi și ciorapi pantalon (-21,7 %) și pâine (-20,3 %).

Producția industrială realizată pe secțiuni și ramuri ale industriei se prezintă astfel:

	Cumulat 01.01- 30.04.2006 - mii. lei - (RON)	Luna aprilie 2006 - mii. lei - (RON)	Cumulat 01.01-30.04 2006 față de 01.01-30.04 2005 %	Luna aprilie 2006 față de luna :	
				aprilie 2005 %	martie 2006 %
TOTAL JUDEȚ, din care:	1.220.150	331.145	122,2	136,2	99,4
INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	16.579	4.883	93,3	102,2	103,4
Extr. și prepararea min.metalifere	12.679	3.714	104,4	107,6	104,3
Alte activități extractive	3.900	1.169	79,8	95,6	102,2
INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	1.131.830	309.593	122,6	136,7	99,5
Industria alimentară și a băuturilor	190.465	58.348	129,7	126,0	105,8
Industria textilă și a prod.textile	16.896	3.195	83,0	60,9	63,2
Industria conf. textile, de blănuri și piele	66.545	13.355	85,3	66,7	79,8
Industria pielăriei și încălțămintei	82.776	17.203	91,8	88,3	80,8
Industria de prelucrare a lemnului	478.212	140.303	135,8	162,0	103,7
Industria celulozei, hârtiei și cartonului	8.319	2.134	85,1	14,74 ori	105,2
Edituri, poligrafie	968	272	93,6	118,8	112,1
Industria chimică	100.964	26.472	94,3	96,8	95,9
Industria de prelucrare a maselor plastice	1.786	670	43,5	56,6	156,2
Industria altor prod.din minerale nemetalifere	37.602	9.948	80,5	75,3	82,5
Industria metalurgică	33.583	9.235	122,1	112,6	96,8
Construcții metalice și prod. din metal	12.140	3.301	73,9	67,4	70,3
Industria de mașini și echipamente	31.841	7.137	99,6	86,6	73,0
Industria de mașini și aparate electrice	3.275	1.007	71,1	87,7	91,9
Aparatură și instr. medicale, de precizie, optice și fotografice, ceasornicărie	24	7	90,4	103,1	81,7

Industria mijloacelor de transport rutier	12.819	4.195	126,2	158,1	116,3
Producția de mobilier și alte activități neclasificate	47.198	10.925	128,3	134,7	85,8
Recuperarea deșeurilor	6.417	1.886	102,8	95,6	88,3
ENERGIE ELECTRICĂ, TERMICĂ, GAZE ȘI APĂ	71.741	16.669	103,2	110,7	91,4
Prod., transp. și distrib. energiei electrice și termice, gaze și apă caldă	65.923	15.203	103,3	112,2	91,2
Captarea, tratarea și distrib. apei	5.818	1.466	102,5	94,7	94,7

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Producția principalelor produse industriale/Desfășurare lunară pentru surprindere de trend. Comparatie cu producția medie anuală a anilor 2002 și 2003 pe principalele unități de produs.

Principalele produse industriale ale județului Alba	U.M.	2005									2006			
		apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr. ¹⁾
Cupru în concentrate	Tone	410	470	500	500	500	525	450	415	415	385	385	423	441
Carne	Tone	1.055	1.344	1.202	1.281	1.507	1.624	1.579	1.678	1.529	1.463	1.293	1.574	1.532
Preparate din carne	Tone	1.461	1.602	1.731	1.692	1.722	1.971	2.100	2.007	1.478	1.114	1.231	1.288	1.335
Ciorapi și ciorapi pantalon	Mii per.	1.512	1.512	1.019	950	1.186	1.069	1.294	1.330	1.046	969	1.088	1.399	884
Încălțăminte	Mii per.	222	183	214	236	141	213	188	148	116	115	185	241	154
Cherestea	Mc	49.329	52.320	64.651	77.440	87.819	89.857	85.098	82.703	60.993	62.949	44.668	65.894	68.232
Prefabricate din beton armat	Mc	2.230	2.452	2.387	2.255	2.483	2.412	2.263	2.356	2.020	1.410	1.959	2.471	2.132
Hârtie	Tone	2	-	-	-	-	4	15	3	-	581	695	594	671
Sodă calcinată	Tone	17.649	18.014	9.232	16.799	8.746	16.760	14.529	11.035	16.594	19.172	13.694	18.876	18.856
Porțelan menaj	Mii lei (RON)	6.525	6.530	5.853	5.498	5.693	5.791	5.317	5.949	4.828	4.681	6.268	6.470	4.623

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Producția fizică la principalele produse industriale în 2003 și 2004

PRODUSUL	UM	2003	2004
Gaz metan extras	mii mc	205.689	206.192
Minereuri complexe extrase	tone	18.011	320.400
Minereuri cuprifere extrase	tone	1.995.720	210.290
Carne (inclusiv organe) total	tone	7.938	13.993

PRODUSUL	UM	2003	2004
Preparate din carne	tone	1.231	17.272
Lapte de consum	hl	17.880	66.762
Unt	tone	648	1.086
Brânzeturi	tone	584	857
Bere	mii hl	618	881
Fire din lână și tip lână	tone	688	425
Ciorapi	mii per	18.200	16.606
Încălțăminte total	mii per	1.645	2.320
Cherestea	mc	20.377	498.060
Placaj din lemn	tone	195.893	6.817
Hârtie	tone	7.372	4.967
Sodă calcinată (100 % NA ₂ CO ₃)	tone	185.981	171.150
Detergenți (100 % subst. activă)	tone	28	8
Țiglă, coame și olane din argilă	mii buc	125	20
Var	tone	184.502	153.409
Prefabricate din beton armat	mc	15.226	24.538
Oțel brut	tone	7.922	7.652

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Analiza de indicatori ai producției fizice aferente principalelor produse industriale ale județului Alba ne permite să observăm că la nivelul sfârșitului de an 2005, producția medie de carne a crescut cu 6.055 tone față de 2003 (7.938 tone), iar cea a preparatelor din carne cu 16041 tone (față de 1231). Acest fapt se datorează expansiunii sectorului privat prelucrător în domeniul producției de carne și preparate din carne, precum și creșterii numărului de capete de animale în județ (a se vedea secțiunea *Agricultura* din prezentul capitol).

Un alt capitol major al producției fizice industriale în expansiune îl constituie producția de cherestea, care a totalizat la finele anului 2005, 650.210 mc față de 498.760 mc în 2004 sau 20.377 în 2003. Potențialul silvic major al județului Alba, restituirea unei mari majorități a fondului forestier înspre proprietarii privați, precum și dezvoltarea sectorului primar de exploatare și prelucrare a materialului lemnos a generat o incidență foarte mare a producției de cherestea în județul Alba. Investiții private străine și interne în fabrici de prelucrare a lemnului la Sebeș, Blaj, Câmpeni, Abrud etc. au creat premisele acestei expansiuni

productive. Din păcate, exploatarea masei lemnoase din fondul forestier public și privat al județului Alba este efectuată necontrolat și deficitar, în unele cazuri chiar ilegal, fapt cu multiple consecințe negative asupra principalilor factori de relief, climă și sol din zonele în care se efectuează exploatarea.

Un sector în dezvoltare la nivelul industriei județului Alba îl constituie producția de prefabricate din beton armat, producție care a ajuns la sfârșitul anului 2005 la 22,491 mc, față de 24,538 mc în 2004, cu 6716 mc mai mult. Creșterea producției prefabricatelor din beton este o consecință a investițiilor private străine (în special capital italian) și locale în domeniu, precum și ca urmare a expansiunii investițiilor constructive civile și industriale din mediul urban al județului Alba, în special în municipiile Alba Iulia, Sebeș, Blaj și Aiud.

O scădere însemnată a producției industriale a județului Alba, la nivelul unui produs ce a deținut o pondere însemnată în totalul producției fizice locale, este înregistrată la soda calcinată unde în 2005, totalul producției înregistra 129,538 tone, mai mică cu 41,612 tone față de 2004 și 56,443 tone față de anul 2003.

Scăderea producției de sodă calcinată se datorează unui complex de factori interni și externi ai producătorului principal din Ocna Mureș: creșterea constantă a prețului la materiile prime principale în producția sodei calcinate, gazul metan, piatra de calcar

Grupuri economice semnificative în județul Alba

Grupul Kronospan

Unul dintre liderii mondiali în producția de plăci din lemn, a cumpărat (într-o tranzacție de circa 250 de milioane de euro) două fabrici construite de compania italiană Fratti în Sebeș. Una dintre acestea fabrica MDF (fibre de densitate medie), iar cea de-a doua fabrică acoperă circa 80% din producția autohtonă de PAL – plăci din aşchii de lemn – simplu (brut), fiind și singura capacitate de producție din România de PAL melaminat (innobilat).

Firma produce pal melaminat într-o varietate de circa 50 culori (plăci de MDF, MDF melaminat, MDF lăcuit, MDF simplu); PAL simplu E1; OSB; lambriuri pe suport de PAL sau MDF; parchet laminat pentru trafic normal sau intens; blaturi de lucru; postforming într-o varietate de 16 culori; glafuri pentru ferestre într-o varietate de 16 culori; folie cant cu adeziv și fără adeziv; uși de interior și tocuri de uși.

Holzindustrie Schweighofer

În 2003, firma austriacă a ales Sebeșul pentru construcția unei fabrici de cherestea printr-o investiție greenfield de 70 de milioane de euro. Firma produce cherestea din lemn destinată construcțiilor și pentru: prelucrare ulterioară în industrie (mase plastice stratificate, materiale profilate, mobilier, panouri pentru forme de beton); construcție de case (grinzi, bârne, pereți laterali, tablier de pod); case prefabricate (componente pentru case pentru piața japoneză și lemn de construcție pentru piața americană); the Do-It-Yourself market; industria de construcții (panouri pentru forme de beton, scânduri pentru schele, lemn de mână subțire); industria de împachetare.

și cocsul, lipsa unui program de investiții în reducerea costurilor de producție prin re tehnologizarea uzinei producătoare, întărirea leului în raport cu euro și dolarul și afectarea implicită a volumului de exporturi realizat de uzină etc.

Capacitatea agentului economic⁴:

- o capacitate de intrare: 850.000 mc
- o capacitate de producție: 450.000 mc
- o capacitate de uscare: 360.000 mc
- o capacitate de rindeluit: 320.000 mc

Transavia producător de carne de pasăre (preparate și semipreparate)⁵.

Transavia, dispune de întregul lanț de creștere, producție și distribuție, în conformitate cu principiul de bază din Carta Albă Europeană privind Siguranța Alimentară și din campaniile desfășurate la nivel european de monitorizare alimentară permanentă. În prezent societatea are o capacitate de creștere de 1.700.000 pui pe serie în 6,5 serii pe an, astfel realizându-se anual aproximativ 25.000 tone carne viu. Compania Transavia realizează 80 tone de carne de pui pe zi, capacitatea totală de producție a abatorului fiind de 50.000 tone pe an.

Albalact – produse din lapte și derivate, cu o capacitate de procesare de 70.000 litri de lapte/zi și peste 250 de angajați (număr în creștere), acreditat HACCP.

Bergembier – Intebrew Distilleries, fabrica de bere din Blaj este de 12 ani locul de muncă a peste 180 de locuitori ai Blajului, investițiile companiei în fabrica din Blaj ridicându-se la 21.5 milioane Euro în perioada 1994-2005.

⁴ Idem

⁵ Idem

SEWS – R Alba Iulia – investiție cu capital japonez dedicată producției de cabluri electrice pentru mașini.

Apulum și IPEC Alba Iulia – producție de porțelan.

Ciatti Sebeș – producție mobilier pentru aparatură electronică.

Savini Sebeș – producție de mobilier de baie.

Bosch – Blaj – în derulare o investiție de tip greenfield cifrată la 10 mil. euro pe o suprafață de 40.000 mp, pentru producerea ghidajelor profilate.

Kaufland și Profi Alba Iulia – complexe de servicii pentru deservirea populației (în special alimentație și bunuri de larg consum).

Record Alba Iulia, Arieșul Conf Baia de Arieș și Fair Play Alba Iulia – producție de încălțăminte și produse de îmbrăcăminte.

GHCL UPSOM SA Ocna Mureș – producție de produse clorosodice: sodă calcinată ușoară și grea, silicat de sodiu solid și soluție, bicarbonat de sodiu alimentar și clorex.

Din analiza indicilor producției industriale⁶ la nivelul județelor și regiunilor, în anul 2005 față de anul 2004, s-a constatat că, în Regiunea Centru, s-a realizat cel mai mare nivel în județul Alba (14,2 %), iar cel mai scăzut în Covasna (-4,8 %);

6 Indicii producției industriale (IPI) caracterizează evoluția producției industriale totale la nivel de județ, în timp ce IPI calculat la nivel național caracterizează evoluția valorii adăugate brute la costul factorilor, realizată în activitatea industrială. Aceștia au fost calculați la nivelul fiecărui județ pe baza datelor din „Cercetarea statistică privind producția fizică industrială” (IND) în anul 2004 și din „Indicatorii pe termen scurt în industrie” (INDTS) în anul 2005 - Prognoza Regională elaborată de Comisia Națională de Prognoză

Au fost luate în analiză următoarele repere:

- Industrie: industria de energie și cea de apă, industria mijloacelor de transport rutier, orientată în principal către producția de bunuri și echipamente (exclusiv industria de automobile), industrii orientate în principal către producția de bunuri de consum de lungă durată (exclusiv producția de automobile), industrii agricole și alimentare (exclusiv fabricarea produselor de morărit, fabricarea amidonului și produselor din amidon, fabricarea produselor pentru animale), industrii orientate în principal către producția de bunuri de consum de durată limitată, altele decât cele agricole și alimentare.
- Construcții
- Transporturi
- Poșta și telecomunicații
- Tranzacții imobiliare
- Vânzare, întreținere și reparații autovehicule și motoare. Comerț cu amănuntul al carburanților
- Comerț cu ridicata
- Comerț cu amănuntul
- Servicii de piață prestate pentru populație
- Închirieri și servicii furnizate în principal întreprinderilor, asanarea, salubritatea și gestionarea deșeurilor
- Alte activități (agricultură, silvicultură, piscicultură etc.)

Parcul Industrial Cugir a fost constituit și funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 65/2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, aprobată și modificată prin Legea nr. 490/2002 și prin Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Societatea comercială s-a constituit sub autoritatea Consiliului Județean Alba ca unic acționar, prin Hotărârea nr. 100 din 30 septembrie 2002.

Suprafața totală a Parcului Industrial este de 6,20 ha din care 2,46 ha suprafață construită, restul suprafeței reprezentând spații verzi, alei, căi de acces, rețele de utilități.

Din cei 41 agenți economici activi, 11 activează în domeniul confecțiilor și prelucrărilor mecanice, 6 activează în confecții și prelucrarea lemnului, 2 agenți

economici activează în telefonie mobilă, 2 reprezintă școala de șoferi și spălătorie auto, 2 agenți economici asigură consultanță tehnică, 4 efectuează activități comerciale în domeniul materialelor feroase și neferoase, precum și alte activități cum ar fi: tratamente termice, activități de curățenie, colectare deșeuri, realizări de instalații electrice și activități sportive, cu un număr total de 350 angajați.

Parcul Industrial Blaj a fost constituit în baza Ordonanței Guvernului nr. 65/2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, aprobată și modificată prin Legea nr. 490/2002 și prin Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Societatea comercială are 5 acționari fondatori: Consiliul județean Alba, Consiliul local al municipiului Blaj, Consiliul local al comunei Crăciunelu de Jos, Consiliul local al comunei Sîncel și Consiliul local al comunei Valea Lungă.

Suprafața totală a Parcului Industrial este de 12 ha. În luna decembrie 2006 a fost realizat P.U.Z.-ul și tot în luna decembrie s-a ținut licitația pentru întocmirea documentației și etapizarea realizării utilităților având în vedere că suprafața destinată societății comerciale este greenfield cu posibilități de realizare a infrastructurii în condiții relativ rapide.

Parcul Industrial AIUD se va constitui în baza Ordonanței Guvernului nr. 65/2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, aprobată și modificată prin Legea nr. 490/2002 și prin Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Va avea cinci acționari fondatori, care, la această dată, și-au dat acordul de principiu de a participa la constituirea societății comerciale.

1.2.3 Agricultură

Populația din mediul rural reprezintă cca. 42 % din totalul populației județului. Populația în vârstă de muncă a județului Alba a fost în anul 2004 de 85.857 persoane, reprezentând 53,4 % din totalul populației rurale. Raportat la suprafața agricolă a județului, gradul de ocupare a populației este de cca. 26 persoane la 100 ha.

Numărul salariaților din agricultură și silvicultură a fost în anul 2003 de 57.200 persoane, ceea ce reprezintă 35 % din totalul salariaților din mediul rural.

În cele 92.909 gospodării rurale din județ, forța de muncă este formată în cea mai mare parte din membrii familiilor țărănești, apelându-se și la forța de muncă din afara gospodăriei în perioada de recoltare a producției.

Fondul funciar al județului Alba, pe categorii de folosință, se prezintă astfel:

Nr. crt.	SPECIFICAȚIE	SUPRAFAȚA -ha-	%
I.	SUPRAFAȚA TOTALĂ A JUDEȚULUI	624.157	100
	din care:		
1.	SUPRAFAȚA NEAGRICOLĂ	296.233	47
2.	SUPRAFAȚA AGRICOLĂ	327.934	53
	din care:		
2.1	Pășuni	116.923	19
2.2	Fânețe naturale	73.796	12
2.3	Livezi+arbuști fructiferi	1.215	0,002
2.4	Vii+hamei	3.502	0,006
2.5	Arabil	132.498	22
	din care suprafața irigată:		

Din studiile realizate cu privire la clasele de bonitate, rezultă următoarea situație în județul Alba:

Categoría de folosință	Suprafața -ha-	Clasa de fertilitate				
		I	II	III	IV	V
Arabil	132.498	866	19.178	36.810	34.194	41.450
Pășuni	116.923	41	2.940	19.358	39.501	55.083
Fânețe	73.796	30	1.783	11.496	27.576	32.911
Vii+hamei	3.502	-	403	1.015	1.012	1.072
Livezi	1.215	-	197	388	379	251
Total agricol	327.934	937	24.501	69.067	102.662	130.767

Rezultă că suprafețele agricole cu soluri fertile (clasa I și II) au o pondere extrem de mică.

Cât privește modul de exploatare a suprafeței agricole a județului, conform OUG nr.108/2001, acesta se prezintă astfel:

Tipul de exploatație	Număr	Suprafața gestionată – ha –	Ponderea din suprafața agricolă totală – ha –
Exploatații agricole comerciale	543	24.000	7 %
Exploatații agricole familiale	92.323	304.000	93 %
TOTAL JUDEȚ	92.866	328.000	100 %

În perioada 2004-2006, numărul exploatațiilor agricole a avut următoarea evoluție:

Specificare	Anul 2004	Anul 2005	Anul 2006
Exploatații agricole comerciale	515	485	543
Exploatații agricole familiale	92.323	92.323	92.323
TOTAL	92.838	92.808	92.866

Această evoluție s-a datorat sprijinului de care au beneficiat din partea statului, dar și ritmului susținut al dezvoltării economice. Numărul exploatațiilor agricole comerciale va fi în creștere, precum și suprafețele gestionate de acestea, în detrimentul exploatațiilor agricole familiale mici.

Producția vegetală

Constituie o componentă de bază a agriculturii județului, fiind sursa produselor utilizate în alimentația umană, suport pentru producția animalieră, sursă de produse destinate exportului, materie primă pentru industria alimentară, cât și un factor care contribuie la crearea unui mediu ambient natural plăcut.

Structura sortimentală de culturi în anii 2004-2005 a fost următoarea:

Nr. crt.	Specificație	Anul 2004	Anul 2005
1.	Grâu + Secară	24.640	28.030
2.	Orz + Orzoaică de toamnă	3.875	3.422
3	Orzoaică de primăvară	5.530	5.076
4	Ovăz	2.447	2.336
5	Porumb	44.897	38.450
6	Floarea soarelui	2.185	2.444
7	Soia	616	641
8	Rapița	113	80
9	Sfecla de zahăr	473	736

Cartoful – suprafață, producție, necesar în perioada 2004-2006

Specificație	2003	2004	2005	2006
Suprafața ha	8.461	8.079	8.127	7.553
Producția medie kg/ha	14.510	18.500	14.500	14.555
Producția totală-t	122.769	149.462	117.842	109.937
Necesar Total Județ-t	113.374	106.804	97.369	93.296
din care:	50.000	44.839	35.352	32.981
Necesar consum populație-t	37.991	37.728	37.636	37.656
Necesar sămânță-t	25.383	24.237	24.381	22.659
Total necesar-t	113.374	106.804	97.369	93.296
Deficit, Excedent Total-t	+9.395	+42.658	+20.473	+16.641

Grâul se cultivă pe circa 25.132 ha din suprafața arabilă a județului, constituind împreună cu celelalte culturi păioase bune premergătoare pentru culturile de bază ale județului. Nu se asigură, însă, nici măcar necesarul de grâu pentru județ.

Specificație	2003	2004	2005	2006
Suprafața ha	22.740	24.640	28.030	25.132
Producția medie kg/ha	2.300	4.500	3.182	2.600
Producția totală-t	51.681	110.880	89.191	65.343
din care: panificabil-t	41.345	88.704	71.353	52.274
Necesar consum populație-t	56.283	55.893	55.757	55.787
Necesar sămânță-t	4.943	5.421	6.167	5.529
Total necesar-t	61.226	61.314	61.924	61.316
Total Deficit, Excedent -t	-19.881	+27.390	+9.429	-9.042

Porumb

Specificare	2003	2004	2005	2006
Suprafața ha	41.737	44.897	38.450	35.629
Producția medie kg/ha	3.100	5.500	4.239	3.836
Producția totală-t	129.385	246.934	162.990	136.673
Necesar Total Județ-t	114.904	138.338	96.203	82.847
din care:	100.000	123.467	81.495	68.187
Necesar consum populație-t	14.070	13.973	13.939	13.947
Necesar sămânță-t	834	898	769	713
Total necesar-t	114.904	138.338	96.203	82.847
Deficit, Excedent Total-t	+14.481	+108.596	+66.787	+53.826

Sectorul pomicol

Pomicultura la nivelul județului este reprezentată la nivelul gospodăriilor populației, dar și în sistem de exploatare intensivă, suprafața pomicolă a județului fiind de 222 ha.

Livezile de pomi fructiferi sunt desfășurate pe o suprafață de 222 ha pe raza județului. Datorită investițiilor și achizițiilor realizate prin programul Sapard, precum și a tehnologiei folosite, se asigură anual o producție de 15-20 tone/an.

Cele mai mari suprafețe sunt pe terenurile localităților Miraslău, Stremț, Gîrbova, Aiud, Doștat, Daia Română, Cricău, Benic. În Munții Apuseni, s-au obținut câteva soiuri adaptate la altitudine, în special de măr (Vidreni, Roșii de Albac, Muntoase de Albac). Ponderi mari apar la Abrud, Roșia Montană, Sălcuia, Almașu Mare și Gârda.

Viticultura are tradiție îndelungată în județul Alba și reprezintă un sector cu un potențial de mare importanță economică, dezvoltat ca rezultat al condițiilor naturale deosebit de favorabile, pe care vița de vie le găsește mai ales în zona colinară din Transilvania. Deținând o suprafață ce reprezintă cca 1,5% din suprafața agricolă, există în județ patru podgorii (Alba Iulia, Aiud, Târnave, Sebeș-Apold). Ele au condiții agropedoclimatice distincte și produc vinuri de calitate superioară și cu denumire de origine controlată, care prin buchet, echilibrarea în zaharuri și aciditate au dus faima unor soiuri precum Feteasca alba, Pinot gris, Muscat otonel, Traminer, Sauvignon, Fetească regală.

Dotarea tehnică a agriculturii județului

Dotarea cu mașini agricole a cunoscut o creștere accentuată la nivelul exploatațiilor, fiind achiziționate utilaje prin programele Sapard, Fida și Fermierul.

Specificație	2003	2004	2005	2006
Tractoare total	3.404	3.580	3.682	3.607
Din care: -până la 45 CP	1.045	1.185	1.207	2.153
- între 46-65 CP	2.134	2.246	2.178	1.170
- peste 65 CP	225	149	297	284
Combine autopropulsante pentru cereale	641	615	615	584
Pluguri	2.993	2.875	2.997	2.960
Grape cu discuri	1.179	1.180	1.208	1.224

Semănători pentru păioase	665	688	696	722
Semănători pentru prășitoare	656	657	677	686
Mașini pentru plantat cartofi	56	68	69	74
Mașini pentru recoltat cartofi	45	49	53	55
Mașini de erbicidat	394	383	407	410

Depozite de produse vegetale:

Nr. crt.	Specificație	Total capacitate de depozitare – tone –	Obs.
1.	Cartof	-	-
2.	Cereale	136.550	49 % din capacitate sunt silozuri

Sectorul zootehnic este bine reprezentat la nivelul județului, datorită existenței de suprafețe întinse de pășuni și fânețe în zona montană. Efectivele existente sunt peste 83.000 de capete de bovine într-un număr de 21.000 de exploatații, cu o producție totală de cca. 1.200.000 hl de lapte.

Specificare	2000	2003	2004	2005	2006
Bovine	77.430	76.382	76.803	77.356	76.046
Ovine	238.148	222.135	225.434	231.356	251.291
Porcine	97.663	100.749	102.442	98.392	95.658
Păsări	2.096.232	2.307.933	2.526.114	2.837.032	2.741.748

Starea zootehniei este determinată și de noile condiții de producție, datorate schimbărilor, în principal în ceea ce privește structura și mărimea proprietăților, prelucrarea și comercializarea producției agricole.

Structura efectivelor pe forme de proprietate (la 31.12.2006):

Specificare	Total județ	Din care:			
		Sector stat	Sector privat	Din care:	
				Societăți comerciale	Grupuri de proprietari
Bovine	76.046	126	75.920	5.162	70.758
Ovine	251.291	65	251.226	2.804	248.422
Porcine	95.658	284	95.374	984	94.390
Păsări	2.741.748	290	2.741.458	1.174.032	1.567.426

Oportunități de dezvoltare rurală

- Piața agricolă europeană de desfacere
- Creșterea capacității operaționale a instituțiilor locale și a celor deconcentrate la nivel local de a pregăti fermierii în accesarea de fonduri structurale

I.2.4 Comerț

Comerțul exterior

Creșterea economică a județului a fost puternic susținută de relansarea exporturilor, ca urmare a investițiilor străine în industrie, în special în industria de prelucrare a lemnului.

În perioada de referință menționată, exporturile județului au depășit importurile cu 56.899 mii euro (69,8 %). Ponderea exporturilor în total țară a fost de

1,7 % iar a importurilor de 0,8 %. Față de perioada corespunzătoare din anul 2005, exporturile au crescut cu 15,3 % (18.344 mii euro), iar importurile au scăzut cu 5,7 % (- 4.891 mii euro).

Ponderea exporturilor în total livrări pe 4 luni din 2006 și 2005 pe județ și principalele ramuri ale industriei prelucrătoare:

%

	2006	2005
TOTAL JUDEȚ	53,4	59,1
Industria prelucrătoare	56,7	62,0
industria pielăriei și încălțăminte	96,5	97,5
industria confecțiilor textile, de blănuri și piele	93,8	93,1
producția de mobilier și alte activități neclasificate	91,4	97,2
industria metalurgică	82,0	82,5
industria de prelucrare a lemnului	66,3	86,6
industria de mașini și echipamente	65,0	61,0
industria altor produse din minerale nemetalifere	55,3	53,4
industria chimică	53,9	56,8

Sursa datelor: Direcția Regională de Statistică Alba

Exporturi (FOB) de mărfuri pe secțiuni din Nomenclatorul Combinat (NC)

-mii euro-

COD NC		1.01.-30.04. 2006		Structura exportului %	
		Export FOB Mii euro	În % față de 1.01.-30.04. 2005	1.01.-30.04. 2006	1.01.-30.04. 2005
	Total județ, din care:	138.375	115.3	100.0	100.0
I	Animale vii, prod. de origine animală	849	99,8	0,6	0,7
II	Prod. de origine vegetală	31	15,5 ori	*	*
IV	Prod. alimentare, băuturi, tutun	1.129	607,0	0,8	0,2
V	Produse minerale	-	-	-	-
VI	Prod. ale industriei chimice	6.061	212,0	4,4	2,4
VII	Materiale plastice, articole din materiale plastice și cauciuc	2.198	147,1	1,6	1,2
VIII	Piei crude, tăbăcite și prod. din piele	4.148	110,2	3,0	3,1
IX	Lemn și articole din lemn	49.318	126,3	35,6	32,6
X	Pastă din lemn	392	11,9 ori	0,3	*

XI	Textile și articole din textile	18.682	81,7	13,5	19,1
XII	Încălțăminte, pălării, umbrele	16.553	104,7	12,0	13,2
XIII	Art. din piatră, ipsos, ciment, ceramică	5.478	87,9	3,9	5,2
XV	Metale comune, articole din metal	3.929	139,9	2,8	2,3
XVI	Mașini, aparate și echipamente electrice	17.781	124,1	12,9	11,9
XVII	Mijloace de transport	112	94,1	0,1	0,1
XVIII	Instrumente și aparate optice, fotografice	642	105,9	0,5	0,5
XX	Mărfuri și prod. diverse (inclusiv mobilier)	11.072	122,9	8,0	7,5

* - sub 0,1 %

Notă: Diferențele dintre datele pe total județ și cele obținute din însumarea secțiunilor sunt datorate rotunjirii valorilor din euro în mii euro.

Importurile de Mărfuri (CIF) pe secțiuni din Nomenclatorul Combinat (NC)

-mii euro-

COD NC		1.01.-30.04. 2006		Structura importului %	
		Import CIF Mii euro	În % față de 1.01.- 30.04. 2005	1.01.- 30.04. 2006	1.01.- 30.04. 2005
	Total județ din care:	81.476	94,3	100,0	100,0
I	Animale vii, prod. de origine animală	9.575	127,6	11,7	8,7
II	Produse de origine vegetală	610	219,4	0,7	0,3
III	Grăsimi și uleiuri animale și vegetale	34	47,9	*	0,1
IV	Produse alimentare, băuturi, tutun	441	190,9	0,5	0,3
V	Produse minerale	1.214	130,4	1,5	1,1
VI	Produse ale industriei chimice	4.181	150,0	5,1	3,2
VII	Materiale plastice, articole din materiale plastice și cauciuc	2.662	95,6	3,3	3,2
VIII	Piei crude, tăbăcite și produse din piele	4.862	115,4	6,0	4,9
IX	Lemn și articole din lemn	6.591	178,4	8,1	4,3
X	Pastă din lemn	4.200	241,7	5,2	2,0
XI	Textile și articole din textile	15.325	96,0	18,8	18,5
XII	Încălțăminte, pălării, umbrele	4.054	117,1	5,0	4,0
XIII	Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă	1.749	110,0	2,2	1,8
XV	Metale comune, articole din metal	6.336	55,7	7,8	13,2
XVI	Mașini, aparate și echipamente	13.371	58,5	16,4	26,5

COD NC		1.01.-30.04. 2006		Structura importului %	
	electrice				
XVII	Mijloace de transport	4.301	92,9	5,3	5,4
XVIII	Instrumente și aparate optice. fotografice. ceasornicărie	296	77,9	0,4	0,4
XX	Mărfuri și produse diverse (inclusiv mobilier)	1.648	89,3	2,0	2,1
XXII	Alte produse nenominalizate în altă parte	25	312,5	*	*

* - sub 0,1%

Sursa datelor: Direcția Regională de Statistică Alba

- Nota: Diferențele dintre datele pe total județ și cele obținute din însumarea secțiunilor sunt datorate rotunjirii valorilor din euro în mii euro.

I.2.5 Transporturi

Reducerea constantă a investițiilor locale în construirea, modernizarea și întreținerea drumurilor publice după 1989, corelată cu creșterea explozivă a traficului în unele sectoare de drum a condus la o continuă și progresivă depreciere a drumurilor publice din județ.

Transportul județean de persoane prin servicii regulate se efectuează de către operatori de transport specializați în baza Programului Județean de Transport Persoane prin Servicii Regulate, care a fost avizat de

Consiliul Județean. Prin programul stabilit pe baza solicitărilor primite de la Consiliile Locale sunt stabilite 110 trasee, care, în urma ședințelor de atribuire, conferă un grad de acoperire de cca. 85 % a necesităților de transport persoane din județ.

Legea 92/2007 privind Serviciile de Transport Public Local aduce modificări în activitate, concretizate în sporirea prerogativelor autorităților locale în domeniul transportului de persoane în trafic județean, prin nivel crescut de coordonare și control al activității.

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Numărul autobuzelor în inventar	66	106	95	132	152	163	89
Călători transportați – mii călători	17.948	15.146	20.020	20.407	21.867	30.196	29.088

Sursa datelor: Direcția Regională de Statistică Alba

I.2.6 Infrastructura de bază

Infrastructura de acces (rutieră și feroviară)

Rețeaua de drumuri publice este compusă din 2.598 km, din care drumuri modernizate – 402 km și drumuri cu îmbrăcămînți ușoare rutiere – 574 km. Din totalul drumurilor publice, 419 km sunt drumuri publice și 369

km sunt drumuri modernizate, iar 37 km sunt amenajate cu îmbrăcămînți ușoare rutiere. Din totalul drumurilor publice, 2.179 km sunt drumuri județene și comunale, din care 33 km sunt modernizate și 537 km sunt amenajate cu îmbrăcămînți ușoare rutiere.

Densitatea medie a drumurilor din județul Alba este de 41,6 km/100 km², situându-se peste media pe țară (33,3 km drumuri/100 km²).

Lungimea drumurilor publice

	Lungime
România	79.454
Reg. Centru	10.129
Alba	2.598

Densitatea drumurilor km/100 kmp

	Densitatea drumurilor publice la 100 kmp teritoriu
România	33,3
Reg. Centru	29,7
Alba	41,6

Sursa: INS, Lungimea căilor de transport la sfârșitul anului 2005

Județul Alba este străbătut de drumurile europene: E 81: Satu Mare-Zalău-Cluj Napoca-Alba Iulia-Sibiu-Râmnicu Vâlcea-Pitești, E 68: Arad-Deva-Alba Iulia-Sibiu-Brașov.

Rețeaua de cale ferată are o lungime de 237 km, densitatea la 1000 km² fiind de 38.0 km. Prin Blaj,

Teiuș, Aiud trece linia principală București-Oradea, prin Sebeș și Vințu de Jos trece linia ferată București-Arad. Aceste două magistrale sunt legate între ele prin linia ferată Teiuș-Alba Iulia-Vințu de Jos. Din nodul de cale ferată Războieni se face legătura feroviară cu județul Mureș.

Densitatea liniilor de cale ferată din județul Alba se situează sub media națională.

km / 1000 kmp

	Densitatea liniilor	Densitatea liniilor in 1990	Indice față de 1990 %
România	46,4	47,8	97,07
Reg. Centru	44,5	51,7	87,07
Alba	38,0	50,6	75,1

Sursa: INS, Lungimea căilor de transport la sfârșitul anului 2005

Județul Alba nu are pe teritoriul său un aeroport, fiind deservit din acest punct de vedere de aeroporturi situate față de municipiul reședință de județ în: Sibiu (56 km), Cluj Napoca (120 km), Târgu Mureș (161 km). Deschiderea noului aerodrom de la Șibot (20 km de Alba Iulia), care deține o pistă de 850 m oferă soluții pentru transportul cu avioane și elicoptere de până la 6 locuri.

Rețeaua și volumul apei potabile distribuite

	2000	2001	2002	2003	2004
Localități cu rețea de distribuție a apei potabile	87	87	92	92	96
Lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile (km)	761,1	767,5	780,2	790	800
Volumul apei potabile distribuite (mii mc) din care:	46.672	40.448	36.425	33.170	332.085
• pentru uz casnic	16.106	12.761	11.039	10.206	9.767

Sursa datelor: Direcția Regională de Statistică Alba

Rețeaua de canalizare

	2000	2001	2002	2003	2004
Localități cu canalizare publică	11	14	14	15	18
Lungimea simplă a conductelor de canalizare(km)	292,6	297,6	300,3	317	321

Sursa datelor: Direcția Regională de Statistică Alba

Extinderea și modernizarea rețelelor de utilități publice

km

	2005				2006			
	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
Alimentare cu apă	0,3	4,5	4,6	21,5	1,1	3,7	14,8	
Canalizare	0,1	2,8	2,2	5,4	0,6	4,8	2,3	
Străzi orășenești		2,5	2,7	3,8	1,2	0,5	5,8	
Drumuri comunale și județene			0,1	3,2			4,8	
Energie termică								
Gaze naturale			0,3	25,8			2,0	

Sursa datelor: Consiliul Județean Alba

Rețeaua și volumul gazelor naturale distribuite

	2000	2001	2002	2003	2004
Localități în care se distribuie gaze naturale	78	89	91	102	105
Lungimea simplă a conductelor de distribuție a gazelor (km)	1.061,0	1.123,1	1.144,1	1.153,2	1.165
Volumul gazelor naturale distribuite (mii mc)	358.326	355.908	337.567	349.997	309.927
din care: pentru uz caznic	144.911	123.666	105.921	105.900	89.120

Sursa datelor: Direcția Regională de Statistică Alba

Străzile orășenești și spațiile verzi din municipii și orașe

	2000	2001	2002	2003	2004
STRĂZI ORĂȘENEȘTI – km	838	903	922	926	927
Din care:					
- modernizate	309	339	344	351	357
SUPRAFAȚA SPAȚIILOR VERZI-ha	250	250	250	251	251

Sursa datelor: Direcția Regională de Statistică Alba

Furnizarea de energie în anul 2007(10 luni)

Mwh

Categorie consumatori	Mari consumatori > 100 kw	Mici consumatori <100 kw	Consumatori casnici	TOTAL
Energie distribuită	469198	91743	120972	681913

Sursa datelor: SC Filiala de Distribuție a Energiei Electrice *ELECTRICA DISTRIBUȚIE TRANSILVANIA SUD SA*

Mwh

Categorie consumatori	Energie distribuită
Consumatori care au utilizat dreptul de eligibilitate și au schimbat furnizorul de energie electrică	379.720
Consumatori captivi, la tarife reglementate	302.193
TOTAL	681.913

Sursa datelor: SC Filiala de Distribuție a Energiei Electrice *ELECTRICA DISTRIBUȚIE TRANSILVANIA SUD SA*

I.2.7 Comunicațiile

În județul Alba sunt 3 mari societăți de telecomunicații: Romtelecom, RCS & RDS și UPC.

Romtelecom domină piața telecomunicațiilor în județ, deținând 57,4 % cu un număr de 72.000 abonați, de la tradiționala telefonie fixă (convorbiri intrajudețene, interjudețene și internaționale), la televiziunea digitală (Dolce), dar și cel mai bun spațiu de găzduire de date, servicii combinate de date și voce (ISDN) și mesagerie vocală (Voces, Voces Pro).

RCS & RDS (televiziune prin cablu, televiziune digitală prin satelit, telefonie, internet). Comunicația între orașe se realizează prin rețea de fibră optică.

UPC România Alba oferă servicii de televiziune prin cablu unui număr de 40.000 de clienți din județ și acces la internet și telefonie unui număr de 3.720 clienți.

Piața serviciilor **INTERNET** este reprezentată de principalii furnizori naționali: RDS-Romania Data Systems , Romtelecom, Vodafone, Orange, Zapp, Cosmote.

I.2.8 Inovație în tehnologia informațiilor

Consiliul județean Alba contribuie la introducerea de sisteme inovative de tehnologia informației, prin implementarea sistemului EFOG – Generatorul Electronic al Inițiativelor de Dezvoltare.

EFOG este un sistem de dezvoltare regională informațională, realizat de către Fatimex-Euro Kft Ungaria și reprezintă un sistem de e-proiect

management care urmărește proiectele în fazele conceperii, accesării, finanțării și până la activitatea de monitoring și evaluare, realizând o documentare integrală.

Beneficiile oferite de utilizarea sistemului EFOG, în cazul administrațiilor publice locale sunt:
proiectele dezvoltate cu ajutorul sistemului EFOG îndeplinesc cerințele Uniunii Europene;
cu ajutorul sistemului, întregul ciclu de viață a proiectului este transparent;

în cazul proiectelor dezvoltate cu ajutorul sistemului EFOG se îndeplinește cerința sustenabilității;

sistemul este un mijloc cu ajutorul căruia nevoile locale ale cetățenilor pot fi transformate în proiecte de dezvoltare concrete;

prin generarea legăturilor PPP, sistemul aduce mai aproape personajele importante ale societății locale, creând astfel oportunitatea unei colaborări eficiente de o largă dimensiune în localitate sau microregiune, ajutând dezvoltarea economiei locale;

sistemul ajută operatorii economici locali în formarea unor nevoi coerente de dezvoltare;

folosirea eficientă a surselor naționale și europene pentru finanțarea dezvoltărilor;

intențiile de dezvoltare locală vor fi dezvoltate de experți locali, astfel comunicarea, încrederea, practicile locale privind dezvoltarea proiectelor vor fi introduse în ciclul dezvoltării proiectului;

acelerează dezvoltarea proiectelor;

sistemul EFOG este ușor de folosit;
cu ajutorul bazei de date a proiectelor viabile, cumulat în sistemul EFOG, se poate pregăti ușor și rapid o

strategie de dezvoltare bazată pe proiecte, care este în armonie cu obiectivele Planului Național de Dezvoltare;

utilizarea acestui sistem EFOG pentru proiect va avea drept rezultat un proiect generat în conformitate cu cerințele formulate de Uniunea Europeană;

transparență;

sustenabilitate;

sinergie între elemente;

subsidiaritate – necesitatea luării deciziilor la nivelul unde există cele mai multe informații pentru luarea acestora;

egalitatea șanselor;

folosirea tehnologiei informației;

realizări ce respectă directivele de protecția mediului.

Această nouă metodă de management al informațiilor va contribui la realizarea obiectivelor strategiei într-o instituție în care se implementează și Sistemul de management al calității conform standardului SR EN ISO 9001:2001, instrument care permite o proiectare și gestionare sistematică a proceselor, o îmbunătățire continuă a acestora după necesități. Implementarea sistemului de management al calității a permis atât eficientizarea activității cât și utilizarea eficientă a resurselor avute la dispoziție și optimizarea procesului decizional.

I.2.9 Turismul

Potențialul turistic al județului este unul deosebit, teritoriul său fiind propice practicării diferitelor tipuri de turism: turism montan și al sporturilor de iarnă, turism rural, turism cultural, ecoturism și agroturism, turism de aventură, turism de vânătoare și pescuit, oenoturism, speoturism, turism gastronomic.

Având în vedere faptul că peste 50 % din suprafața județului este ocupată de zona montană care este una preponderent rurală, se poate considera că turismul rural, turismul montan și al sporturilor de iarnă constituie oferta de bază a județului.

Județul Alba cuprinde 90 de rezervații naturale, marea lor majoritate fiind concentrate în Munții Apuseni: 30 de

rezervații naturale complexe, 5 rezervații peisagistice, 27 de rezervații geologice, 22 de rezervații speologice, 11 rezervații paleontologice și 126 de monumente ale naturii – specii de floră ocrotită, mamifere și păsări ocrotite, județul Alba fiind pe primul loc în țară din punctul de vedere al numărului de rezervații naturale. Trebuie de asemenea menționat faptul că mai mult de un sfert din teritoriul Parcului Natural Apuseni se află în județul Alba, această parte fiind cea mai locuită din toate celelalte.

Potențialul antropic este de asemenea unul important, pe teritoriul județului Alba existând trei monumente UNESCO: Cetatea Dacică de la Căpîlna – comuna Săsciori, Cetatea Țărănească de la Cîlnic – comuna Cîlnic și Cetatea Alba Carolina – Alba Iulia și peste 650 de monumente de clasa A și B, de interes național și local din care 101 de clasa A și peste 500 de monumente de clasa B.

Monumente UNESCO

- **Cetatea medievală ALBA CAROLINA – ALBA IULIA**
- **FORTIFICAȚIA BASTIONARĂ**
- **CETATEA CÎLNIC**
- **CETATEA DE LA CĂPÎLNA**

În funcție de categorie, capacitatea de cazare a județului se prezintă astfel:

Categorie	1 Floare	1 Stea	2 Flori	2 Stele	3 Flori	3 Stele	4 Flori	4 Stele	5 Flori	Total
Total număr unități	27	5	77	19	11	6	1	1	2	149
Total număr camere	93	65	289	382	83	51	10	36	8	1.017
Total număr locuri	203	125	636	747	166	102	20	72	22	2.093

Sursa datelor: MTCT, Autoritatea Națională pentru Turism, Direcția Juridică, Autorizare și Control, date valabile la 22 iulie 2006

Județul Alba dispune de o infrastructură pentru conferințe, reuniuni și manifestări expoziționale bine pusă la punct și dispusă practic și teritorial în cele 4 municipii ale sale. Cele mai importante orașe și stațiunile turistice dispun de astfel de spații.

Nr.crt.	Tip locație	Număr săli	Număr locuri
1	Hoteluri cu facilități de conferință (HFC)	3	260
2.	Centre de conferințe și expoziții (CC/E)	1	480
3	Locații neconvenționale pentru conferințe (LNC)	30	4.620

Sursa datelor: Consiliul Județean Alba, Direcția Tehnică, Serviciul Turism Evaluare infrastructură turistică Completare PATN Turism, valabile la 22 iulie 2006

Infrastructura turistică pentru conferințe, reuniuni sau manifestări expoziționale este distribuită pe localități astfel:

Nr. crt.	Localitate	Locație	Tip locație	Număr săli	Număr locuri
1	Alba Iulia	H. Parc	HFC	1	180
		H. Cetate	HFC	1	50
	TOTAL	V. Elisabeta	HFC	1	30
		Casa Cultură Sindicate	CC/E	1	480
		Casa Cultură Studenți	LNC	1	430
		* CC/E – 1 sală = 480 loc		1	60
		Teatru Păpuși	LNC	1	160
		Universitatea „1 Decembrie 1918”	LNC	1	200
				1	200
				1	60
				1	60
		Palatul Principilor *	LNC	1	300
		Sala Unirii	LNC	1	60
		Muzeul Unirii	LNC	1	30
		Camera de Comerț	LNC	1	40
		ADR Centru	LNC	1	20
		Cinema Dacia	LNC	1	400
Sala PAEM	LNC	1	60		
2	Sebeș	Casa de Cultură	LNC	1	400
				1	100
3	Aiud	Casa de Cultură	LNC	1	200
4	Blaj	Casa de Cultură	LNC	1	350
		Institutul Teologic	LNC	1	150
5	Abrud	Club pentru Tineret	LNC	1	60
6	Cîmpeni	Casa de Cultură	LNC	1	200
7	Ocna Mureș	Casa de Cultură	LNC	1	300
8	Cugir	Club Muncitoresc	LNC	1	400
				1	50
9	Arieșeni	Tabăra Tineret	LNC	1	75
10	Albac	Pensiunea Poiana Verde	LNC	1	50
		Pensiunea Aurora	LNC	1	100
11	Gîrda de Sus		LNC	3 cf PATN	85 total

Sursa datelor: Consiliul Județean Alba, Direcția Tehnică, Serviciul Turism , Evaluare infrastructură turistică
Completare PATN Turism, valabile la 22 iulie 2006

Din punct de vedere al instalațiilor de agrement, pe teritoriul județului Alba se află 4 obiective ale caror caracteristici sunt cuprinse în tabelul următor:

Nr. crt.	Localizare	Tipul instalației	Caracterizare
1	Comuna Pianu	Teren de golf “ <i>Golf Club Paul Tomiță</i> ”	70 ha împrejmuite, 9 găuri, par 72 pentru 18 găuri, 5830 m traseu domni, 5092 m traseu doamne; extindere la 18 găuri în 2007.
2	Localitatea Răhău- Municipiul Sebeș	Hanul „La Mesteceni” – Centru de echitație, piscină și teren tenis de câmp	Călărie de agrement, lecții de călărie pentru copii și adulți, herghelie cu 16 cai, instructor de călărie englez, drumeții ecvestre pe Valea Frumoasei
3	Comuna Arieșeni	Pârtii schi	1 pârtie omologată – 900 m – Teleschi 1 pârtie neomologată – 450 m
4	Comuna Albac	Pârtie schi	1 pârtie neomologată – 400 m

Sursa datelor: Autoritatea Națională pentru Turism, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Turism și Consiliul Județean Alba, Direcția Tehnică, Serviciul Turism

I.2.10 Managementul deșeurilor

Situația deșeurilor menajere

Deșeurile municipale și asimilabile, reprezintă 3 % din deșeurile produse în județ, responsabilitatea gestionării lor revenind administrației publice locale.

În județul Alba deșeurile municipale generate sunt colectate la nivelul localităților de către municipalitate (Legea 139/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență 87/2001 privind serviciile publice de salubritate a localităților). Fiecare Consiliu Local este obligat să organizeze acest serviciu pentru populație.

În județ, activitatea de salubritate a localităților este organizată astfel:

- În cele 4 municipii (Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș) și în 3 orașe (Cugir, Ocna Mureș, Teiuș) activitatea a fost concesionată , prin contracte încheiate între administrația publică și 6 agenți de salubritate care deservește localitățile respective și cca.17 comune limitrofe (50 sate).

- În 4 orașe (Abrud, Câmpeni, Baia de Arieș, Zlatna) există « servicii publice de salubritate » organizate la nivelul Primăriilor.
- În zonele rurale, activitatea de colectare a deșeurilor de la populație și agenți economici este organizată doar în localitățile din vecinătatea orașelor cu agenții de salubritate care deservește orașele.
- În comunele Cenade, Călnic, Jidvei, Săliște, Săsciori, Șugag, Unirea, sunt organizate, la nivelul primăriilor, servicii de gospodărire comunală, care au în dotare câte un tractor și au angajat 1-2 persoane ce colectează deșeurile de la populație și le depozitează în locuri neorganizate, dispuse de Consiliul Local.
- În județ sunt în derulare două proiecte Program PHARE 2003 –Schema de investiții pentru proiecte mici de Gestionare a Deșeurilor, pentru construirea a două « Sisteme de colectare selectivă și amenajare Stații de transfer » la Aiud și Abrud .

Activitatea de colectare și transport a deșeurilor municipale din județ este organizată diferit, funcție de mărimea localității, numărul de persoane deservite, dotare, forma de proprietate.

În județ funcționează: o agenție de salubritate la nivelul localităților urbane și a localităților rurale limitrofe iar în mediul rural, 6 Primării au organizat servicii publice de salubritate.

Indicele mediu de generare a cantității de deșeuri pe locuitor și an, în anul 2004, este de 390 kg/locuitor/an (cca.1mc/locuitor/an).

Indicele de acoperire a populației cu servicii de salubritate este de 46,5 % din care, 70 % în municipii și orașe, și 14 % în mediu rural.

Deșeurile municipale generate și colectate în anul 2004: 141.835 tone.

Deșeurile municipale și asimilabile sunt compuse din:

- deșeuri menajere de la populație: 69.144 tone;
- deșeuri menajere de la agenți economici: 45.966 tone.

Deșeuri din servicii municipale formate din:

- deșeuri stradale, din piețe, spații verzi: 6.216 tone;
- Deșeuri din construcții și demolări: 20.472 tone.
- Deșeuri colectate selectiv: 37 tone.

Deșeuri biodegradabile

Din cantitatea de deșeuri menajere colectate în amestec, peste 50 % o reprezintă deșeurile biodegradabile. În această categorie sunt cuprinse:

- deșeurile biodegradabile din gospodării;
- deșeuri vegetale din parcuri și grădini;
- deșeuri biodegradabile din piețe;
- nămolul de la stațiile de epurare orășenești.

Pentru deșeurile biodegradabile HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor prevede necesitatea scăderii cantității de deșeuri biodegradabile depozitate, astfel:

- reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 75 % din cantitatea produsă în anul 1995, până în anul 2006

- reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 50 % din cantitatea produsă în anul 1995, până în anul 2009;
- reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 35 % din cantitatea produsă în anul 1995, până în anul 2016.

Soluțiile de recuperare/reciclare și reducere a materiilor biodegradabile depozitate sunt:

- compostarea (degradarea aerobă);
- degradarea anaerobă cu producerea și colectarea de gaz.

Nu se face o colectare separată a materialului biodegradabil, dar, în mediul rural, populația practică metode de reutilizare în gospodăriile proprii.

Valorificarea deșeurilor municipale

Primăria Municipiului Alba Iulia, în colaborare cu SC SALPREST Alba, au inițiat o acțiune de colectare selectivă a hârtiei și a maselor plastice (PET-uri). În zonele aglomerate (blocuri), au instalat 70 containere speciale pentru colectare selectivă și se preconizează extinderea acestui sistem și la zonele cu case.

În anul 2005 au apărut următorii operatori pe piața de colectare – valorificare deșeuri de ambalaje – PET:

- SC Ecoplast SRL Aiud – a colectat și valorificat 19 t (SC Greentech Buzău)
- SC Cugireana Cugir – a colectat și valorificat 9,6 t (SC Greentech Buzău)
- SC IPMAT SRL Ocna Mureș – a colectat și valorificat 13,4 t (SC Greentech Buzău)

Cantitatea de PET-uri colectată în anul 2005 a fost de 48,7 tone, din care s-au valorificat 42 tone la SC GREENTECH Buzău.

În anul 2005 au fost colectate din județul Alba 1.599,4 t deșeuri de hârtie și carton și valorificate 1.559,4 tone. SC Pehart TEC SA Petrești a valorificat cantitatea de 4474 tone maculatură provenită atât din județul Alba (1.108 tone) – cât și din alte județe din țară.

Metalul este colectat separat și predat la REMAT-uri de către persoane fizice – cert este că pe depozitele de deșeuri nu apare metal decât în cantități neglijabile.

În cursul anului 2005, prin primării, școli, instituții, agenți economici, mass media s-au desfășurat campanii de conștientizare în vederea colectării selective a deșeurilor de hârtie și carton, mase plastice, cu accent pe ambalajele din polietilentereftalat, în vederea valorificării lor prin fabrica de hârtie SC Pehart TEC SA Petrești, respectiv colectorii autorizați pentru plastic. Pentru celelalte componente ale deșeurilor menajere nu se efectuează o colectare selectivă (respectiv sticlă și material biodegradabil).

Tratarea deșeurilor municipale

Nu se face nici un fel de tratare a deșeurilor menajere înaintea depozitării finale.

Incinerarea deșeurilor municipale

Nu avem în județ instalații de incinerare a deșeurilor municipale.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate orașenești

- Cantitatea de nămoluri raportată de la stațiile de epurare orașenești a fost de 1.001 tone din care:
 - o 988 tone nămol de la stațiile de epurare orașenești;
 - o 13 tone nămol de la stațiile de tratare apă potabilă.
- Deshidratarea nămolurilor la stațiile de epurare orașenești se face prin procedee naturale, respectiv pe platforme de uscare a nămolurilor.
- Stațiile de epurare orașenești sunt în mare parte depășite din punct de vedere al capacităților de epurare, la fel și din punct de vedere al tehnologiilor utilizate.
- Evidența cantităților de nămol este incertă.
- Nu se face o valorificare a nămolurilor în agricultură.
- Nămolurile deshidratate sunt duse în principal la depozitele orașenești de deșuri sau sunt evacuate necontrolat în apele de suprafață.

Depozite de deșuri municipale

În fiecare din cele 11 localități urbane există câte un depozit de deșuri menajere. Toate depozitele orașenești au fost clasificate ca depozite de clasa *b* de deșuri nepericuloase, conform prevederilor HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor.

Toate sunt depozite mixte unde, alături de deșeurile menajere se depozitează și deșuri industriale – nici unul din depozitele urbane nu este conform cu prevederile legislației în vigoare.

Conform calendarului de sistare al activității prevăzut în anexa 5 din HG 349/2005, depozitele de deșuri municipale din județul Alba își vor sista activitatea după cum urmează: Câmpeni, Abrud, Baia de Arieș, Zlatna, Sebeș, Teiuș, Blaj și Cugir în anul 2009. Depozitele de deșuri din Aiud, Ocna Mureș și Alba Iulia își vor sista activitatea în anul 2013.

În conformitate cu prevederile HG 349/2005 privind depozitarea, toate depozitele neconforme au avut termen până la data de 31.12.2005, să depună Bilanțuri de mediu de nivel I și II, respectiv evaluări de risc unde era cazul.

Pentru 6 depozite de deșuri municipale (Alba-Iulia, Sebeș, Cugir, Blaj, Zlatna, Baia de Arieș) au fost depuse în termen bilanțurile, pentru celelalte 5 depozite (Aiud, Câmpeni, Abrud, Ocna-Mureș, Teiuș) nu a fost respectat termenul de depunere, fie datorită proiectantului care nu a respectat termenul legal, fie din motive financiare.

În mediu rural sunt amenajate locuri de depozitare mai mult sau mai puțin întreținute. Locurile de depozitare sunt stabilite prin Hotărârea Consiliului Local.

- În conformitate cu prevederile HG 349/2005 privind depozitarea, depozitele din mediul rural pot fi închise și redacte circuitului natural, printr-o procedură simplificată, până la data de 16 iulie 2009. Comunele din apropierea municipiilor și orașelor sunt deservite de serviciile de salubritate ale orașelor respective, dar există și câteva comune unde s-au organizat servicii de salubritate proprii.

Situația deșeurilor industriale

În anul 2004, în județul Alba s-au generat 4.526.958 tone deșeuri industriale, reprezentând 97 % din total deșeuri generate în 2004.

În tabelul de mai jos este prezentată evoluția cantităților de deșeuri din județul Alba, pe principalele tipuri de deșeuri (inclusiv cele periculoase).

Substanța poluantă	Anul 1995 tone/an	Anul 2000 tone/an	Anul 2001 tone/an	Anul 2002 tone/an	Anul 2003 tone/an	Anul 2004 tone/an
Steril descoperță	4.193.000	110.375	364.068	1.325.000	1.578.940	1.925.000
Steril flotație	2.435.033	1.424.131	2.221.939	2.593.237	2.432.040	2.437.685
- Din care periculoase					95.703	50.285
<i>Cenușă și zgură</i>	44.780	51.346	78.232	62.221	48.852	17.282
Leșii ind. chimică	668.576	148.034	162.730	176.815	165.600	56.047
Deșeuri lemn	19.215	26.681	37.028	43.587	23.068	38.888
Deșeuri metalice	9215	11.847	22 354	13.553	10.832	24.783
- Substanțe petroliere	22	110	134	151	302	354
Nămoluri - stații de epurare ind.	10.289	10.368	2.410	1.030	8.959	12.672
Alte deșeuri	109.968	29.992	6.012	14.125	54.468	14 .423
TOTAL	7.490.098	1.812.884	2.894.907	4.229.719	4.323.061	4.526.958

Din datele inventariate rezultă o scădere a cantităților de deșeuri produse după anul 1995, dar cu o creștere anuală începând din anul 2000. Scăderea cantității de deșeuri față de 1995 se datorează reducerii activităților economice din sectoarele: minier (s-a sistat activitatea Fil. Zlatmin Zlatna, Fil. Arieșmin Baia de Arieș), chimic (leșiilor de la SC UPSOM) și metalurgic. Creșterea începând din anul 2000 se datorează în principal măririi capacității de producție în sectorul minier a SC Cupru Min SA Abrud.

Din deșeurile generate în județ 97 % sunt deșeuri de producție: minerit (4.372.685 t); cenușă și zgură din metalurgie (17.282 t); leșii din industria chimică (56.047 t); deșeuri lemn (38.888 t); deșeuri metalice (24.783 t); nămoluri de la stațiile de epurare industriale (12.672 t); ambalaje (520 t), alte deșeuri (14.423 t) , gestionarea lor fiind în sarcina agenților economici care le produc.

Din cantitatea de deșeuri generate au fost valorificate cca. 120.000 tone/an. Dintre tipurile de deșeuri industriale care au fost valorificate cea mai mare pondere au avut-o :

- deșeurile lemnoase;
- deșeuri de zguri și cenuși;
- deșeuri metalice feroase și neferoase;
- deșeuri de materiale căptușire și refractare, din construcții și demolări;
- deșeuri de hârtie și carton.

Modalități de valorificare:

- Deșeurile de lemn utilizate ca materie primă la obținerea plăcilor de tip PAL, PFL sau valorificate prin arderea în centrale termice sau sobe individuale;
- Hârtie și carton – valorificate prin REMAT;
- Deșeuri metalice, valorificate prin REMAT sau combinate siderurgice;
- Cenuși și zguri, reintroduse în fluxul tehnologic;
- Deșeuri din construcții și demolări utilizate pentru umpluturi la drumuri, gropi etc.

Situația colectării și reciclării fluxurilor speciale de deșeuri pentru anul 2005

Tip deșeu	UM	Colectat	Valorificat	Stoc 31.12.2005
-Hârtie – carton	tone	1.509	1.559	90
-PET	tone	40,6	42	8,2
-Ulei uzat	tone	117	141	23
-Anvelope uzate	tone	17	130	398
-Baterii și acumulatori uzați	tone	211	202	33
-Deșeuri lemnoase	tone	71.000	72.000	6.000

Deșeuri periculoase

Conform Ordonanța de Urgență nr.78/2000 privind regimul deșeurilor, precum și HG 856/2002 în care sunt cuprinse în Lista de Deșeuri și Deșeurile Periculoase din chestionarele statistice ale agenților economici, au rezultat următoarele:

Cantitatea totală de deșeuri periculoase: 50.649 t, din care:

- deșeuri de la spălarea și flotația minereurilor cu conținut de cianuri: 50.285 t;
- emulsii uzate de la mașini unelte: 136 t;
- baterii cu plumb: 10 t;
- uleiuri uzate: 218 t.

Tratarea deșeurilor periculoase în vederea neutralizării, respectiv valorificării se face astfel:

- deșeurile de la spălarea și flotația minereurilor cu conținut de cianuri sunt neutralizate în stația de neutralizare chimică – controlul conținutului de cianură se face automat, deșeurile se depozitează în iazurile de decantare (Filiala Minieră Arieșmin Baia de Arieș);

- emulsiile uzate de la mașini unelte – se depozitează în containere metalice și se trimit la rafinării pentru tratare (SC IAMU Blaj ; SC Star Transmission Cugir);
- bateriile cu plumb, se valorifică prin REMAT Alba sau ROMBAT Bistrița Năsăud.

Deșeuri generate din activități medicale

Cantitatea de deșeuri periculoase medicale incinerată în crematoriile spitalelor din jud. Alba (11 crematorii) a fost de 443,5 tone în anul 2004. Menționăm că deșeurile infectate și înțepătoare-tăietoare, sunt arse în crematoriile spitalelor. Cenușa și celelalte deșeuri asimilabile celor menajere sunt colectate de agenții de salubritate.

Conform calendarului de închidere etapizat conform anexei 9 din HG 268/2004, în anul 2005 din județul Alba a fost închis crematoriul de la Spitalul Municipal Sebeș, urmând ca deșeurile medicale periculoase rezultate de la Spitalul Municipal Sebeș să fie neutralizate la Sterilizatorul, respectiv incinerate la Crematoriul de la Spitalul Județean de Urgență Alba.

Nămoluri

Evoluția cantității de nămoluri produse:

Substanța poluantă	Anul 1995 t/an	Anul 2000 t/an	Anul 2001 t/an	Anul 2002 t/an	Anul 2003 t/an	Anul 2004 t/an
Nămoluri-stații epurare orășenești	11.212	5.203	3.322	3.251	1.407	1.001
Nămoluri – stații de epurare ind.	10.289	10.368	9.349	6.098	8.959	12.672

Depozite de deșeuri industriale

În anul 2004, au fost înregistrate 15 depozite industriale în funcțiune:

- 3 halde de steril minier, în suprafață de 113 ha;
- 2 halde de zgură și cenuși din metalurgie, în suprafață de 7,1 ha;
- 5 iazuri de decantare, în suprafață de 104 ha;
- 3 bataluri de leșii, în suprafață de 92,1 ha;
- 2 depozite industriale, în suprafață totală de 3,8 ha.

Operatorii economici din industria minieră din Zlatna, Baia de Arieș, Abrud Roșia Montană (halde de steril și iazuri de decantare) și din industria chimică din Ocna Mureș (bataluri), au în gestiune depozite de deșeuri în conservare (închise), care necesită lucrări de reconstrucție ecologică și urmărire post închidere.

Până la data de 16.07.2009 vor trebui să-și sisteze depozitarea în depozitele proprii care sunt neconforme cu directiva: SC Saturn SA Alba Iulia; SC Stratusmob SA Blaj și SC Apulum SA Alba Iulia, urmând să găsească alte soluții cum ar fi: valorificarea deșeurilor și alte tehnologii de minimizare deșeuri, construirea unor depozite conforme sau depozitarea în alte depozite conforme.

Haldele de steril și iazurile de decantare existente în județ:

Filiala Arieșmin Baia de Arieș -lazul de decantare situat pe Valea Sartășului cu o suprafață de 3.5 ha unde au fost depozitate deșeurile de la spălarea și flotația minereurilor cu conținut de cianuri, a fost cuprins în calendarul de închidere din HG 349/2005 la Depozite pentru deșeuri lichide din industria extractivă (iazuri de decantare) care sistează depozitarea la 31.12.2005.

Filiala Roșiamin Roșia Montană a depus Bilanțul de Mediu de nivel I și II, și Evaluarea de risc pentru lazul de decantare de la Valea Săliștei. Societatea mai deține 17 halde pentru depunerea sterilului de mină, dar active numai 2, cele de la Valea Verde și Hop.

SC Cuprumin SA Abrud a prezentat *Studiul de evaluarea nivelului de risc pentru îmbunătățirea gospodăririi și siguranței iazurilor de decantare și a haldelor de steril de la mina Roșia Poieni* în vederea

conformării până în decembrie 2011. Sunt prevăzute lucrări de investiții în valoare de cca.12 mil. Euro, finanțate de Banca Mondială în cadrul Programului de Protecție a bazinului Tisei.

SC Bega UPSOM SA Ocna-Mureș a depus Bilanțurile de mediu de nivel I și II, termen de sistarea depozitării în cele 3 bataluri nr. 5, nr. 6 și de urgență, conform HG 349/2005, 31.12.2007. Urmează întocmirea proiectelor de închidere bataluri.

Impactul depozitelor de deșeuri industriale și urbane asupra mediului

Factorii de mediu sunt afectați direct prin:

- depozitarea necontrolată a unor deșeuri industriale și menajere;
- depunerea agenților poluanți evacuați în atmosferă;
- apele meteorice contaminate cu poluanții din aer;
- transportul pulberilor de către vânt;
- infiltrarea în sol a apelor contaminate.

Inițiative adoptate pentru reducerea impactului deșeurilor asupra mediului

În domeniul gestionării deșeurilor urbane pentru zona Alba Iulia (cca. 300.000 locuitori) și zona Câmpeni (cca. 70.000 locuitori) există propuneri de realizare a „depozitelor zonale ecologice”. Pentru restul localităților s-au propus „Stații de transfer”, respectiv: Aiud, Zlatna, Cugir, Sebeș, Abrud, Albac, Baia de Arieș, Teiuș, Ocna Mureș, Blaj.

Vor fi făcute demersuri în vederea realizării a două depozite ecologice în județul Alba, din care unul să deservească zona Munților Apuseni, zonă izolată.

APM Alba a solicitat Consiliului județean Alba să intervină la Ministerul Administrației Publice pentru repartizarea de fonduri în vederea întocmirii unui studiu de fezabilitate privind gestionarea integrată a deșeurilor în județul Alba. Astfel, în anul 2005, Consiliul județean Alba a contractat un studiu de fezabilitate pentru gestionarea integrată.

APM Alba a făcut demersuri la Direcția de Sănătate Publică Alba, pentru închiderea crematoriilor existente conform Calendarului de închidere etapizată a instalațiilor de tratare termică a deșeurilor medicale periculoase prevăzut în anexa 9 la HG 268/2005.

Au fost întocmite 6 proiecte privind gestiunea deșeurilor și prezentate la ADR, în cadrul programului PHARE – Schema de Investiții pentru Proiecte Mici de Gestionare a Deșeurilor, care vizau în principal colectarea selectivă a deșeurilor și construirea de stații de transfer, în zonele Abrud, Aiud, Ocna Mureș, Blaj, zona turistică Gârda din Munții Apuseni și zona Câmpeni. Au fost aprobate spre finanțare două stații, cele de la Aiud și de la Abrud.

Inițiative propuse sau demarate în industrie în vederea reducerii impactului deșeurilor asupra mediului la principalii agenți economici din județ

SC CUPRU MIN SA Abrud

- Funcționarea la parametri proiectați a Stației de neutralizare – ape acide;
- Execuția lucrărilor de reconstrucție ecologică pe suprafețele haldelor de steril aflate în conservare și fără perspectiva de a fi activate;

Filiala ROȘIAMIN SA – Roșia Montană

- Monitorizarea realizării măsurilor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril închise și a iazului de decantare.

SC AMPELUM SA Zlatna

- Amenajarea terenului de amplasare a depozitului de concentrat prăjit (malul râului Ampoi, în afara incintei), în vederea redării în circuitul economic.

SC METALURGICA SA Aiud

- Reutilizarea parțială a amestecului de formare uzat;
- Reducerea rețelilor și maselotelor;
- Dotarea cu analizoare de gaze arse provenite de la cuptoarele de tratamente termice și încălzire primară;
- Colectarea uleiului uzat conf. HG 662/2001;
- Reecologizarea haldei de deșeuri industriale și construirea unei halde ecologice;
- Obligatorietatea conducerii proceselor de producție astfel încât să se poată interveni atunci când deșeul tehnologic depășește valorile stabilite prin tehnologie.

SC SITINDUSTRIE ROMANIA SA Aiud

- Utilizarea de tehnologii de obținere a pieselor turnate, bazate pe recircularea maximă a amestecurilor de formare;
- Elaborarea oțelului lichid în cuptor electric care va conduce la eliminarea minereului de fier și a ținderului și implicit diminuarea cantității de zgură rezultată, de la 7-8 % din cantitatea de oțel lichid în prezent la circa 4-5 %;
- Aprovizionarea cu rășini furanice din import în bidoane de 1.000 l, care se returnează în totalitate la furnizor (reciclare ambalaje).

Tendențe privind generarea deșeurilor

În vederea realizării obiectivelor strategice privind gestionarea deșeurilor, măsurile și acțiunile întreprinse trebuie corelate cu cerințele gestionării deșeurilor în Uniunea Europeană.

Obiectivele care stau la baza activităților de gestionare a deșeurilor în județul Alba sunt:

- Protecția resurselor primare sau a “dezvoltării durabile”, în special a celor neregenerabile, punând accentul pe utilizarea materiilor prime secundare.
- Prevenirea sau evitarea apariției deșeurilor, minimizarea cantităților, reducerea cantităților de deșeuri prin valorificare, colectare selectivă, reciclare materială sau valorificare energetică, tratarea și eliminarea deșeurilor în condiții de siguranță pentru mediu.
- Tratarea mecano-biologică a deșeurilor biodegradabile în scopul recuperării (compost, biogaz etc) și reducerii cantității de deșeuri biodegradabile depozitate cu 25 % până în 2010, prin construirea a două stații pilot pentru obținere compost în Ocna Mureș și Alba Iulia.
- Reducerea cantităților de deșeuri de ambalaje eliminate, prin valorificarea a cel puțin 35 % din deșeurile de ambalaje puse pe piață, prin colectare separată atât la sursă cât și în puncte de colectare, în vederea valorificării ca materii prime secundare;
- Responsabilitatea producătorului și responsabilitatea utilizatorului, astfel încât costurile pentru gestionarea deșeurilor să fie suportate de generatorul acestora.

- Extinderea Serviciilor de colectare și transport a deșeurilor pentru toată zona urbană și cel puțin 20 % din zona rurală până în 2007 și 50 % din zona rurală până în 2012.
- Igienizarea tuturor spațiilor de depozitare necontrolată a deșeurilor, desființarea lor.

Cantitățile prognozate de deșeuri generate, colectate, conform Scenariului Optimist din Planul Regional de Gestiune, respectiv:

Perioada		2002	2007	2010	2012
Deșeu generat și colectat	Tone	145.182	214.515	244.214	265.574
Deșeuri colectate separat	Tone	7.141	37.257	40.873	43.445
Deșeuri – ambalaje recuperate	Tone		3.708	8.786	10.644
Deșeuri biodegradabile reduse	Tone		13.789	28.018	47.336
Deșeuri col. separat (REMAT)	Tone	7.141	9.873	12.750	15.445
Deșeuri eliminate	Tone	161.474	187.145	194.660	192.149

Pentru realizarea Țintelor regionale de recuperare și reciclare ambalaje este prevăzută colectarea selectivă și valorificarea lor la unitățile de valorificare din regiune;

Pentru reducerea biodegradabilului sunt prevăzute construirea a două locații de producere compost: în 2007 la Alba Iulia – 10.000 tone/an și la Ocna Mureș – 5.000 to/an; în 2010 la Alba Iulia – 25.000 tone/an și la Ocna Mureș – 10.000 to/an. Pentru eliminarea deșeurilor sunt prevăzute construirea a două depozite ecologice în 2008 la Câmpeni – 250.000 tone și în 2011 încă 250.000 tone; în 2008 Alba Iulia – 500.000 tone și în 2011 încă 500.000 tone. De asemenea este prevăzută închiderea a 8 depozite existente în anul 2009, 2 depozite în 2013 și a unui depozit în 2015. Până în anul 2008 se vor închide 10 crematorii din unitățile medicale. Alternativa pentru închiderea crematoriilor: sterilizare termică, incineratoare autorizate zonale.

Prognoza privind generarea deșeurilor de producție

În județul Alba, 96 % din deșeurile de producție sunt deșeuri generate în industria mineritului (4.362.685 tone din total 4.526.958 tone deșeuri de producție). Prognoza generării de deșeuri depinde de strategia din minerit. Certă este scăderea cantității de cca. 150.000

- Populația rămâne constantă cu anul 2002;
- Aria de acoperire cu servicii crește cu 3 % pe an (58 % în 2002 , respectiv 88 % în 2012);
- Creșterea economică cu 2 % pe an.

Prognoza generării deșeurilor și colectării lor precum și cuantificarea obiectivelor rezultate din PRGD pentru județul Alba este următoarea:

tone steril de flotație în 2005, prin încetarea activităților miniere la Zlatna și Baia de Arieș. Este incertă funcționarea în continuare a Filialei Roșia Montană, ca și începerea investiției Gold Corporation Roșia Montană.

SC Cuprumin Abrud , produce anual cca. 4.000.000 tone deșeuri: de descopertă 2 mil. tone și deșeuri de flotație cca. 2 mil. t/an, iar capacitatea de producție s-a mărit în ultimii 2 ani cu câte 500.000 de tone anual.

Îmbunătățirea calității managementului deșeurilor Deșeuri industriale

Opțiunile impuse producătorilor: prevenirea apariției și reducerea cantităților generate prin aplicarea – tehnologiilor curate și a celor mai bune practici pentru noile investiții; valorificarea prin refolosire, reciclare materială și energetică; reducerea impactului activităților industriale și de exploatare minieră asupra solului prin folosirea tehnologiilor adecvate; identificarea și reabilitarea solurilor poluate, reconstrucția ecologică a perimetrelor închise sau în conservare; minimizarea impactului exploatărilor miniere asupra solurilor, reducerea gradului de contaminare a depozitelor de deșeuri cu metale grele prin schimbarea tehnologiei și recuperarea conținutului de substanță utilă din deșeuri ;implementarea

legislației UE privind fluxurile speciale: ambalaje, baterii și acumulatori, cauciucuri, uleiuri uzate, vehicule casate.

Deșeuri menajere

Implementarea Directivelor UE în ceea ce privește sistemul de gestionare a deșeurilor menajere, transpuse în Planul Regional de gestiune integrată a deșeurilor pentru Regiunea 7 Centru prin: realizarea unui sistem integrat pentru managementul deșeurilor la nivelul județului. Este în lucru, comandat de Consiliul

I.2.11 Servicii financiare

Servicii bancare

În județul Alba sunt prezente 17 sucursale ale societăților bancare: Banca Comercială Română, Banca Comercială Carpatica, Bancpost, Banca Transilvania, Banca Română de Dezvoltare Groupe Société Générale, Raiffeisen Bank, Sanpaolo Imi Bank, C.E.C., ING Bank, OTP Bank, Piraeus Bank, Romexterra Bank, Banca Italo Romena, Unicredit, Alpha Bank, Leumi Bank. Sistemul de bancomate este prezent și funcțional în toate orașele din județul Alba.

I.2.12 Amenajarea teritoriului

Județul Alba prezintă următoarea structură administrativă:

- 4 municipii (Alba Iulia, Aiud, Sebeș și Blaj);
- 7 orașe (Abrud, Cugir, Ocna Mureș, Cîmpeni, Zlatna, Teiuș și Baia de Arieș). Majoritatea orașelor fiind în zona de munte, în componența lor intră un număr considerabil de localități aparținătoare. Având în vedere acest lucru (ex.: Alba Iulia – 4: Bărbant, Micești, Pîclișa, Oarda; Aiud – 10: Aiud II, Gîmbaș, Măgina, Pădiga, Ciumbrud, Sîncrai, Gîrbova de Jos, Gîrbovița; Blaj – 6: Mănărade, Tiur, Spătac, Petrisat, Flitești, Deleni Obârșie; Cugir – 7: Călene, Vinerea, Mugești, Bucur, Feteni, Bocșitura, Goasele; Cămpeni – 21: Boncești, Mihoiești, Vârși, Valea Bistrii, Dealu Capsei, Florești ș.a.) extinderea perimetrului urban se face înspre suburbii;

Județean Alba “Studiu de Fezabilitate privind managementul integrat al deșeurilor în județ”, care va sta la baza accesării de fonduri europene; realizarea a două stații de transfer la Aiud și Abrud, din fonduri Phare, care au fost selecționate în vederea finanțării; elaborarea unei strategii pentru deșeurile solide; reducerea cantităților de deșeuri menajere cu 10 % până în anul 2010; introducerea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor menajere; crearea de depozite ecologice pentru depozitarea deșeurilor menajere; închiderea și reconstrucția ecologică a depozitelor menajere vechi, epuizate.

Servicii nebankare

- Societăți de asigurări: Asiom, Allianz-Tiriac Asigurări, Unita, Omniasig, Astra, Asiban, BT Asigurări, Ardaf, BCR Asigurări, Carpatica Asig., CECCAR-Romas, Generali Asigurări;
- Societăți de brokeraj: Agenția Imobiliara Romidia, Geoffreyinvest, SSIF Broker, Carpatica Invest;
- Societăți de creditare: Cooperativa de Credit Unirea.

- 67 comune (Albac, Almașu Mare, Arieșeni, Avram Iancu, Berghin, Bistra, Blandiana, Bucerdea Grînoasă, Bucium, Cîlnic, Cenade, Cergău, Ceru Băcăinți, Cetatea de Baltă, Ciugud, Ciuruleasa, Crăciunelu de Jos, Cricău, Cuț, Daia Română, Doștat, Fărău, Galda de Jos, Gîrbova, Gîrda de Sus, Hopîrta, Horea, Ighiu, Intregalde, Jidvei, Livezile, Lopadea Nouă, Lunca Mureșului, Lupșa, Meteș, Mihalț, Miraslău, Mogoș, Noșlac, Ocoliș, Ohaba, Pianu, Poiana Vadului, Ponor, Poșaga, Râmeț, Rădești, Rimetea, Roșia de Secaș, Roșia Montană, Sălcua, Săliștea, Sîncel, Sîntimbru, Săsciori, Scărișoara, Șibot, Sohodol, Șona, Spring, Stremț, Șugag, Unirea, Vadu Moților, Valea Lungă, Vidra, Vințu de Jos);
- 716 sate.

Împărțirea administrativ-teritorială a județului, din punct de vedere al numărului de municipii (4) îl plasează pe locul doi în țară, după județul Cluj (5 municipii) și alături de județele: Brașov, Harghita, Mureș și Bihor (câte 4 municipii). Numărul satelor este cel mai mare din țară, devansând cu 100 de astfel de entități rurale județul Vâlcea (556) și 80 județul Argeș (576).

Activitatea de urbanism și amenajarea teritoriului în județul Alba este reglementată prin documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului elaborate până în prezent.

Acestea sunt:

- P.A.T.J (Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Alba) – Reactualizare, elaborat de S.C. PROIECT ALBA S.A., proiect nr. 4406/1999 – aprobat în anul 2001:
 - o Volumul I – Zonificarea funcțională, populația și rețeaua de localități
 - o Volumul II – Echiparea tehnică a teritoriului
 - o Volumul III – Zone de risc natural și tehnologic, calitatea, protecția și conservarea mediului
 - o Volumul IV – Zone protejate, turism
 - o Volumul V – Sinteza – Priorități

Planurile urbanistice generale au fost elaborate pentru toate unitățile administrativ teritoriale ale județului. Pentru cele 4 municipii și 2 orașe P.U.G.-urile sunt în reactualizare. Din cele 67 comune s-au reactualizat 4

P.U.G.-uri în anul 2005 și sunt în curs de reactualizare 8 P.U.G.-uri.

Pentru dezvoltarea turismului au fost elaborate și aprobate următoarele documentații de urbanism și amenajarea teritoriului.

- P.U.Z. Luncile Prigoanei – elaborat de S.C. BARBIERI CAPITEL S.N.C., 1996;
- P.A.T.Z. Cheile Vălișoarei – elaborat de S.C. EDITA SRL Cluj Napoca, proiect nr. 10/1997;
- P.A.T.Z. Poiana Galdei – Întregalde – elaborat de S.C. PROIECT ALBA S.A., proiect nr. 4334/1997;
- Studiul sistemic al rezervațiilor naturale din județul Alba – elaborat de Academia Română – Institutul de Geografie București, 1998;
- Plan de amenajare a teritoriului bazinului hidrografic al Văii Sebeșului – elaborat de Institutul de Cercetări și Proiectări Miniere Cluj Napoca, proiect nr. 1792/1997;
- P.U.Z. – Zona turistică Bubești – Poiana Vîrtop, comuna Arieșeni – elaborat de S.C. CAPITEL PROIECT SRL Alba Iulia, proiect nr. 36/2005;
- P.U.Z. – Domeniul schiabil Bubești – Poiana Vîrtop, comuna Arieșeni – elaborat de S.C. CAPITEL PROIECT SRL Alba Iulia, proiect nr. 36/2005;
- P.U.Z. – zona turistică Poarta Raiului – Șurianu, comuna Șugag – elaborat de S.N.C. LÂNCRĂJAN FRANCHINI GHEORGHE CORNELIU – LE Alba Iulia, proiect nr. 150/2005;
- P.A.T. – Domeniul schiabil Valea Sebeșului, jud. Alba – elaborat de S.C. TRANSCABLU SRL Brașov, proiect nr. 1132/2006.

1.3 EVALUAREA CAPITALULUI SOCIAL

1.3.1 Populația și dezvoltarea umană

În anul 2006 s-au înregistrat: 3.324 născuți vii și 4.110 decedați din care 43 sub un an, rezultând un spor natural negativ de 786 persoane. În perioada corespunzătoare din anul 2005, scăderea populației din cauze naturale a fost de 998 persoane.

În primele unsprezece luni din anul 2006 s-au mai înregistrat: 17 născuți morți, 2.374 căsătorii și 495 divorțuri.

populația stabilă a județului Alba

Denumire indicator	2005		2006	
	Nr.	%	Nr.	%
Populația stabilă a județului Alba la data de 1 iulie	379.189	100,0	378.614	100,0
-mediul urban	220.076	58,0	220.317	58,2
-mediul rural	159.113	42,0	158.297	41,8
Densitatea /kmp	60,7	-	60,7	-
Structura populației după sex, total	379.189	100,0	378.614	100,0
-de sex masculin	187.343	49,4	187.011	49,4
-de sex feminin	191.846	50,6	191.603	50,6
Mișcarea naturală a populației				
-născuți vii	3.778	-	3.568	-
-decedați	4.826	-	4.561	-
Spor natural al populației	-1.048	-	-993	-
Mișcarea migratorie internă				
-stabiliri de domiciliu în județ	3.640	-	*	-
-plecări cu domiciliul din județ	3.860	-	*	-
Spor migratoriu intern (soldul migrației interne)	-220	-	*	-
Mișcarea migratorie externă				
-imigranți	1	-	*	-
-emigranți	146	-	*	-
- din care femei	101	-	*	-
Spor migratoriu extern(soldul migrației externe)	-145	-	*	-
Număr căsătorii	2.296	-	2.436	-
Număr divorțuri	563	-	512	-

*datele nu sunt disponibile încă

- număr locuitori -

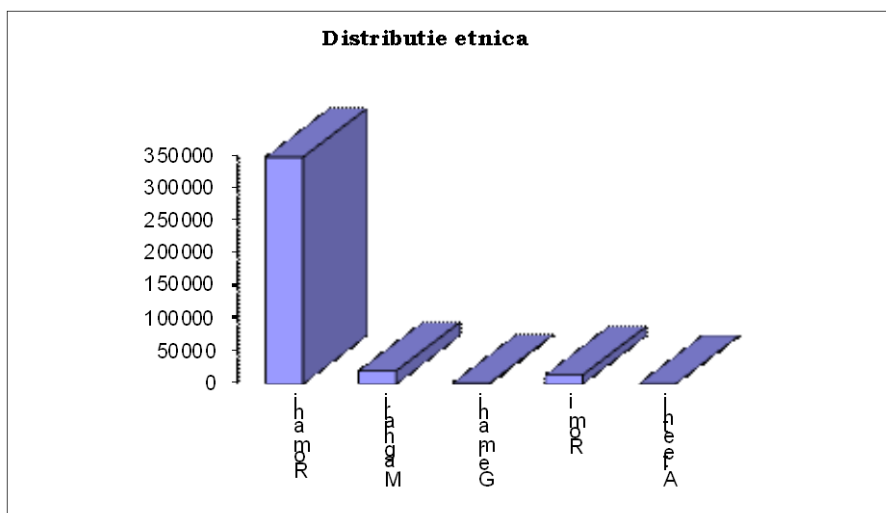
	Rec. pop. din martie 2002	1.07.2006
Total locuitori, din care:	382.747	378.614
- în mediul urban	220.123	220.317
- în mediul rural	162.624	158.297
- de sex masculin	189.658	187.011
- de sex feminin	193.098	191.603
Densitatea populației (loc/kmp)	61,3	60,7

Populația de etnie română deținea la nivelul județului, conform datelor recensământului din 2002, o pondere de 90,42 %, fiind urmată de populația de etnie maghiară (5,40 %) și de cea de etnie romă (3,74 %). Întâlnim comunități mai numeroase de romi în localitățile Alba Iulia, Aiud, Sebeș, Blaj, Jidvei, Cenade, Teiuș, Cetatea de Baltă, Unirea, Cîlnic.

Se depun eforturi pentru a reduce sărăcia și excluziunea socială a romilor, prin proiectele finanțate din Fondul de Dezvoltare Comunitară, care încearcă atât răspândirea de informații cât și promovarea propriilor interese, ca moduri de rezolvare pentru dezvoltarea abilităților și reducerea șomajului.

Etnii	Număr	% din total
Români	346.059	90,42
Maghiari	20.684	5,40
Germani	1.311	0,34
Romi	14.306	3,74
Alte etnii	387	0,10

Sursa: Direcția regională de statistică Alba

În județul Alba există 133 de sate cu o populație sub 50 locuitori unde la recensământul din 2002 s-au înregistrat 3.583 persoane, rezultând o medie pe sat de 27 locuitori; în 7 sate trăiau între 1 și 5 locuitori, în 15 sate între 6 și 10 locuitori, iar în 21 sate între 11 și

20 locuitori. În 15 din celelalte 40 de unități administrativ teritoriale, la recensământul din 2002 mai existau 60 de sate cu o populație sub 50 locuitori, repartizată astfel:

Unitatea administrativ - teritorială	Număr sate	Populația la recensământul din 2002	
		Persoane	- față de 1966
Blaj	2	8	-206
Cîmpeni	2	69	-200
Cugir	2	74	-31
Zlatna	5	152	-324
Baia de Arieș	1	8	-102
Bistra	14	378	-820
Craciunelu de Jos	3	65	-470
Galda de Jos	3	75	-149
Lupșa	10	217	-828
Meteș	3	60	-101
Mihaltș	1	8	-64
Roșia Montană	2	71	-85
Șona	1	34	-239
Vadu Moților	3	131	-159
Vințu de Jos	8	238	-390

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba, 2005

Conform datelor din recensământul populației din martie 2002, 6 sate erau complet depopulate (populație 0) astfel:

Sat	Comuna aparținătoare	Populația la recensământul din 1966
Cicard	Lopadea Noua	37
Incești	Poșaga	51
Doptau	Șona	41
Carpenii de Sus	Șpring	62
Harasti	Vidra	204
Poieni	Vidra	126

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba, Recensământul populației și al locuinței, 2002

Evoluția ratei șomajului în perioada 2001-2006

	12.2001	12.2002	12.2003	12.2004	06.2005	12.2005	06.2006	12.2006
Total	10,4	10,8	9,2	9,9	7	8,11	7	7,07
Masculin	9,2	9,2	6,8	11	7,7	8,79	7,25	7,17
feminin	11,5	12,5	11,7	8,6	6,2	7,47	6,72	6,95

Încadrarea în muncă a unor categorii de persoane vulnerabile pe piața muncii (cum ar fi: persoane cu handicap, femei, tineri absolvenți, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, romi), în perioada 2002-2006:

	2002	2003	2004	2005	2006
Persoane cu handicap	8	3	7	8	10
Femei	1.811	2.825	2.605	2.175	2.182
Absolvenți	485	583	797	682	625
Peste 45 ani	398	526	1.522	1.432	2.199
Romi	13	44	1	91	286

Sursa datelor: Agenția județeană de ocupare Alba

3.2 Sărăcia și incluziunea socială

Datele actuale nu permit examinări sau estimări relevante a nivelurilor locale de sărăcie. Există o corelație directă între sărăcie și existența unui loc de muncă și lipsa unor slujbe permanente în zonă, lipsa unui loc de muncă permanent simțindu-se cel mai acut în zonele rurale, unde predomină munca sezonieră.

Factorii care contribuie la sărăcia în zona rurală:

- accentuata tendință de îmbătrânire: 53,5 % din totalul populației cu vârstă peste 60 de ani se află în mediul rural; ponderea populației vârstnice în totalul populației 17,33 % (recensământ 2002, bărbați peste 65 ani, femei peste 60 ani);
- nivelul extrem de mic al pensiilor de foști membri ai cooperativelor agricole de producție;
- acces dificil la servicii sociale și medicale specializate;
- infrastructură rurală insuficient dezvoltată;
- un segment important de populație în vârstă, deținători de terenuri slab productive, care nu pot

beneficia de venitul minim garantat, numit în continuare VMG, și care nu au resurse financiare și fizice de a exploata aceste terenuri și de a obține venituri.

Localitatea cu cele mai multe persoane vârstnice în totalul populației o reprezintă comuna Ohaba (53,5 %).

Factorii care contribuie la sărăcia în zona urbană

- accentuata tendință de îmbătrânire – din totalul populației cu vârstă peste 60 de ani, 46,3 % este din mediul urban;
- pensii mici și venituri insuficiente pentru acoperirea nevoilor zilnice;
- condiții improprii de locuit în special în cazul familiilor numeroase;
- insuficiența locuințelor sociale;
- costurile foarte ridicate ale utilităților.

Furnizori de servicii sociale acreditați

Denumire furnizori privați	Nr. servicii acreditate	Denumire furnizor public	Nr. servicii acreditate
Organizația pentru „Suport Comunitar” Alba Iulia	3	Serviciul Public de Asistență Socială Alba Iulia	5
Asociația „Sprijiniți Copiii” Alba Iulia	16	Căminul pentru persoane vârstnice Alba Iulia	1
Organizația pt. copii și adulți cu nevoi speciale „Trebuie” Sebeș	4	Primăria municipiului Aiud	1
CARITAS – Arhidioceza romano-catolică Alba Iulia	7	Serviciul Public de Asistență Socială Cugir	5
Asociația „Filantropia Ortodoxă” Alba Iulia	8	Serviciul Public de Asistență Socială Sebeș	3
Asociația „AS 2001” Alba Iulia	4	Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș	1
Asociația „Ușa Speranței” Tiur-Blaj	1	Căminul pentru persoane vârstnice Blaj	1
Asociația „Caritas Mitropolitan” – greco-catolica Blaj	10	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba	17
Asociația pentru „Consiliere și asistență specializată” Alba Iulia	1	Arhiepiscopia Ortodoxă Română Alba Iulia	3
Fundația „Casa de tip familial Villa Kunterbunt” Aiud	1	Consiliul Local Pianu	1
Societatea filantropică „Kristent” Center Aiud	1		
Asociația de ajutorare „Iulia” Alba Iulia	1		
Societatea de ajutorare „Diakonia” Alba Iulia	4		
Asociația pentru persoane vârstnice și copii în dificultate „Familia 2004” Blaj	1		
Asociația „Montana Moșilor” Alba Iulia	1		
Asociația „Sfântul Andrei” Bărbant	1		

Sursa:Comisia județeană de acreditare, 1.03.2007

3.3 Sănătatea populației

Obiectivele managementului sanitar al Autorității de Sănătate Publică Alba vizează operarea cu obiectivele de sănătate publică din Uniunea Europeană:

- acces universal și echitabil la un pachet rezonabil de servicii;
- libertatea opțiunilor pentru consumatorii și furnizorii serviciilor de sănătate;

- utilizarea eficientă a resurselor disponibile și controlul costurilor serviciilor.

Aceste obiective sunt statuate în mod ideal, rămânând a se stabili prioritatea uneia sau alteia în funcție de factorii economici, politici, ideologici, sociali. Din păcate, nici un sistem nu poate realiza toate obiectivele, la un standard maxim, în mod simultan.

Numărul unităților sanitare

Nr. crt.	Specificație	A N U L				
		1999	2000	2001	2002	2006
1	Nr. cabinete medic de familie – total		216	240	225	227
	Din care: - urban		128	148	138	137
	- rural		88	92	87	90
2	Nr. cabinete școlare (total și urban)	13	13	13	13	14
3	Nr. cabinete stomatologie – publice	70	49	51	36	1
	Din care: - urban	65	42	39	23	1
	- rural	5	7	12	13	0
3-a	Nr.cabinete stomatologie – private	70	67	85	98	91
	Din care: - urban	65	64	82	97	87
	- rural	5	3	3	1	4
4	Nr. creșe (urban)	2	2	2	2	2
5	Nr. cabinete în penitenciare (urban)					1*
6	Nr. cabinete în armată (urban)					1*
7	Nr. cabinete stomatologice în armată					3*
8	Nr. cabinete medicale la poliție, la jandarmi și la pompieri					3*
9	Nr. cabinete (disp.TBC) ftiziologie	7	7	7	7	7

*conform Legii 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, sunt unități sanitare în subordinea MAI, Ministerului Justiției. Datele deținute de ASP Alba sunt vechi și nesigure.

Analiza indicatorilor de sănătate (Date generale pe anul 2005)

Indicatori	România	Alba
Mortalitate infantilă	15,0	18,5
Mortalitate maternă indirectă	0,1	0,5
Natalitate	10,2	9,9
Excedent	- 1,9	- 2,7

Numărul unităților sanitare

Nr. crt.	Specificare	A N U L				
		2000	2001	2002	2003	2006
1	Nr. cabinete medic de familie – total	216	240	225	232	223
	Din care: - urban	128	148	138	143	130
	- rural	88	92	87	89	93
2	Nr. cabinete școlare (total și urban)	13	13	13	14	14
3	Nr. cabinete stomatologie – publice	49	51	36	41	41
	Din care: - urban	42	39	23	29	29
	- rural	7	12	13	12	12
3-a	Nr.cabinete stomatologie – private	67	85	98	89	
	Din care: - urban	64	82	97	86	
	- rural	3	3	1	3	
4	Nr.creșe (urban)	2	2	2	2	
5	Nr.cabinete în penitenciare (urban)				1	
6	Nr.cabinete în armată (urban)				7	
7	Nr.cabinete stomatologice în armată				3	
8	Nr.cabinete medicale la poliție, la jandarmi și la pompieri				3	
9	Nr.cabinete (disp.TBC) ftiziologie	7		7	7	7

Număr centre de îngrijire medicală

Nr. crt.	Specificare	A N U L				
		2000	2001	2002	2003	2006
1	Numărul de spitale	10	10	10	9	9
2	Număr paturi de spital – total urban	2.945	2.953	2.896	2.386	2.479
Din care :						
➤	Medicină internă	411	431	408	352	348
➤	Cardiologie	156	146	141	114	127
➤	Boli profesionale	10	10	25	25	25
➤	Diabet și boli de nutriție	28	34	34	33	20
➤	Neurologie	178	178	185	148	163
➤	Total Psihiatrie	301	311	288	240	252
➤	Neurochirurgie	-	-	6	6	5
➤	Chirurgie generală	312	285	270	203	199
➤	Chirurgie și ortopedie infantilă	12	12	12	12	-
➤	Chirurgie plastică și reparatorie – arși	22	22	20	18	18

➤ O. R. L.	63	73	73	48	43
➤ Oftalmologie	52	52	60	59	49
➤ Ortopedie – traumatologie	85	93	107	99	99
➤ Urologie	18	25	25	25	25
➤ Oncologie	10	12	12	17	16
➤ Boli contagioase	175	180	178	153	140
➤ Dermato-venerologie	54	53	53	34	34
➤ Obstetrică ginecologie	385	383	347	272	247
➤ Neonatologie	118	123	125	108	102
➤ Pediatrie	253	253	251	210	192
➤ Recuperare, med.fizică, balneofizioter.	167	142	129	98	115
➤ Anestezie, Terapie Intensivă	106	106	106	85	42
➤ Alte specialități:					
- Pneumoftiziologie					99
- Pneumologie					40
- Reumatologie					6
- Gastroenterologie					18
- Chirurgie BMF					5

Sevicii de urgență

Specificare	A N U L				
	2000	2001	2002	2003	2006
Serviciul Județean de Ambulanță	1	1	1	1	1
Număr puncte de lucru (substații)	10	10	10	10	10
Număr ambulanțe funcționale	79	80	99	96	96
Distanța maximă parcursă de ambulanță până la cel mai îndepărtat punct din județul Alba	De la Stația Județeană de Ambulanță Alba				127 Km
	De la substația de ambulanță a spitalului cel mai apropiat				42 Km
Durata maximă în care ambulanța ajunge la cel mai îndepărtat punct din județul Alba	De la Stația jud.de Ambulanță				90 min.
	De la substația de ambulanță				40 min.

Număr unități medicale private

Specificare	A N U L				
	2000	2001	2002	2003	2006
<i>Farmacii – total</i>	72	69	73	75	96
Din care : - urban	60	59	61	62	
- rural	12	10	12	13	
Puncte de lucru farmaceutice					39

Sursa: Autoritatea de Sănătate Publică Alba

Număr unități medico-sociale

Există o **unitate medico-socială** la Ocna Mureș cu o capacitate de 30 locuri, cu 30 paturi. Unitatea funcționează în regim juridic propriu la etajul superior al Spitalului Orășenesc Ocna Mureș.

3.4 Educația

Servicii educaționale

În conformitate cu Programul de guvernare, obiectivele majore, în domeniul educației vizează asigurarea accesului la educația de calitate care să permită trecerea într-o treaptă superioară de învățământ, inserția socio-profesională și facilitarea dezvoltării parteneriatelor școală-comunitate (administrație publică locală, agenți economici, societate civilă), care vor permite beneficiarilor dobândirea competențelor cheie stabilite la nivel european:

- 1. Comunicare în limba maternă;
- 2. Comunicare în limbi străine;

- 3. Competențe în matematică și competențe elementare în științe și tehnologie;
- 4. Competențe în utilizarea noilor tehnologii informaționale și de comunicație;
- 5. Competențe pentru a învăța să înveți;
- 6. Competențe de relaționare interpersonală și competențe civice;
- 7. Spirit de inițiativă și antreprenoriat;
- 8. Sensibilizare culturală și exprimare artistică.

Prin urmare, serviciile educaționale furnizate populației de vârstă preșcolară și școlară în învățământul preuniversitar de stat din județ, se prezintă astfel:

I. Învățământ de masă

învățământ preșcolar

total elevi	nr. total copii	nr. grupe
total	11.754	593
urban	6.671	317
rural	5.074	276

învățământ primar

total elevi (I - IV)	din care	
	urban	rural
15.296	8.302	6.994

învățământ gimnazial

Total elevi (V - VIII)	din care	
	urban	rural

15.616	9.316	6.300
--------	-------	-------

învățământ liceal (zi)

	nr. total elevi	nr. clase
Total elevi (IX - XII)	11.223	414
urban	11.144	410
rural	79	4
liceu tehnologic (cls. a XII-a, ruta progresivă)	894	38
urban	894	38
rural	0	0

liceu seral

	nr. total elevi	nr. clase
Total elevi (IX - XIII)	835	32
urban	835	32
rural	0	0

învățământ frecvență redusă

	nr. total elevi	nr. clase
Total elevi (IX - XIII)	543	21
urban	543	21
rural	0	0

Pentru a veni în sprijinul tinerilor care nu au absolvit învățământul de stat obligatoriu, ISJ Alba a organizat programul „A doua șansă” pentru învățământul primar și gimnazial în patru unități școlare: Școala cu clasele I-VIII „P. P. Aron” Blaj, Școala cu clasele I-VIII „I. M. Moldovan” Blaj, Liceul sportiv Sebeș, Școala cu clasele I-VIII Bălcaciu, în care au fost înscriși 112 solicitanți, cu vârste cuprinse între 16-57 ani.

învățământ profesional

Tipul	clase	total elevi	din care			
			urban		rural	
			clase	elevi	clase	elevi
școala de arte și meserii (ȘAM)	117	2.857	116	2.839	1	18
anul de completare (cls. a XI-a)	58	1.367	58	1.367	0	0

învățământ postliceal

Tipul	clase	total elevi	din care			
			urban		rural	
			clase	elevi	clase	elevi
școala postliceală (cu taxă sau contract)	15	361	15	361	0	0

O atenție deosebită a fost acordată elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) cuprinși în unitățile școlare de masă, precum și copiilor și elevilor care urmează forme alternative de învățământ la domiciliu, cu un curriculum adaptat și beneficiind de consilierea cadrelor didactice itinerante. Grijă deosebită acordată acestor categorii de preșcolari și școlari se reflectă și în componenta CES a proiectului PHARE-RO 2003 „Acces la educație pentru grupuri dezavantajate” – „Împreună pentru o educație de calitate”, prin care s-au organizat activități remediale, culturale, de educație pentru sănătate și de atragere a părinților în activitățile extrașcolare. Activitățile proiectului s-au derulat în următoarele școli: „P.P.Aron” Blaj, “I. M. Moldovan” Blaj, Școala nr. 3 Sebeș, Liceul sportiv Sebeș, GPN Veza, GPN Iclod, GPN Izvoarele. Complexitatea procesului educativ destinat copiilor cu CES a îndreptățit ISJ Alba să înființeze un Centru de resurse pentru educația incluzivă la Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj, unde sub îndrumarea celor patru cadre didactice de specialitate se desfășoară activități de consiliere și formare pentru elevi, părinți și cadre didactice.

asistență psihopedagogică

Obiectivele activității de asistență psihopedagogică sunt:

- Prevenirea și diminuarea eșecului școlar și a tulburărilor de comportament.
- Ameliorarea confortului psihic, îmbunătățirea imaginii de sine.
- Cunoașterea și auto-cunoașterea potențialului psihointelectual, aptitudinilor și intereselor, aspirațiilor și a sistemului de valori.
- Dezvoltarea capacității de decizie și în vederea orientării profesionale.
- Formarea competențelor de comunicare, participare, motivare, lucru în echipă, rezolvarea conflictelor.

Activitatea se desfășoară prin Centrul Județean (CJAPP) și Cabinetele Școlare de Asistență Psihopedagogică și prin Cabinetele de logopedie. CJAPP asigură îndrumarea metodologică și coordonarea cabinetelor de asistență psihopedagogică din județ, organizate în rețea.

Tipul	Unit./norme		Unit.			
	nr. unit.	nr. norme	rural	urban	preșc	școlar
Centru Județean de Asistență Psihoped.	1	4,5	0	1	0	0
Cabinet de Asistență Psihoped.	26	23	2	24	1	25
Cabinet logopedic	12	10	0	12	0	12

II. Învățământ special

Detaliat, situația generală a învățământului special se prezintă după cum urmează:

Tipul	nr. grupe clase	total elevi	din care			
			urban		rural	
			grupe clase	nr. copii elevi	grupe clase	nr. copii elevi
învățământ preșcolar	4	31	4	31	0	0
învățământ primar (I - IV)	19	181	19	181	0	0
gimnazial (V-VIII)	37	359	37	359	0	0
Ș.A.M. special						
an I	9	97	9	97	0	0
an II	6	50	6	50	0	0
anul de completare	5	39	5	39	0	0
an IV învățământ profesional	4	39	4	39	0	0

III. Cadre didactice

Total cadre didactice	din care		din care		
	urban	rural	titulari	suplinitori calificați	suplinitori în curs de calificare
5.731	3.708	2.023	3.930	1.226	575

Numărul cadrelor didactice implicate în procesul instructiv-educativ, încadrate pe posturile sau catedrele din unitățile de învățământ de stat, a crescut la **5.731** față de **5.250** în anul școlar trecut.

Tot prin proiectul PHARE „Acces la educație pentru grupurile dezavantajate” – „Împreună pentru o educație de calitate” – am reușit să angajăm, prin parteneriat local, șapte mediatori școlari și să creștem numărul cadrelor didactice itinerante – pentru copiii cu CES de la șapte la nouă.

Sursa: Inspectoratul școlar județean

Învățământul superior

UNIVERSITATEA 1 Decembrie 1918 Alba Iulia

Structura actuală a Universității cuprinde 26 de specializări, organizate pe patru facultăți: Facultatea de Istorie și Filologie, Facultatea de Științe, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Facultatea de Teologie Ortodoxă.

Universitatea școlarizează un număr de aproximativ 7.000 de studenți, la trei forme de învățământ: de zi, la distanță și cu frecvență redusă.

Un obiectiv central al Universității este **îmbinarea procesului de învățământ cu cercetarea științifică** și constituirea colectivelor de cercetare mixte, cadre didactice-studenți. Desfășoară proiecte de

cercetare și activități culturale cu 11 universități și centre de cercetare din Europa și SUA . În perioada 2000-2002, s-a constituit *Baza de Cercetare cu Utilizatori Multipli (BCUM)* în domeniul arheologiei sistemice, informatizate, dotată cu

aparatură specifică de investigare la standarde de vârf. În anul 2004, BCUM a fost acreditată de către CNCSIS ca *Institut de cercetare în arheologie sistemică*, primind statutul de *centru de excelență* în cercetare.

3.5 Societatea și rolul diferitelor categorii sociale

Organizarea spațială a județului Alba din perspectiva mediului construit este realizată vizând norme științifice și criterii sociale bine consolidate, surprinzând „interacțiunea” dintre habitat (locuință, construcție publică, spațiu construit) și individ aparținând la o anumită categorie socială. Scopul pragmatic major a dezvoltării durabile a județului îl are arhitectura și cadrul construit în viața socială, acela de a exprima modul de viață al oamenilor, de a asigura adăposturi pentru activitățile complexe al acestora, ținând cont de necesitate, legislație, oportunitate și context social vis-à-vis de cerințele integrării europene. Se apreciază că mutațiile calitative la nivelul locuirii, prin amplificarea funcției culturale a locuinței, vor determina schimbări asupra modului de locuire în plan economic, social și familial. În aceeași manieră noi teme

de interes se înscriu în analiza problematicii construcțiilor publice, din perspectiva vieții sociale, cum ar fi – locuințe cu destinații sociale pentru vârstnici, tineri, alte categorii defavorizate sau ridicarea calității și standardelor construcțiilor publice deja existente.

Sistemul de protecție a copilului

La finele anului 2006, în centrele SPS din județ, beneficiau de protecție specială un număr total de 630 copii, din care: în centre de plasament clasice 152 copii, în centre de tip familial 209 copii, în centre de îngrijire sau recuperare de zi 143 copii, în servicii săptămânale 24 copii, în centre rezidențiale pentru copii cu dizabilități 85 copii, în centre maternale 9 copii + 8 mame, în serviciu pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă 8 tineri.

Centre/servicii sps

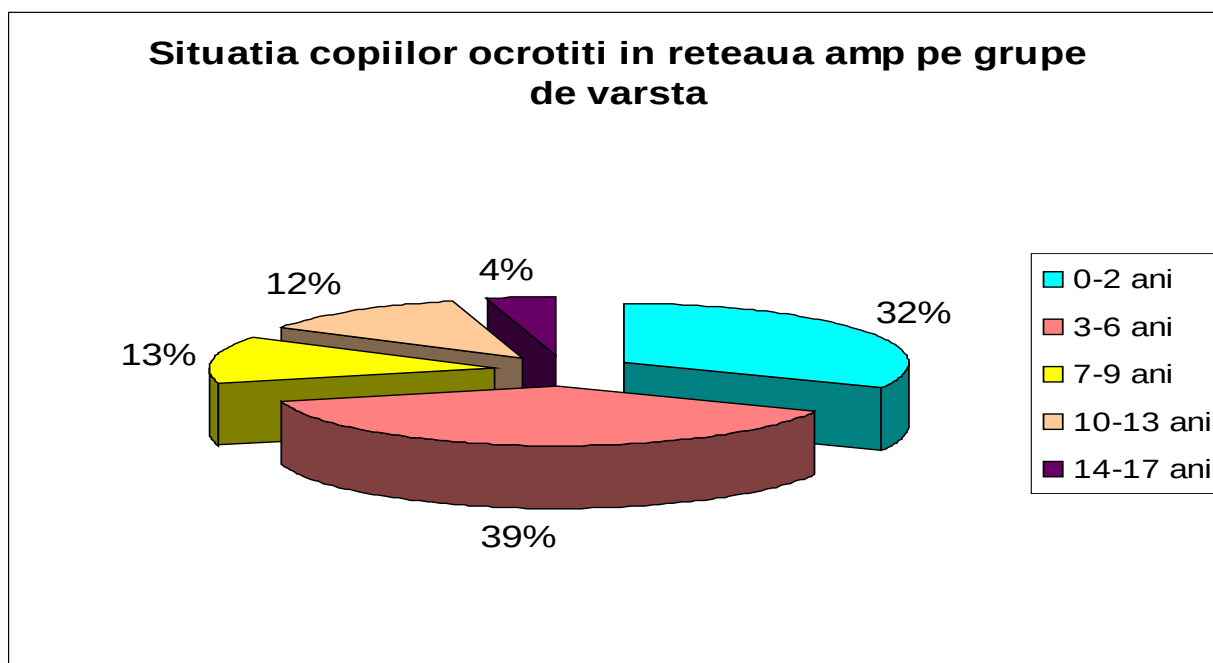
Centre / servicii SPS	Decembrie 2005		Noiembrie 2006	
	NR. UNITĂȚI	NR. CAZURI ACTIVE	NR. UNITĂȚI	NR. CAZURI ACTIVE
Centre de plasament clasice	3	167	3	152
Servicii săptămânale	1	23	2	24
Centre de tip familial	20	208	21	209
Centre de îngrijire sau recuperare de zi	3	106	6	143
Centre rezidențiale pentru copiii cu dizabilități	5	64	6	85
Centre maternale	1	4	2	9
Serviciu pentru adolescenți	1	35	1	8
TOTAL	34	607	41	630

Plasamente familii/persoane, inclusiv rude până la gradul iv

Numărul copiilor beneficiari ai măsurii de protecție specială – plasament la familii/persoane, inclusiv rude până la gradul IV este 569, mai scăzut comparativ cu finele anului trecut când a fost de 591 copii. Scăderea numărului de copii aflați în plasament familial se datorează accentului pus pe responsabilizarea familiei biologice de a-și crește proprii copii și pe implicarea familiei extinse în sprijinirea acestora. Numărul copiilor

ocroțiți la asistenți maternali profesioniști, angajați SPS și OPA, este de 298, menținându-se la un nivel relativ constant, comparativ cu finele anului trecut – 314 copii. Numărul relativ mare de copii protejați în rețeaua a.m.p. se explică prin faptul că legislația actuală interzice ocrotirea copiilor, în intervalul de vârstă 0-2 ani, în centre de plasament și recomandă plasarea acestora în familii substituit.

Servicii dezvoltate de organizații private autorizate

În evidența DGASPC Alba, un număr de 110 copii sunt ocroțiți în case de tip familial aparținând organizațiilor private autorizate.

Cu sprijinul organizațiilor private autorizate, în baza unor convenții de cooperare se realizează procesul de recuperare și reabilitare a copilului cu dizabilități multiple, în regim de zi, în localitățile Alba Iulia și Sebeș.

În anul 2006, Comisia de protecția copilului Alba, a analizat un număr de 3754 cazuri privind măsuri de protecție specială – plasamente familii persoane, centre de tip familial, servicii săptămânale, atestate a.m.p. și 2238 cazuri referitoare la încadrarea copiilor într-un grad de handicap.

În urma analizării cazurilor, au fost emise:

- 506 hotărâri privind măsuri de protecție specială;
- 25 hotărâri privind acordarea de sprijin pentru prevenirea instituționalizării;
- 2.163 certificate de încadrare a copiilor într-o categorie de handicap;
- 1.367 certificate privind orientarea școlară și profesională.

Pentru un număr de 203 copii, măsuri de protecție specială (plasament, plasament în regim de urgență, tutelă) au fost instituite de către instanțele judecătorești, datorită faptului că, în aceste situații, nu

exista acordul părinților față de instituirea măsurii de protecție propuse.

Integrarea socio-profesională a tinerilor

La finele anului școlar 2005-2006, la nivelul DGASPC Alba, au existat un număr total de 34 absolvenți ai învățământului profesional, 3 absolvenți ai învățământului liceal și 1 absolvent al învățământului universitar. Soluțiile identificate pentru aceștia au fost următoarele: 14 tineri au fost reintegrați în familia biologică, 5 tinere au rămas în cadrul Mănăstirii Râmeț, alegând calea monahală, 1 tânără și-a întemeiat propria familie, 4 tineri își continuă studiile, iar 14 tineri au rămas în sistemul de protecție, fiind în căutarea unui loc de muncă.

Numărul persoanelor instituționalizate în centrele din structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba

<i>Denumire instituție</i>	Număr beneficiari
Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Galda de Jos	372
Centrul de îngrijire și asistență Gârbova	50
Centrul de îngrijire și asistență Abrud	110
Centrul de tip familial pentru persoane vârstnice Gârbova	8
TOTAL	540

Activitatea Comisiei de Evaluare a Persoanelor cu Handicap pentru Adulți s-a axat pe evaluarea și reevaluarea tuturor persoanelor adulte cu handicap din județul Alba. În acest sens, în cursul anului 2006, au fost evaluate 5.578 persoane adulte, dintre acestea 575 persoane neîncadrându-se într-o categorie de

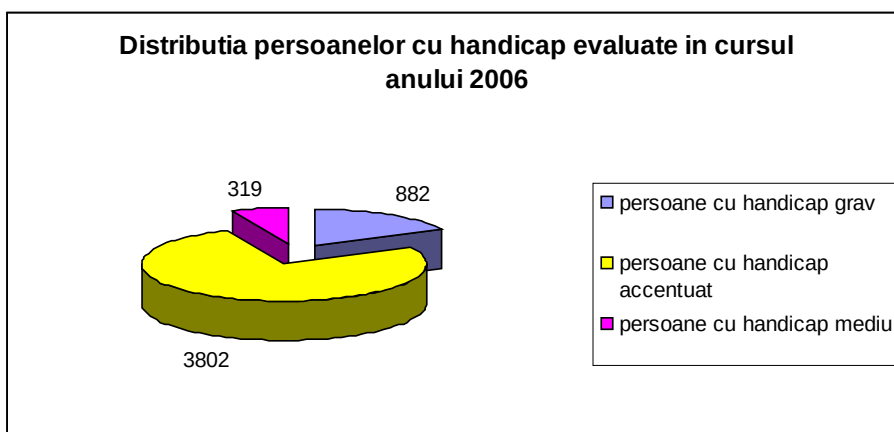
Sistemul de protecție socială județeană pentru adulți

În cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, activitatea privind protecția adultului în dificultate se derulează pe 3 coordonate :

- Protecția persoanelor adulte în regim rezidențial, în cadrul instituțiilor din structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba;
- Intervenție pentru soluționarea situațiilor de urgență socială;
- Acordarea drepturilor bănești și facilităților cuvenite persoanelor cu handicap în conformitate cu prevederile O.U. nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare.

handicap. Cele 5.003 persoane cu handicap au fost încadrate, conform legii, în următoarele categorii:

- 882 persoane cu handicap grav;
- 3.802 persoane cu handicap accentuat;
- 319 persoane cu handicap mediu.

Sursa: Direcția generală de asistență socială și protecția copilului Alba

Delicvența juvenilă și siguranța comunității

Fenomenul delincvenței juvenile este etichetat sub diverse denumiri: copii cu tulburări de comportament (termen medical); tineri inadaptați (termen sociologic); „copii-problemă” (termen psiho-pedagogic); minori delincvenți (termen juridic) etc. Toți acești termeni se referă la minori care, într-un fel sau altul, au ajuns în conflict cu normele morale și juridice, valabile pentru comunitatea în care trăiesc. Conduita normală este reprezentată de comportamentele socialmente acceptabile, compatibile cu modele culturale ale societății din care face parte minorul.

Se constată că tot mai multe infracțiuni săvârșite de minori constituie în grupuri, care, noaptea sau ziua în diferite medii și locuri acționează cu violență asupra unor persoane presupuse sau studiate că ar poseda bani sau bunuri de valoare. Uneori tâlhăriile săvârșite de minori se soldează cu obținerea unor sume derizorii sau bunuri de mică valoare, dar împotriva victimelor se folosește o violență extremă. Tâlhăriile sunt comise mai mult în mediul urban și pe stradă decât în mediul rural sau în imobile, uneori participând și infractori majori.

Inspectoratul de Poliție al Județului Alba monitorizează permanent evoluția infracțiunilor în care sunt implicați minori atât ca victime cât și ca infractori prin realizarea unor analize criminologice pe diferite tipuri de infracțiuni. În acest sens analizele criminologice realizate în prima jumătate a anului 2006 relevă următoarele:

- Jumătate dintre persoanele care au comis infracțiuni privitoare la viața sexuală cu victime minori sunt de asemenea minori.

Situația infracțiunilor soluționate privitoare la viața sexuală cu victime minori

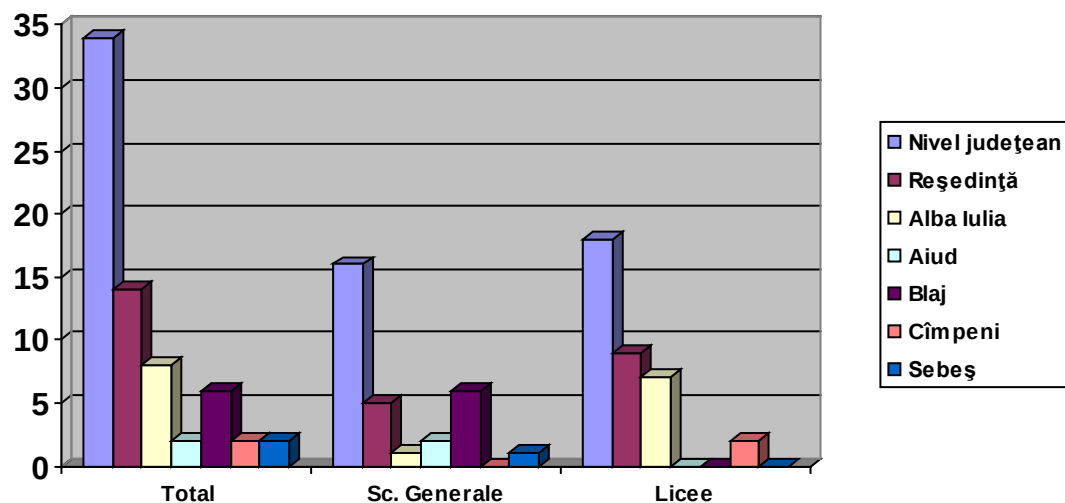
- Dintre cele 19 victime, un număr de 15 sunt persoane de gen feminin, iar 4 sunt de gen masculin.
- În ceea ce privește vârsta victimelor, un număr de 13 victime au vârsta mai mică de 14 ani, 6 victime între 14-16 ani, iar între 16-18 nu avem nici o victimă.

Distribuția victimelor pe categorii de vârste

Situația infracțiunilor comise de către elevi

- Dintr-un număr de 16 autori ai infracțiunilor de furt din auto calificat identificați, 2 sunt minori cu vârsta cuprinsă între 15 și 18 ani.
- În ceea ce privește infracțiuni comise în incinta și în afara școlilor, dintr-un număr de 37 autori, 32 sunt elevi. Îngrijorător este faptul că din totalul numărului de autori, 13 sunt elevi de școli generale, care nu au împlinit vârsta de 14 ani și nu răspund penal, ceea ce poate constitui în viziunea lor posibilitatea de a repeta faptele.

Distribuția infracțiunilor comise de către elevi defalcată pe unități teritoriale și forme de învățământ

Sursa: Inspectoratul județean de Poliție

Prevenirea și combaterea delincvenței juvenile presupune cercetarea științifică a fenomenului, perfecționarea permanentă a cadrului legal de sancționare a comportamentului deviant al minorilor și elaborarea unui sistem unitar și coerent de prevenire a acestuia.

3.6 Consumul SUSTENABIL

Principiul durabilității desemnează angrenajul celor trei dimensiuni – ecologie, economie și sfera socială. Dezvoltarea economică și bunăstarea socială nu mai sunt posibile pe termen lung, decât într-un cadru bine stabilit, care ridică natura la rangul de element vital. Dar producția și consumul ecologic sunt elemente care nu pot fi realizate decât dacă consumatorul și le poate permite și dacă atât consumatorul cât și producția se realizează sub auspicii sociale acceptabile.

Consumul sustenabil este un câmp de activitate extrem de stratificat și interdisciplinar. Schimbarea comportamentului consumatorilor este un proces la care participă un număr mare de grupări sociale. În afară de gospodăriile particulare (cea mai mare grupă de consumatori), mai există și autoritățile, economia, instituțiile educaționale, ONG-urile, precum și multe alte grupări. De aceea, autoritățile trebuie să creeze condiții-cadru potrivite, în schimb procesul în sine trebuie să fie derulat în primul rând prin inițiativa și angajamentul diferiților consumatori.

30-40 % din toate problemele de mediu au la bază, în mod direct sau indirect, modelele de consum

Indicele prețurilor de consum și rata medie de inflație

-% –

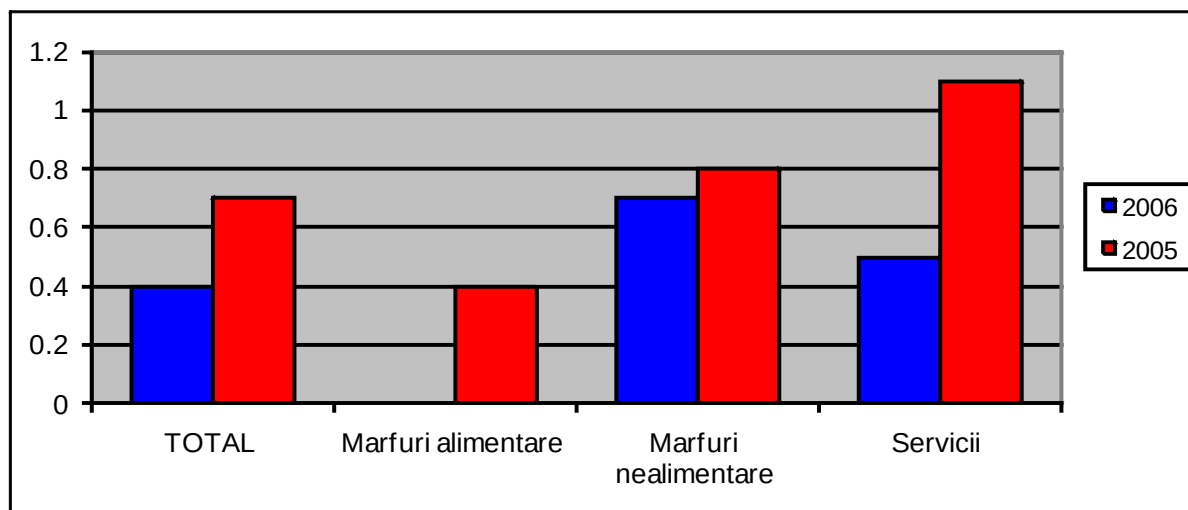
	Noiembrie 2006 față de:				Rata medie lunară a inflației, în perioada 11-30 nov.	
	Oct.	Dec.	Nov.	Oct.		
	2006	2005	2005	1990	2006	2005
TOTAL	101,09	104,10	104,67	284290,90	0,4	0,7
Mărfuri alimentare	101,29	99,92	100,99	218499,42	0,0	0,4
Mărfuri nealimentare	101,23	107,40	107,58	300258,60	0,7	0,8
Servicii	100,30	105,62	105,94	505115,42	0,5	1,1

predominante. Aceste modele sunt deosebit de importante de la nivel local la cel global. Nu există principii valabile pentru consumul de viitor. Particularitatea deciziilor consumatorilor este un element constitutiv al societății moderne, democratice și pluraliste. Deciziile sunt și vor fi mereu influențate puternic de condițiile cadru, cum ar fi – deciziile politice, prețurile, tehnologiile disponibile, veniturile și distribuția lor, normele sociale și principiile după care se ghidează diversele grupuri existente în societate, precum și, influența exercitată de publicitate și marketing.

În județul Alba nu s-au făcut studii – modele de consum – sau studii cu privire la calitatea vieții populației județului Alba sau a diferitelor categorii sociale. În consecință, operăm doar cu indicatorii gestionați de Direcția regională de statistică Alba.

Vezi anexa 1: "Managementul resurselor naturale participatorii și strategii de condiții de trai ale oamenilor din mediul rural – județul Alba"

Rata medie lunară a inflației în perioada ianuarie-nov. 2006

Viziunea Agendei locale 21 – componenta socială

În 2013, județul Alba va deveni o comunitate teritorială prosperă, coezivă, și atractivă pentru investitori, cu multiple oportunități de dezvoltare și împlinire spirituală, conectată la sistemul european de valori. Locuitorii săi vor avea o calitate ridicată a vieții, acces nediscriminatoriu la informație și servicii sociale de înalt profesionalism. Implicarea responsabilă a comunității și acțiunea de parteneriat vor sta la temelia dezvoltării noastre!

În acest scop, Consiliul județean Alba:

- identifică grupurile și comunitățile afectate de sărăcie și excluziune socială;
- conștientizează decidenții și publicul larg asupra problemelor sociale grave ale județului;
- stabilește prioritățile de combatere a sărăciei și promovare a incluziunii sociale la nivelul județului Alba;
- elaborează Agenda locală 21 conform priorităților identificate și monitorizează implementarea acestora;
- facilitează parteneriate strategice între instituțiile sale membre în vederea utilizării optime a tuturor resurselor existente la nivel de comunitate.

Lista problemelor-cheie

Nr. Crt.	Probleme-cheie
1	Venituri reduse (capacitate scăzută de a genera venituri) în cazul gospodăriilor agricole de subzistență și al beneficiarilor de prestații sociale.
2	Ofertă limitată de locuri de muncă pentru tineri dezinstituționalizați, romi, șomeri de lungă durată, persoane cu vârstă mai mare de 45 ani, lucrători sezonieri, angajați cu normă fracționată.
3	Calificări profesionale inadecvate pe piața muncii (tineri, șomeri, persoane disponibilizate).
4	Sprijin insuficient (consultanță și finanțare) pentru inițierea afacerilor de către persoane neocupate în muncă.
5	Nivelul scăzut de pregătire școlară și profesională a populației roma.
6	Lipsa/ insuficienta consiliere profesională și numărul mic de cabinete de asistență psiho-pedagogică în școli și, respectiv, de consilieri specializați.
7	Risc crescut de abandon școlar (datorită cuantumului scăzut al burselor sociale și al venitului familial).
8	Condiții improprii de dezvoltare a activității didactice în școli (material didactic).
9	Lipsa accesului la utilități pentru gospodăriile din mediul rural (electrificare, drumuri, alimentare cu apă, canalizare, gropi ecologice etc.).
10	Lipsa/insuficiența terenurilor din domeniul public pentru construirea de locuințe sociale.
11	Insuficiența finanțării pentru studii care pot atrage finanțare (ex: proiecte de infrastructură).
12	Accesul limitat (distanțe foarte mari) la servicii medicale al persoanelor cu handicap și al femeilor gravide (în special din mediul rural).
13	Accesul limitat la servicii medicale al persoanelor sărace neasigurate în sistemul asigurărilor sociale, al bolnavilor cronici, al persoanelor vârstnice parțial/total dependente (fără susținători, cu pensii foarte mici, fără asistent personal).
14	Inaccesarea gratuității serviciilor medicale și de tratament de către unii tineri (număr insuficient de cabinete medicale).
15	Stil și mod de viață nesănătos pentru grupele de risc (ex: tineri, adolescenți).
16	Inexistența serviciilor, programelor, responsabilităților pentru recuperarea victimelor infracționalității (copii abuzați, victime ale violenței domestice).
17	Insuficiența serviciilor de recuperare la domiciliu, în centre rezidențiale și centre de zi pentru persoanele cu handicap, persoanele aflate la tratament de dezalcoolizare.
18	Lipsa serviciilor de reintegrare socială a persoanelor aflate în detenție și a delincvenților juvenili.
19	Insuficienta capacitate instituțională de a se gestiona problemele legate de sărăcie și excluziune socială în județul Alba.

ANALIZĂ SWOT MEDIU

Puncte tari

Poziție geostrategică

- Județ situat în zona centrală a României, are legături directe cu 8 județe din 4 regiuni de dezvoltare;
- Poziția geografică la intersecția principalelor artere de circulație rutieră (drumurile E 81 și E 68) și feroviară care facilitează mobilitatea unor fluxuri de bunuri, servicii, mobilități umane și informații.

Cadrul natural/mediul

- Relieful Munților Apuseni emerge un important potențial turistic, hidrotehnic, silvic;
- Rețeaua hidrografică a bazinelor Mureșului și Târnavelor favorizează dezvoltarea agriculturii;
- Biodiversitatea mediului natural impune existența unor arii de protecție a zonelor valoroase (monumente și rezervații naturale) – Munții Apuseni;
- Atracții montane spectaculoase, favorizante dezvoltării turismului montan în toate formele lui;
- Resurse minerale bogate, îndeosebi aur, argint, cupru;
- Varietate mare a ecosistemelor, habitatelor și speciilor de plante și animale sălbatice și existența unui regim de ocrotire;
- Fond funciar agricol valoros utilizabil mai ales ca teren arabil și pășuni;
- Se află în curs de elaborare o strategie județeană integrată de gestiune a deșeurilor menajere.

Populație și forță de muncă

- Populație cu nivel ridicat al civilizației, educată în spiritul hărniciei și al ordinii;
- Concentrare relativă de naționalități (română, maghiară, germană și romă) care asigură interferențe culturale cu o mare varietate de tradiții și obiceiuri;
- Potențial turistic natural și cultural bogat și divers;
- Capacitate turistică de cazare bună;

- Existența infrastructurii sociale și educaționale de bază în orașe;
- Centru universitar – Alba Iulia;
- Meșteșuguri tradiționale artizanale axate pe prelucrarea resurselor locale-lemn, argilă, piele etc.;
- Existența unei infrastructuri de producție;
- Tendința de creștere a numărului IMM-urilor și microîntreprinderilor;
- Resurse de muncă numeroase calificate în numeroase domenii (tradiții în agricultură și industrie – în special ușoară și chimică).

Infrastructura

- Există două axe de transport rutier care străbat județul Alba având încadrarea de drum european, E68 și E 81, care asigură legătura cu principalele rute de transport internațional). Rețeaua feroviară existentă asigură conexiunea dintre orașele mai importante din județ;
- Rețeaua de distribuție a gazelor naturale relativ bine dezvoltată;
- Rețele electrice relativ bine dezvoltate;
- Rețele de telecomunicații moderne și de telefonie mobilă cu grad mare de acoperire.

Turism

- Resurse naturale și antropice (istorice și culturale) favorizante pentru dezvoltarea economică a județului Alba bazată pe turism;
- Posibilități multiple de practicare a turismului;
- Posibilități de acces la atracțiile turistice județene;
- Potențial etnografic și cultural foarte ridicat;
- Potențial ridicat pentru înființare de noi stațiuni turistice.

Puncte slabe

Poziție geostrategică

- Acces dificil în unele așezări umane din Zona Munților Apuseni, ca urmare a reliefului accidentat;
- Posibilități reduse de amenajare a infrastructurii și utilităților în zonele greu accesibile.

Mediul

- Probleme majore de poluare ca urmare a activităților industriale desfășurate sau în desfășurare (Zlatna, Ocna Mureș, Sebeș, Abrud, Alba Iulia, Roșia Montană, Baia de Arieș, Blaj);
- Probleme de poluare cu noxe și pulberi ca urmare a creșterii fluxurilor de trafic rutier în Alba Iulia și Sebeș;
- Lucrări de protecție insuficiente contra inundațiilor și alunecărilor de teren (Valea Tîrnavelor, zona montană și premontană);
- Defrișări masive și necontrolate din fondul forestier;
- Capacități învechite și/sau insuficiente de epurare a apelor menajere uzate atât în mediul urban, cât și în mediul rural;
- Probleme legate de colectarea, sortarea, gestionarea și valorificarea deșeurilor menajere și industriale.

Populația și forța de muncă

- Amplificarea migrației, care cuprinde în special populația tânără, indiferent de nivelul de pregătire;
- Sporul natural negativ și îmbătrânirea populației;
- Migrarea în ambele direcții urban/rural și rural/urban poate determina instabilitate demografică;
- Infrastructura educațională și sanitară lipsește în unele sate montane izolate;
- Probleme educaționale la grupele de populație sărace, în special romi: creșterea numărului copiilor instituționalizați;
- Lipsa unor audituri pertinente de evaluare a nevoilor de instruire (inițiere, calificare, recalificare, policalificare, specializare) a persoanelor adulte, în

special a celor care au activat/activează (încă) în industria mineritului, de armament, metalurgică, chimică etc.;

- Lipsa unei culturi a învățării pe întreg parcursul vieții;
- Necorelarea ofertei educaționale și de formare profesională cu nevoile de pe piața muncii;
- Lipsa unei rețele de informații turistice la nivel județean;
- Lipsa personalului calificat pentru a asigura servicii turistice de calitate;
- Lipsa programelor și a resurselor financiare necesare protejării patrimoniului;
- Lipsa certificării calității produselor locale în conformitate cu standardele europene;
- Serviciile de consultanță în domeniul afacerilor sunt slab dezvoltate;
- Emigrarea accentuată a specialiștilor și a populației calificate;
- Sectorul cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și inovare este în declin și are un număr redus de personal;
- Serviciile de cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și inovare din cadrul întreprinderilor economice sunt slab dezvoltate sau inexistente;
- Relațiile de colaborare dintre cercetarea universitară și sectorul economic sunt slab dezvoltate.

Infrastructura

- Infrastructura de alimentare cu apă potabilă, canalizare și stații de tratare/epurare a apelor uzate este învechită, insuficientă și foarte slab dezvoltată în mediul rural;
- Existența unor localități rurale neelectrificate;
- Infrastructura de drumuri naționale, județene și comunale necesită masive lucrări de ranforsare, refacere, modernizare;
- Infrastructura de acces limitată în unele localități rurale, preponderent montane.

Turismul

- Infrastructura turistică de acces și semnalizare a obiectivelor turistice slab dezvoltată;

- Infrastructura de cazare și servicii aferente slab dezvoltată, mai ales în mediul urban;
- Promovare turistică la nivel județean, regional, național și internațional insuficientă;
- Serviciile conexe turismului (centre de informații, salvamont, ghizi, închirieri echipamente etc.) insuficient dezvoltate;
- Lipsa organizării profesionale a circuitelor turistice;
- Număr foarte mic de stațiuni turistice;
- Lipsa promovării potențialului turistic atrage investiții slabe în domeniul turism și servicii conexe;
- Capacitățile turistice existente exploatate doar pe perioada verii, deși există potențial și pentru practicarea sporturilor de iarnă.

Oportunități

Poziție geostrategică

- Poziția avantajoasă a județului în raport cu proiecte europene de investiții în domeniul rutelor de tranzit, bunuri și persoane (Culoarul IV pan-european).

Mediul

- Cadrul natural, vegetația, fauna, formele de relief favorizează dezvoltarea multiformă a turismului;
- Programele Uniunii Europene și Guvernului României pentru refacerea și conservarea/protejarea factorilor de mediu;
- Fondul Solidaritatea (UE) și alte foruri internaționale oferă fonduri pentru reconstrucție după inundații.

Populația și forța de muncă

- Existența unor legături strânse între populația zonei și persoanele emigrate în țările Uniunii Europene contribuie la schimburi economice și culturale;
- Exemple de bună practică în ceea ce privește implicarea ONG-urilor prin sprijinirea comunităților

și asistență în rezolvarea problemelor comunităților sărace;

- Grad de cultură ridicat – școli cu bună tradiție în centrele urbane, în special în Alba Iulia, Blaj, Aiud, Sebeș;
- Existența unor relații de cooperare între Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia și alți parteneri sociali oferă potențial de dezvoltare socio-economică și comunitară integrată;
- Dezvoltarea agroturismului ca segment de piață pentru angajarea forței de muncă disponibile din mediul rural – în special în zona munților Apuseni;
- Existența unui mare număr de furnizori de formare profesională acreditată;
- Interesul manifestat al unui consorțiu german de a se implica la nivel regional în formarea profesională.

Infrastructura

- Extinderea și modernizarea serviciilor de telefonie mobilă, internet, a serviciilor bancare și sistemului de plăți online și ATM;
- Programele UE de finanțare a infrastructurii – Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune, LEADER.

Turismul

- Valorificare economică a oportunităților naturale și antropice din județul Alba;
- Implicarea unor autorități locale pentru înființarea și/sau reabilitarea de stațiuni turistice și balneo-climaterice – Arieșeni, Albac, Ocna Mureș.

Amenințări

Mediul

- Sursa de finanțare a proiectului de gestiune integrată a deșeurilor la nivel județean;
- Dezechilibre ecologice generate de poluarea multiplă a aerului, apei și solului;
- Proiectul de exploatare a zăcămintelor auro-argintifere de la Roșia Montană;

- Poluarea pânzelor freatice ca urmare a lipsei/numărului limitat al/ stațiilor de tratare epurare;
- Riscul producerii de alunecări de teren, surpări, inundații ca urmare a modificării factorilor climatici și a exploatării necorespunzătoare a fondului forestier, cu repercusiuni asupra cadrului natural și antropic.

Populația și forța de muncă

- Amplificarea îmbătrânirii populației/reducerea natalității și dispariția populației, care se va accentua în zonele: Podișul Secașelor, Podișul Tîrnavelor, zona de deal de pe cursul superior al Mureșului și majoritatea localităților rurale izolate din zona montană;

- Fenomenele de instabilitate socio-economică duc la accelerarea sărăciei în rândul populației și la accentuarea fenomenelor de marginalizare a grupurilor dezavantajate și a celor cu risc de excludere socială;
- Evoluția oscilantă și nesustenabilă a economiei, procesul lent de restructurare și privatizare, dezechilibre structurale cronice cu impact direct în alocarea resurselor pentru dezvoltare;
- Existența unor localități cu populație majoritară de etnie romă cu slab potențial de dezvoltare și grad de sărăcie ridicat.

Infrastructura

- Volumul mare de inundații și alunecări de teren, însoțite de eroziunea constantă a solului în unele zone rurale și urbane au generat și pot genera deteriorări semnificative ale infrastructurii și suprastructurii de transport, gaz, alimentare cu energie;
- Lipsa unor surse de finanțare pentru continuarea investițiilor în infrastructura necesară și în servicii.

Analiză SWOT Agricultură

PUNCTE TARI

- Condiții pedoclimatice favorabile culturilor agricole;
- Condiții favorabile pentru dezvoltarea zootehniei;
- sistem instituțional bine organizat (DADR, OJCA etc.);
- Existența unor lideri locali în domeniul vinificației și al produselor lactate.

PUNCTE SLABE

- Legislația în vigoare nu încurajează formele juridice ale exploatațiilor agricole care practică o evidență contabilă;
- Lipsa de practică la nivelul agenților economici cu activitate agricolă în elaborarea planurilor de afaceri și de marketing;
- Sistem de finanțare a agriculturii greu de accesat (intern, extern);
- Îmbătrânirea forței de muncă în domeniu.

OPORTUNITĂȚI

- Lucrări agro-pedo-ameliorative la solurile existente;
- Infuzie de capital în re tehnologizarea agriculturii: mașini și utilaje agricole pentru culturile de câmp și zootehnie și în depozitele de produse agricole;
- Organizarea de cursuri de instruire intensivă pentru prelucrătorii agricoli.

AMENINȚĂRI

- Extinderea fenomenului de depopulare a unor teritorii agricole;
- Pierderea unor specii de animale datorită neadaptării tehnologiilor la cerințele și standardele UE;
- Poluarea râurilor din activități miniere.
- Aspecte de mediu generate din gestionarea deșeurilor.

Analiza SWOT- TURISM

Puncte tari

- Diversificare ridicată a ofertei turistice: păduri și parcuri naturale cu flora și fauna variată, munți, peșteri, zone rurale necontaminate, pescuit și vânătoare, atracții culturale, facilități de conferințe și expoziții, instalații de agrement;
- Folclorul și tradițiile, gastronomi bazată pe produse naturale locale;
- Numărul și importanța lăcașurilor de cult (turism ecumenic);
- Existența pensiunilor agro-turistice;
- Existența vestigiilor culturale și istorice pe teritoriul județului;
- Existența unui număr mare de parcuri naturale.

Puncte slabe

- Infrastructura din turism la standarde reduse, calitate redusă a cazării, infrastructura de bază subdezvoltată;
- Număr relativ scăzut de evenimente turistice și culturale;
- Cultura limitată în serviciile de turism; foarte puțini tur-operatori pentru județul Alba;
- Insuficiența unităților de învățământ specializate în turism;
- Insuficienta promovare a produselor confecționate manual (inclusiv: distribuție scăzută, slabă vizibilitate pentru turiști).

Oportunități

- Foarte bune perspective pentru turismul montan (turism recreativ);
- Perspective bune pentru dezvoltarea turismului rural în zonele izolate;
- Posibilitatea exploatării parcului natural și a zonelor protejate ca resurse turistice protejând în același timp mediul (ecoturism);
- Interesul crescut în agroturism;
- Finanțări (Uniunea Europeană, Guvernul României, alte surse);

- Dezvoltarea produselor turistice regionale;
- Înființarea punctelor de informare turistică, județene;

Amenințări

- Lipsa unei strategii în domeniul turismului;
- Lipsa unor produse tradiționale specifice județului Alba;

- Promovare insuficientă a turismului comparativ cu celelalte județe;
- Sistem de colectare a informațiilor statistice slab dezvoltat;
- Cultura managerială și de marketing slab dezvoltată în rândul agenților economici ce acționează în domeniul turismului.

1.3 OBIECTIVE

PRINCIPII STRATEGICE MEDIU

Principiul PREVENIRII – se urmărește prevenirea producerii degradării și poluării, nu numai curățarea după ce acestea s-au produs.

Principiul PRECAUȚIEI – “Dacă ești în dubiu, nu face”!

Principiul POLUATORUL PLĂTEȘTE – autorul potențial al degradării mediului este răspunzător pentru prevenirea acesteia, iar un autor deja existent este răspunzător pentru încetarea degradării și pentru decontaminarea mediului.

Principiul COOPERĂRII – Cooperarea cu toți participanții la proces, cât mai din timp posibil.

Principiul ACȚIUNII ÎN CADRUL ECOSISTEMULUI – Acționarea în limitele capacității de suport a ecosistemelor locale, stabilirea limitelor în care populația poate utiliza sau exploata o resursă fără a o epuiza.

PRINCIPII DE MEDIU STIPULATE ÎN CAPITOLUL 22 MEDIU, NEGOCIAT CU UNIUNEA EUROPEANĂ

- Protecția și conservarea naturii și a diversității biologice;
- Dezvoltarea și administrarea rețelei de arii protejate;
- Apărarea împotriva calamităților naturale și accidentelor;
- Aplicarea fermă a legislației de mediu la sistemul de norme, standarde și reglementări ale Uniunii Europene;
- Dezvoltarea managementului durabil al resurselor de apă, gestiunea deșeurilor urbane și industriale;
- Consolidarea capacităților instituționale și formarea competențelor necesare;
- Facilitarea și stimularea dialogului dintre autorități și societatea civilă asupra strategiei, politicilor, programelor și deciziilor privind mediul și dezvoltarea socio-economică a comunității;
- Conservarea și dezvoltarea capitalului uman în domeniul mediului precum și îmbunătățirea sistemului educațional, formativ și informativ în vederea unei educații civice și ecologice a populației.

CRITERII ÎN REALIZAREA OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă va lua în considerare următoarele criterii:

Criterii	Social – planuri sociale –	Economic – planuri economice –	Mediu – planuri ecologice –
Coeziunea și solidaritatea Cetașenilor	Creșterea coeziunii sociale a cetașenilor	Creșterea numărului de locuri de muncă	Creșterea conștiinței ecologice a cetașenilor
Puterea județului	Creșterea stabilității sociale în județ	Creșterea puterii economice a comunității	Echilibru între dezvoltarea industrială și protecția mediului (reducerea poluării, reabilitarea urbană)
Dezvoltarea Durabilă	Minime probleme sociale	Minime probleme economice	Minime probleme de mediu
Dezvoltare calitativă	Aliniere la principii, standarde sociale europene	Aliniere la principii, standarde economice europene	Aliniere la principiile, standardele de mediu europene

**DIRECȚII STRATEGICE DE DEZVOLTARE –
Direcțiile de acțiune pentru implementarea
modelului de Dezvoltare socio-economică durabilă
în conformitate cu Strategia de Dezvoltare
Durabilă a UE**

Capitalul natural

- Îmbunătățirea calității aerului;
- Managementul durabil al resurselor de apă;
- Protecția și conservarea naturii, a biodiversității, a pădurilor și a solurilor;
- Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor menajere urbane, industriale, toxice și periculoase;
- Apărarea împotriva calamităților naturale și accidentelor de mediu;
- Îmbunătățirea sănătății populației în raport direct cu îmbunătățirea calității factorilor de mediu;
- Relația, amenajarea și echiparea teritoriului județean – mediu natural, impactul activităților antropice;
- Îmbunătățirea sistemului instituțional local.

Factori de mediu – Aer

Aer curat în mediul urban

- Tehnologii și instalații performante în activitățile industriale și a celor care intră sub incidența Directivelor Consiliului nr. 2001/80/CE și 1999/13/CE;
- Sistem economic bazat pe energii regenerabile;
- Parc auto performant;
- Artere ocolitoare pentru toate zonele urbane;
- Platforme industriale în afara zonelor urbane;
- Sistem integrat de gestionare a depozitelor de deșeuri.

Sistem județean performant de monitorizare a calității aerului

- Sistem de automonitorizare a agenților economici;
- Sistem de monitorizare la standardele europene a calității aerului în toate localitățile județului;

- Sistem de monitorizare a calității aerului în zonele ariilor naturale protejate și a zonelor de conservare a biodiversității;
- Sistem de monitorizare al emisiilor de compuși organici volatili (COV);
- Afișaje exterioare pentru informarea publicului cu privire la calitatea aerului;
- Management durabil al calității aerului (hărți zonale industriale, hărți acustice pentru aglomerările urbane, management durabil al fondului forestier, ca principal factor de purificare a atmosferei, sistem integrat de management al traficului rutier, inele și spații verzi în localitățile urbane).

Factori de mediu – Apa

Apa potabilă de calitate

- Apă potabilă de calitate pentru toți locuitorii județului;
- Stații performante de tratare a apei potabile;
- Sistem de monitorizare și informare publică privind calitatea apei destinată consumului uman;

Calitatea apelor de suprafață și subterane

- Canalizări în sistem divizor – modernizarea rețelelor de canalizare existente;
- Canalizări în sistem divizor – rețele noi de canalizare în zonele neechipate cu rețele de canalizare;
- Stații de epurare moderne pentru localitățile județului;
- Stații de epurare moderne pentru apele uzate industriale;
- Depozite impermeabilizate pentru dejecțiile de la fermele agricole și sistem de folosire ca îngrășământ, conform Codului de bune practici agricole;
- RRR (recuperare, reciclare și re folosire) în cazul deșeurilor industriale generate și/sau depozitate;
- Depozite de pesticide în condiții de securitate pentru sănătate și mediu;

- Valori limită pentru emisia de substanțe prioritare/prioritar periculoase conform Directivei 76/464/CEE;
- Cod de bune practici agricole conform Directivei 91/676/CEE.

Managementul durabil al apei

- Optimizare raport resurse de apă – consum;
- Regularizări cursuri de ape, acumulări și generare de energie;
- Contorizarea consumului de apă potabilă și industrială și a apelor uzate;
- Tehnologii și instalații performante în activitățile industriale.

Conservarea biodiversității, a pădurilor și a solurilor

Management durabil al ariilor naturale protejate

- Planuri de management pentru toate ariile protejate din județ;
- Rețeaua Natura 2000 la nivel de județ.

Protejare și conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună

- Inventar în conformitate cu standardele europene a habitatelor naturale, a speciilor de floră și faună sălbatică;
- Identificarea și declararea de noi arii protejate;
- Reconstrucție ecologică a ecosistemelor și habitatelor deteriorate.

Management durabil al pădurilor

- Amenajamente silvice coerente pentru toate suprafețele de păduri, indiferent de forma de proprietate;
- Exploatarea pădurilor în conformitate cu legislația europeană, indiferent de forma de proprietate;
- Prezervarea și extinderea funcției de protecție a pădurilor – în jurul unor arii protejate, artere rutiere, cursuri de ape, inele verzi ale localităților, zone agricole.

Managementul durabil al calității solurilor

- Harta pedologică reactualizată;
- Harta de identificare a hazardului de alunecare de teren;
- Soluri corespunzătoare agriculturii organice;
- Raport optim între efectivele de animale și suprafețele de pășunat.

Gestionarea deșeurilor

Managementul integrat al deșeurilor menajere și asimilate;

- Sistem de colectare selectivă la sursă;
- Sistem de colectare și transport a deșeurilor în toate localitățile județului;
- Stații de transfer complexe;
- Depozite ecologice zonale;
- Reconstrucția ecologică a zonelor care au fost afectate de depozitarea deșeurilor;
- Salubritate urbană performantă;
- Atitudine civică conștientă în problema deșeurilor.

Managementul integrat al deșeurilor industriale, toxice și periculoase;

- „Tehnologii curate” în activitățile care generează deșeuri, în vederea minimalizării cantităților;
- Instalație de eliminare a deșeurilor toxice și spitalicești;
- Tehnologii bazate pe substanțe care nu depreciază stratul de ozon.

Managementul deșeurilor reciclabile

- Mecanism tehnico-economic de valorificare a deșeurilor și recuperarea energiei;
- Sistem județean de colectare și transport a deșeurilor reciclabile;
- Oportunități de valorificare a deșeurilor colectate selectiv la sursă și la stațiile de transfer.

Apărarea împotriva calamităților naturale și accidentelor de mediu

Managementul riscurilor naturale

- Hărți de identificare a hazardului natural privind alunecări de teren, inundații prin revărsarea cursurilor de ape, viituri torențiale;
- Sistem de monitorizare și avertizare hidrometrică;
- Stabilizare a alunecărilor de teren;
- Amenajări hidrotehnice, regularizări, îndiguiri și acumulări, pentru combaterea viiturilor torențiale și a inundațiilor pe cursurile de ape.

Managementul accidentelor de mediu industriale și antropice

- Plan de management a dezastrelor în cazul accidentelor la obiective economice cu riscuri majore de impact asupra mediului, conform Directivei U.E – SEVESO II;
- Plan de management al dezastrelor – măsuri de prevenire și protecție a zonelor împădurite și muntoase.

Managementul integrat al calității factorilor de mediu cu impact asupra sănătății umane

- Harta cu zonele de risc asupra sănătății umane;
- Sistem informațional privind starea de sănătate a populației în raport cu calitatea factorilor de mediu: aer, apă, deșeuri;
- Mecanisme de informare a populației și suport în procesul decizional al autorităților.

Recomandări cadru privind relația: amenajarea și echiparea teritoriului județean – mediu natural, impactul activităților antropice

- Planuri de urbanism și amenajarea teritoriului în concordanță cu politicile de mediu;
- Structură socio-economică echilibrată;
- Îmbunătățirea sistemului instituțional;
- Cadru instituțional funcțional;
- Managementul de mediu în politicile de dezvoltare ale autorităților județene.

PROBLEME DE MEDIU PRIORITARE ÎN JUDEȚUL ALBA

SELECTAREA PROBLEMELOR PRIORITARE ȘI SINTEZA PROBLEMELOR/ASPECTELOR DE MEDIU PRIORITARE SELECTATE

Pentru analizarea și ierarhizarea problemelor de mediu din județul Alba s-a ținut cont de trei aspecte principale, și anume:

- numărul problemelor/aspectelor de mediu identificate;
- media punctajelor problemelor specifice alocate unei categorii de probleme;
- severitatea problemelor/aspectelor de mediu identificate.

În baza evaluării calității mediului și a surselor de poluare existente, s-a obținut următoarea listă ierarhizată a problemelor de mediu:

**LISTA PROBLEMELOR DE MEDIU
IERARHIZAREA ȘI PRIORITIZAREA LOR**

PROBLEMA	Cod problema	Scor ierarhizare	Scor prioritizare
1. Calitatea și cantitatea apei potabile	PM-01	33,40	149,40
Lipsa asigurării, din punct de vedere calitativ și cantitativ, a cerințelor de apă potabilă pentru populația din mediul urban.	PM-01-01	33	128
Lipsa sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă pentru populația din mediul rural.	PM-01-02	30	141
Insuficienta monitorizare a calității apei din fântâni și alte surse de apă potabilă(izvoare etc.).	PM-01-03	38	171
Lipsa unui management corespunzător în domeniul asigurării calității apei potabile.	PM-01-04	31	139
Nerespectarea regulamentului de funcționare în zonele de protecție sanitară a captărilor pentru apă potabilă.	PM-01-05	35	168
2. Poluarea apelor de suprafață – ape menajere și industriale	PM-02	37,80	156,66
Poluarea apelor de suprafață datorată lipsei sistemelor de epurare (canalizare și stații de epurare) a apelor menajere din mediul urban.	PM-02-01	43	170
Poluarea apelor de suprafață receptoare datorată lipsei sistemelor de epurare (canalizare și stații de epurare) a apelor menajere din mediul rural.	PM-02-02	44	177
Epurarea insuficientă a apelor uzate menajere provenite din stațiile de epurare.	PM-02-03	40	168
Epurarea insuficientă a apelor uzate industriale evacuate în emisar provenite din activitățile agenților economici (inclusiv ape impurificate cu substanțe prioritare/prioritar periculoase).	PM-02-04	40	164
Poluarea cursurilor de apă receptoare datorată deversării apelor provenite din industria mineritului (iazuri și ape de mină).	PM-02-05	42	166
Poluarea cursurilor de apă receptoare datorată deversării apelor cu conținut de săruri anorganice.	PM-02-06	34	129
Poluarea cursurilor de apă cu deșeuri provenite de la instalațiile de prelucrare material lemnos.	PM-02-07	35	180
Poluarea apelor de suprafață datorată deversării apelor uzate rezultate de la exploatarea din albiile râurilor.	PM-02-08	21	94
Poluarea apelor de suprafață datorată deversării de ape uzate provenite de la alți agenți economici.	PM-02-09	41	162

3. Poluarea solului și a apelor subterane	PM-03	32,42	147,00
Poluarea istorică a solului și apelor subterane în zona Zlatna, datorată emisiilor în atmosferă provenite de la SC Ampelum SA (SO ₂ , pulberi cu metale) și a depozitelor de steril aparținătoare Filialei Zlatmin SA Zlatna .	PM-03-01	33	128
Poluarea apei subterane și a solului datorată activităților din industria mineritului (iazuri, halde) și ind.chimică – fabricarea prod.clorosodice (bataluri).	PM-03-02	30	141
Poluarea apei subterane și a solului datorată depozitelor de deșeuri urbane.	PM-03-03	38	171
Poluarea apei subterane și a solului datorată activităților de extracție a sării (SNS-SA București – Sucursala Salina Ocna Mureș).	PM-03-04	31	139
Poluarea solului și a apei subterane cu azotați datorată utilizării necontrolate în agricultură a îngrășămintelor organice și chimice.	PM-03-05	35	168
Poluarea solului și a apei subterane datorată utilizării necontrolate în agricultură a pesticidelor.	PM-03-06	30	141
Poluarea solului și a apei subterane datorată depozitelor de carburanți de la agenți economici, stații de distribuție.	PM-03-07	30	141
4. Poluarea atmosferei	PM-04	30,85	127,00
Poluarea atmosferei datorată emisiilor provenite din activitățile agenților economici – industrii, instalații IPPC și alte instalații/activități.	PM-04-01	35	144
Poluarea atmosferei datorată emisiilor de compuși organici volatili proveniți din utilizarea solvenților organici în activități și instalații de către agenții economici.	PM-04-02	35	144
Poluarea atmosferei datorată emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea carburanților și distribuția acestora de la terminale la stațiile de distribuție carburanți.	PM-04-03	33	133
Poluarea atmosferei datorată emisiilor provenite din trafic.	PM-04-04	33	133
Poluarea atmosferei datorată emisiilor provenite din agricultură, zootehnie, creșterea păsărilor etc.	PM-04-05	19	78
Poluarea atmosferei datorată emisiilor provenite de la depozitele de deșeuri urbane (menajere).	PM-04-06	28	124
Poluarea atmosferei datorată emisiilor de gaze cu efect de seră (CO ₂).	PM-04-07	33	133
5. Gestiunea deșeurilor	PM-05	36,33	162,25
Poluarea mediului datorată gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere și industriale în localitățile urbane.	PM-05-01	42	158
Poluarea mediului datorată gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere și industriale din mediul rural.	PM-05-02	43	172
Poluarea mediului datorată gestiunii deșeurilor rezultate din activitățile medicale.	PM-05-03	40	170
Poluarea mediului datorată gestionării necorespunzătoare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje.	PM-05-04	29	121

Poluarea mediului datorată gestionării necorespunzătoare a deșeurilor provenind din echipamente electrice, electronice și a vehiculelor scoase din uz.	PM-05-05	36	143
Poluarea mediului datorată gestionării necorespunzătoare a deșeurilor de pesticide.	PM-05-06	35	147
Poluarea mediului datorată gestionării necorespunzătoare a deșeurilor de uleiuri uzate, anvelope etc.	PM-05-07	34	129
Poluarea mediului datorată gestionării necorespunzătoare a deșeurilor de azbest.	PM-05-08	34	129
Poluarea mediului datorată gestionării necorespunzătoare a deșeurilor ce rezultă din activitățile economice de acoperiri metalice.	PM-05-09	34	129
6. Transporturi	PM-06	27,66	100,66
Starea necorespunzătoare a infrastructurii tehnice a rețelei de drumuri.	PM-06-01	28	94
Transportul deficitar datorat absenței centurilor de ocolire pentru traficul rutier de tranzit în municipiile Sebeș, Blaj, Aiud, orașul Teiuș.	PM-06-02	32	115
Degradarea mediului urban datorită lipsei locurilor de parcare.	PM-06-03	23	93
7. Activități agricole și dezvoltare rurală	PM-07	29,33	143,33
Utilizarea necontrolată în activitățile agricole a îngrășămintelor (naturale și chimice) și a pesticidelor.	PM-07-01	39	196
Pericolul generat de cultivarea organismelor modificate genetic și plasarea pe piață a produselor rezultate din această activitate asupra sănătății umane.	PM-07-02	30	156
Lipsa de interes pentru promovarea produselor realizate în economia rurală pe piața internă și externă.	PM-07-03	19	78
8. Pericole generate de catastrofe/fenomene naturale	PM-08	33,71	141,28
Pericole generate de catastrofe sau fenomene naturale (incendii, cutremure, inundații etc.).	PM-08-01	39	173
Asigurarea gestionării situațiilor de urgență	PM-08-02	40	161
Pericole generate de fenomene naturale și antropice în zonele depozitelor de deșeuri industriale active (halde, iazuri, bataluri).	PM-08-03	35	144
Pericole generate de fenomene naturale și antropice în zonele depozitelor de deșeuri industriale inactive (halde, iazuri, bataluri închise și în conservare).	PM-08-04	42	176
Pericole generate de deformările suprafețelor zăcămintelor de sare din subteran (SNS-SA București – Sucursala Salina Ocna Mureș).	PM-08-05	19	78
Pericole generate de depozitele de combustibil amplasate în zone rezidențiale (stații de distribuție).	PM-08-06	28	124
Pericole generate de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase.	PM-08-07	33	133
9. Degradarea mediului natural și construit, monumente de artă, istorice și situri arheologice	PM-09	30,00	153,00
Măsuri de protecție insuficiente pentru unele zone de habitat natural.	PM-09-01	30	170

Degradarea monumentelor de artă, istorice și a siturilor arheologice datorată poluării mediului.	PM-09-02	30	136
10. Turism si Agrement	PM-10	25,50	116,00
Lipsa amenajărilor specifice din punct de vedere igienico-sanitar, al gestiunii deșeurilor și a locurilor de preparare a hranei în aer liber din zonele de agrement și turistice.	PM-10-01	31	138
Practicarea turismului neorganizat și neecologic.	PM-10-02	23	105
Lipsa strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului.	PM-10-03	23	105
Degradarea mediului natural datorată turismului de weekend, manifestat prin construirea de cabane în apropierea zonelor protejate și campare neorganizată.	PM-10-04	25	116
11. Urbanizarea mediului	PM-11	30,50	129,50
Diminuarea și degradarea spațiilor verzi în mediul urban.	PM-11-01	31	108
Poluarea sonoră și prin vibrații în zonele urbane.	PM-11-02	31	138
Desfășurarea activității unor agenți economici în spații antifonate necorespunzător sau neantifonate.	PM-11-03	30	136
Degradarea mediului urban datorată lipsei locurilor de parcare.	PM-11-04	30	136
12. Asigurarea stării de sănătate	PM-12	29,00	145,00
Insuficiența studiilor destinate îmbunătățirii stării de sănătate a populației în relație cu mediul și lipsa de informare a populației privind efectele poluării factorilor de mediu asupra stării de sănătate.	PM-12-01	29	145
13. Educație ecologică	PM-13	26,00	130,50
Lipsa cunoștințelor privind legislația de mediu în vigoare, drepturi, obligații și responsabilități ale persoanelor fizice, grupurilor comunitare, autorități etc.	PM-13-01	27	145
Nivelul scăzut al colaborării dintre autoritatea de mediu, liderii comunitari, ONG-uri, instituții de învățământ, ceea ce nu are ca rezultat creșterea nivelului de educație ecologică a populației.	PM-13-02	25	116
14. Întărirea capacității Agenției de Protecție a Mediului (APM)	PM-14	25,00	108,50
Lipsa acreditării laboratorului pe indicatorii principali de poluare și a certificării de management al APM.	PM-14-01	29	116
Îmbunătățirea managementului resurselor umane și a instruirii personalului.	PM-14-02	21	101
15. Aspecte legislative	PM-15	24,00	112,00
Insuficienta conștientizare din partea manageriatului societăților comerciale, instituțiilor, agenților economici etc. privitoare la conservarea mediului natural.	PM-15-01	24	112

1.3 PRINCIPII STRATEGICE

- ✓ Proiectele stabilite în Planul Local de Acțiune trebuie să sprijine realizarea obiectivelor din Agenda Locală 21;
- ✓ Realizarea dezvoltării durabile trebuie să reflecte schimbările sub toate aspectele vieții (economic, social, cultural, arhitectural și de mediu);
- ✓ Planul Local de Acțiune să fie corelat cu prognozele economico-financiare la nivel local, județean, regional și național;
- ✓ Evaluarea resurselor financiare existente și a fondurilor;
- ✓ Principiul implicării tuturor factorilor interesați și accentuarea necesității parteneriatelor public-private;
- ✓ Armonizarea reglementărilor autorității publice cu cele ale partenerilor implicați în realizarea proiectelor;
- ✓ Amplu proces de proiecție financiară, conștientizare publică, mediatizarea drepturilor, obligațiilor și oportunităților cetățeanului în comunitate, precum și implicarea populației în tot ce ține de comunitate;
- ✓ Implicarea autorității publice în dezvoltarea locală printr-o proiecție financiară reală/realistă în vederea realizării investițiilor stabilite în Planul Local de Acțiune;
- ✓ Un grad mai mare de implicare a populației în tot ceea ce ține de comunitate și un amplu proces de conștientizare publică și de mediatizare a drepturilor, obligațiilor și oportunităților cetățeanului în comunitate;
- ✓ Management eficient al dezvoltării durabile, un proces decizional eficient, direcționarea și întărirea capacității instituționale pentru un proces de dezvoltare socio-economică durabilă /cerințele

comunității în conformitate cu Strategia de Dezvoltare Durabilă UE.

OBIECTIVE CAPITAL ANTROPIC

Obiectiv general – creșterea competitivității economiei județului Alba.

Obiective specifice – Industrie:

- stimularea activităților economice performante;
- alinierea calității produselor românești la standardele europene și internaționale, pentru creșterea exporturilor;
- modernizarea și diversificarea activităților industriale;
- crearea și dezvoltarea IMM-urilor;
- crearea de locuri de muncă în industria prelucrării lemnului, alimentară și ușoară;
- promovarea produselor industriale pe piețele interne și externe;
- asigurarea serviciilor de consultanță în sectorul productiv;
- reducerea consumului energetic printr-o utilizare mai eficientă a energiilor convenționale;
- creșterea performanțelor forței de muncă;
- stimularea antreprenoriatului;
- dezvoltarea infrastructurii care sprijină activități economice (centre de inovare și transfer tehnologic, parcuri industriale, centre de consultanță);
- sprijin pentru cercetare, transfer de tehnologie și dezvoltarea de rețele informatice de afaceri;
- stimularea dezvoltării activităților care capitalizează resursele locale în zonele rurale.

Obiective specifice – Mediul de afaceri:

- promovarea de proiecte având ca scop dezvoltarea infrastructurii de afaceri și a celor care contribuie la creșterea vieții economice în localitățile județului;
- regenerarea și dezvoltarea urbană: instrument esențial pentru creșterea atractivității turistice, conservarea și revitalizarea orașelor și comunelor;

- finalizarea și dezvoltarea parcurilor industriale Blaj și Aiud;
- creșterea rolului IMM-urilor în cadrul activității economice globale.

Obiective specifice – Agricultură:

- îmbunătățirea accesului la piețe și creșterea competitivității produselor agricole procesate cu obiectivele specifice;
- îmbunătățirea infrastructurii pentru dezvoltare rurală;
- dezvoltarea economiei rurale;
- dezvoltarea resurselor umane.

Obiective specifice – Turism:

- capitalizarea potențialului turistic al județului prin intensificarea promovării și a marketingului;
- investiții financiare durabile în turism, care să asigure un venit sigur locuitorilor și să sprijine dezvoltarea localităților cu potențial turistic;
- facilitarea accesului în ariile turistice prin modernizarea mijloacelor de transport;
- modernizarea capacităților turistice și a echipamentelor existente;
- creșterea calității serviciilor turistice;
- intensificarea instruirii forței de muncă din turism;
- sporirea capacității informaționale și de promovare a turismului.

Obiective specifice – Comerț:

- extinderea unităților comerciale existente și creșterea calității serviciilor de comerț, concomitent cu creșterea ratei de ocupare cu forță de muncă în această ramură economică;
- dezvoltarea unei rețele comerciale, prin includerea localităților în programe care să ducă la dezvoltarea infrastructurii de comerț.

Obiective specifice – Transport:

- Finalizarea pe termen mediu a lucrărilor la:
 - o drumuri naționale;
 - o drumuri județene;
 - o drumuri comunale.

- Finalizarea pe termen lung a lucrărilor la:
 - o drumuri naționale;
 - o drumuri județene;
 - o drumuri comunale;
 - o reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii fizice județene în vederea facilitării investițiilor, promovării creșterii economice și creării de locuri de muncă durabile;
 - o facilitarea accesului în zonele industriale și turistice și în zonele izolate ale județului;
 - o încurajarea utilizării de mijloace de transport alternative, pentru reducerea impactului asupra mediului a vehiculelor tradiționale;
 - o crearea de centre de închirieri biciclete în localități.

Obiective în domeniul social

Promovarea coeziunii și dezvoltării sociale

- promovarea coeziunii sociale prin egalizarea șanselor educaționale;
- încurajarea activităților economice în mediul rural;
- creșterea investițiilor în educație și sănătate, ca factori ai dezvoltării sociale;
- creșterea oportunităților de dezvoltare a grupurilor defavorizate prin egalizarea șanselor sociale;
- evitarea polarizării sociale excesive;
- încurajarea condițiilor de acces al tinerilor la viața adultă;
- asigurarea accesului la un fond social de locuire;
- asigurarea accesului la utilități a persoanelor defavorizate.

Eliminarea excluziunii sociale și promovarea incluziunii sociale

- reducerea abandonului școlar în rândul elevilor cu cerințe educative speciale și celor proveniți din familii sărace, cu 10 % până în 2008;
- creșterea cu 10 % a nivelului de includere a copiilor romi în sistemul de învățământ și al nivelului de pregătire școlară/profesională până în 2008;
- asigurarea accesului universal la educația primară;

- asistarea persoanelor aflate în risc major și asigurarea accesului la servicii de asistență socială a celor aflate în dificultate;
- reinsertia socială a 5 % din persoanele eliberate din detenție și a deținuților din Penitenciarul Aiud în perioada 2007-2013;
- asigurarea accesului la servicii de asistență socială;
- asistență socială și medicală pentru vârstnici;
- promovarea accesului la servicii de asistență socială;
- eradicarea cazurilor de lipsă a identității legale;
- reducerea numărului de infracțiuni și a participanților la săvârșirea acestora;
- pregătirea antiinfracțională a populației, în special a minorilor și tinerilor;
- combaterea formelor de discriminare și atenuarea factorilor de risc care conduc tinerii la marginalizare și excludere socială.

Dezvoltarea și diversificarea rețelei de servicii integrate pentru persoane marginalizate, persoanele cu handicap și persoane în situație de risc din județul Alba

- dezvoltarea serviciilor alternative de tip familial;
- extinderea în mediul rural al rețelei de servicii la domiciliu;
- prevenirea instituționalizării a 15 % din totalul persoanelor aflate în situație de risc până în 2008;
- recuperarea, prevenirea instituționalizării și dezinstituționalizarea a cel puțin 10% din persoanele cu handicap până în 2008;
- înființarea de centre sociale multifuncționale zonale pentru persoanele aflate în nevoie (tineri dezinstituționalizați, persoane vârstnice, persoane cu handicap);
- dezvoltarea în perioada 2007-2013 de servicii integrate în cel puțin 4 localități ale județului pentru copii delincvenți, abuzați și victime ale violenței domestice.

Creșterea accesibilității serviciilor medicale și dezvoltarea unor atitudini și comportamente favorabile sănătății

- dezvoltarea capacității de reacție rapidă la amenințările la adresa sănătății generate de fenomenul încălzirii globale;
- reducerea impactului asupra sănătății publice al bolilor transmisibile cu impact major (HIV, tuberculoza, infecții cu transmitere sexuală, infecții nosocomiale), precum și al bolilor cronice; focalizarea acțiunilor preventive și de asigurare de servicii de bază către comunitățile aflate la risc crescut;
- promovarea sănătății prin intervenții asupra determinantilor stării de sănătate;
- deplasarea accentului către serviciile preventive de sănătate și creșterea nivelului de educație pentru sănătate a populației în vederea adoptării comportamentelor sănătoase;
- identificarea unor modalități flexibile de furnizare de servicii medicale în zonele izolate și în cele defavorizate economic;
- dezvoltarea și extinderea rețelei de asistență medicală comunitară integrată;
- campanii de informare, educare, comunicare privind impactul asupra stării de sănătate a apei de băut;
- monitorizarea surselor publice de apă.

Creșterea capacității de susținere a persoanelor neocupate în muncă prin acordarea de măsuri active de stimulare a ocupării (informare și consiliere profesională, formare profesională, subvenționarea locurilor de muncă)

- încadrarea în muncă pe durată nedeterminată a categoriilor de persoane greu asimilabile pe piața muncii, în special pentru persoanele peste 45 de ani, șomeri întreținători unici de familie, romi, persoane din mediul rural, tineri postinstituționalizați etc.
- cuprinderea la cursuri de formare profesională a 10 % din totalul persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

- sprijinirea a 2.000 șomeri prin cuprinderea acestora în servicii de informare și consiliere profesională.

Extinderea cunoașterii și dezvoltarea patrimoniului științific în domenii prioritare ale cercetării

- dezvoltarea cercetării fundamentale și aplicative în domeniul gestiunii financiare și al analizei economice;
- cercetări privind perfecționarea sistemului contabil și financiar-bancar, armonizarea acestuia cu normele Uniunii Europene;
- cercetări privind perfecționarea managementului și marketingului agenților economici;
- cercetări privind integrarea economiei românești în spațiul Uniunii Europene;
- dezvoltarea cercetării științifice fundamentale și aplicative în domeniile istoriei și arheologiei;
- dezvoltarea cercetării științifice fundamentale și aplicative în domeniul științelor exacte;
- dezvoltarea cunoașterii în domeniul științelor juridice;
- dezvoltarea cunoașterii în domeniul filologiei.

Dezvoltarea capacității și îmbunătățirea structurii calitative și operatoriale a sistemului de cercetare științifică

- formarea, atragerea și promovarea personalului de cercetare la nivelul exigențelor cerute de integrarea europeană;
- perfecționarea structurii organizatorice, finanțarea corespunzătoare și dezvoltarea infrastructurii de cercetare științifică;
- punerea în valoare a competențelor și potențialului de cercetare existent;
- sporirea recunoașterii naționale și internaționale a rezultatelor cercetării.

Implicarea activă a tinerilor și adulților în programe și acțiuni din domeniul sportului, culturii, sănătății, turismului și mediului precum și

în derularea unor proiecte speciale de promovare și popularizare a imaginii județului Alba în țară și în străinătate

- derularea unor activități pentru diversificarea vieții culturale prin recunoașterea, promovarea și dezvoltarea acțiunilor locale, precum și cultivarea specificului zonal prin revitalizarea unor meserii tradiționale;
- inițierea unor programe speciale pentru includerea muzeelor și colecțiilor publice în ansambluri culturale vaste care să permită o creștere a gradului de atracție și interes;
- promovarea de parteneriate, organizarea de competiții sportive cu caracter zonal, județean, interjudețean și național, precum și inițierea unor acțiuni de educație a tinerilor în funcție de necesitățile acestora;
- încheierea unor acorduri de asociere, cu instituțiile abilitate, pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului de droguri în rândul tinerilor.

CREȘTEREA GRADULUI DE CUPRINDERE A POPULAȚIEI ȘCOLARE PENTRU PARCURGerea ȘI ABSOLVIREA EDUCAȚIEI DE BAZĂ

- organizarea și desfășurarea de activități remediale cu elevii din învățământul de bază pentru diminuarea lacunelor, implicarea lor în activități educative specifice vârstei și comunității, precum și absolvirea învățământului de bază;
- cuprinderea în programul „A doua șansă” a tinerilor, reprezentanților comunității, care nu au parcurs și absolvit învățământul obligatoriu în vederea creșterii șanselor de inserție în viața activă;
- formarea cadrelor didactice pentru promovarea principiilor educației incluzive și crearea în școală a unui mediu educațional prietenos, tolerant, deschis;
- promovarea de proiecte, parteneriate în educație care să permită valorizarea bunelor practici incluzive și extinderea acestora și în alte unități școlare din județ.

Partea a II-a. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE

II.1 OBIECTIVE GENERALE ȘI PROIECTE IDENTIFICATE

- Managementul durabil al Capitalului Natural al județului Alba;
- Creșterea competitivității economiei județului Alba;
- Refacerea infrastructurii de bază și accesul populației la această infrastructură;
- Promovarea coeziunii și dezvoltării sociale.

II.2 OBIECTIVE SPECIFICE ȘI PROIECTE IDENTIFICATE

INDUSTRIE, MEDIUL DE AFACERI, INOVARE

Nr. crt.	Obiective specifice	Finanțare	Titlul proiectului/Acțiune	Valoare estimativă proiect EUR	Perioada de timp	Beneficiari	Indicatori
1	Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor	POR Axa 1 Domeniul B	Crearea infrastructurii necesare afacerilor prin realizare de parcuri industriale la Zlatna și Aiud.		2008-2013	-Autorități ale administrației publice locale (CL, CJ); -Societăți comerciale.	-Nr. de parcuri industriale create.
		POR Axa 4 Domeniul 4.2	Reabilitarea siturilor industriale abandonate pentru depoluarea zonelor, atragerea investițiilor, revigorarea și dezvoltarea economiei locale (Cugir, Aiud, Zlatna, Abrud, Baia de Arieș).		2008-2013	-Autorități ale administrației publice locale (CL, CJ); -Societăți comerciale.	-Nr. de situri reabilite; -nr societăți atrase în situri, - urmărirea nivelului de poluare; -nr. locuri de muncă create.
		POR Axa 4 Domeniul 4.1	Crearea unui centru multifuncțional pentru activități de instruire, conferințe, întâlniri de afaceri, expoziții.		2008-2013	-Autorități ale administrației publice locale (CL, CJ); -Societăți comerciale.	-Centru multifuncțional creat; -Nr. tipuri activități desfășurate; -Nr. participanți; -Nr. exponate; -Nr. vizitatori.
2	Sprijin pentru implementarea standardelor europene	POR Axa1 Domeniul 1.1	Sprijinirea creării și acreditării laboratoarelor de analize, testări, etalonări.		2008-2013	-Autorități ale administrației publice locale (CL, CJ); -Societăți comerciale.	-Nr. laboratoare create; -Nr. laboratoare acreditate.
		POR Axa 1 Domeniul 1.1	Susținerea IMM-urilor în implementarea și certificarea sistemelor de management al calității (ISO 9001), al mediului (EMAS)		2008-2013	-IMM.	-Nr IMM certificate; -Nr. demersuri inițiate.

			și certificare voluntară (ISO 14001).				
		POR Axa 1 Domeniul 1.1	Promovarea etichetării ecologice a produselor și serviciilor.		2008-2013	-Societăți comerciale.	-Nr. etichete ecologice pentru produse obținute; -Nr. etichete ecologice pentru servicii obținute.
3	Sprijinirea antreprenorilor locali în dezvoltarea afacerilor	POR Axa 3 Domeniul 3.2	Sprijin pentru demararea de afaceri/relansarea meșteșugurilor.		2008-2013	-Societăți comerciale.	-Nr. afaceri demarcate; -Nr. meșteșuguri relansate.
		POR Axa 1 Domeniul 1.3	Sprijin pentru încadrarea întreprinderilor în lanțuri de furnizori și clustere prin realizarea de programe de conștientizare și informare asupra avantajelor economice ale unor astfel de sisteme.		2008-2013	-Consiliul județean; -Mediul de afaceri județean.	-Nr. de întâlniri tematice realizate; -Nr. de firme informate; -Nr. de informații solicitate.
4	Creșterea capacității de cercetare-dezvoltare și creșterea accesului la CDI	POR Axa 2 Domeniul 2.1	Sprijin pentru crearea unui birou de transfer tehnologic care ar putea să contacteze direct firmele din județ pentru oferirea noilor cunoștințe tehnologice prin teze de licență și contracte de cercetare-dezvoltare.		2008-2013	-Consiliul județean; -Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia; -Camera de Comerț Industrie și Agricultură.	-Parteneriate create; -Nr. firme beneficiare de inovații.
		POR Axa 2 Domeniul 2.3	Promovarea realizării de departamente proprii de cercetare în cadrul companiilor din industria lemnului, porțelanului, alimentară, chimică sau textilă.		2008-2013	-Consiliul județean; -Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia; -Mediul de afaceri județean.	-Nr. de întâlniri organizate și realizate; -Nr. de modele de organizare elaborate; -Nr. de departamente realizate.

5	Dezvoltarea tehnologiei informației și comunicațiilor în sectoarele public și privat	POR Axa 3 Domeniul 3.3	Promovarea e-business pentru eficientizarea comunicațiilor în interiorul și exteriorul firmei și management eficient al resurselor și clienților pentru facilitarea accesului pe piață;		2008-2013	-Mediul de afaceri județean.	-Nr. de firme informate; -Nr. de utilizatori.
6	Economisirea energiei		Eficientizarea energetică în vederea economisirii de energie a clădirilor de patrimoniu din subordinea Consiliului Județean.		2008-2013	-Consiliul Județean.	-% de reducere a consumului energetic.
		POR Axa 4 Domeniul 4.1	Sprijinirea investitorilor în achiziționarea de instalații și echipamente în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, care să conducă la economisirea de energie.		2008-2013	-Mediul de afaceri județean.	-% de reducere a consumului energetic.

AGRICULTURA

Nr. crt.	Obiective specifice	Finanțare	Titlul proiectului/Acțiune	Valoare estimată vă proiect Mii EUR	Perioada de timp	Beneficiari	Indicatori
1	Promovarea produselor tradiționale și obținerea mărcilor de produs	CJ Alba Surse atrase	Târg de produse agroalimentare cu promovarea produselor tradiționale specifice județului.	200/an	Anual 2008-2013	-Producători agricoli; -Populația județului.	-Nr. de producători agricoli participanți; -Nr. de branduri de produse tradiționale obținute; -Nr. de branduri de produse tradiționale în pregătire.
2	Transformarea gospodăriilor de subzistență în exploatații agricole orientate către economia de piață	PNDR Axa 1 Măsura 141	Sprijinirea exploatațiilor agricole nou înființate în realizarea planurilor de afaceri.	100	2008-2013	-Producători agricoli; -Populația județului.	-Nr. de exploatații nou înființate consiliate.
3	Dezvoltarea agriculturii prin dotarea exploatațiilor cu utilaje performante, diversificarea culturilor și achiziționarea animalelor de rasă	PNDR Axa 1 Măsura 143	Sprijinirea exploatațiilor agricole din județ în vederea modernizării și diversificării activităților (dotarea cu utilaje moderne și performante, introducerea în cultură a plantelor medicinale, extinderea culturilor și a plantațiilor, achiziții de animale de rasă).	180	2008-2013	-Producători agricoli; -Populația județului.	-Nr. de exploatații modernizate; -Nr. de echipamente achiziționate; -Nr. de culturi nou introduse; -Nr. de animale de rasă achiziționate.
4	Dezvoltarea activităților conexe generatoare de venituri pentru producătorii agricoli	PNDR Axa 1 Măsura 123	Realizarea prin asocierea producătorilor agricoli a două centre de colectare și vânzare a produselor agroalimentare (microzonele Valea Sebeșului și Munții Apuseni).	200	2008-2013	-Producători agricoli; -Populația județului.	-Nr. de întâlniri cu potențiali beneficiari; -Nr. de centre înființate; -Nr. de producători asociați.
5	Sprijinirea formelor asociative din agricultură	PNDR Axa 1 Măsura 142	Formarea grupurilor de producători în sectorul agricol.	55	2008-2013	-Producători agricoli; -Populația județului.	-Nr. de grupuri de producători agricoli create -Nr. de producători agricoli grupați; -Nr. de participanți la activități de instruire.

TURISM

Nr. crt.	Obiective specifice	Finanțare	Titlul proiectului/Acțiune	Valoare estimativă proiect Mii EUR	Perioada de timp	Beneficiari	Indicatori
1	Dezvoltarea unităților de cazare și îmbunătățirea structurilor turistice	POR Axa 5 Domeniul 5.2	Amenajarea obiectivelor turistice naturale pentru activități turistice (formațiuni geologice, peșteri, saline, mine, lacuri) cu instalații de iluminat, încălzire, ventilație și grupuri sanitare;		2008-2013	-Consiliul Județean; -Consilii locale; -Mediul de afaceri județean.	-Nr. obiective amenajate; -Nr. vizitatori % de creștere a contribuțiilor la bugetele locale.
2	Creșterea atracțiilor turistice și dezvoltarea turismului cultural		Crearea de circuite turistice județene care să includă vizitarea castelelor, cetăților, muzeelor, complexelor religioase și naturale.		2008-2013	-Consiliul Județean; -Consilii locale.	-Nr. de circuite turistice create; -Nr. de vizitatori.
		POR Axa 5 Domeniul 5.2	<i>Traseul Aurului</i> în munții Apuseni. Construcție și reabilitare a infrastructurii de acces spre obiectivele: Muzeul aurului Bucium, Muzeul tehnicii miniere Baia de Arieș, Muzeul mineritului și Galerile Romane Roșia Montană;		2008-2013	-Consiliul Județean; -Consilii locale.	-Nr de structuri reabilite; -Nr de vizitatori.
			Refuncționalizarea trenului <i>Mocănița Turistică</i> .		2008-2013	-Consiliul Județean; -Consilii locale.	-Nr. călători; -Cifra de afaceri operatori turistici; -Nr. de locuri de muncă create.
		POR Axa 5 Domeniul 5.1	Restaurarea și punerea în valoare a obiectivelor din patrimoniul UNESCO (Cetățile Capâlna și Călnic).		2008-2013	-Consiliul Județean; -Consilii locale.	-Nr. de vizitatori; -Nr. locuri de muncă create pentru administrarea cetăților.
		POR Axa 5 Domeniul 5.1	Amenajarea Muzeului Avram Iancu și arhitecturii sătești tradiționale.		2008-2013	-Consiliul Județean; -Consilii locale.	-Nr. de vizitatori.

3	Turism activ și valorificarea patrimoniului natural și cultural	POR Axa 5 Domeniu 5.2	Realizarea de investiții în domeniul schiabil pentru promovarea zonei turistice Bubești-Vârtop.		2008-2013	-Consiliul Județean Alba; -Consiliul local Arieșeni.	-Nr. de turiști; -Nr. de firme investitoare; -Nr. de locuri de cazare create; -Nr. de locuri de cazare create.
		POR Axa 5 Domeniu 5.2	Valorificarea și promovarea potențialului natural al văii Aiudului și al depresunii Trascăului.		2008-2013	-Consiliul Județean Alba; -Consiliul Local Livezile; -Consiliul local Rîmetea.	-Nr. de turiști; -Nr. de firme investitoare; -Nr. de locuri de cazare create; -Nr. de locuri de cazare create.
		POR Axa 5 Domeniu 5.2	Valorificarea potențialului și dezvoltarea domeniului schiabil din zona Șugag-Poarta Raiului.		2008-2013	-Consiliul Județean Alba; -Consiliul Local Șugag.	-Nr. de turiști; -Nr. de firme investitoare; -Nr. de locuri de cazare create; -Nr. de locuri de cazare create.

INFRASTRUCTURA

Nr. crt.	Obiective specifice	Finanțare	Titlul proiectului/ Acțiune	Valoare estimativă proiect Mii EUR	Perioada de timp	Beneficiari	Indicatori
1	Conectarea la coridoarele de transport european și național	POS Transport	Drumul național DN 1/E 81-DN 7/E 68 Cluj Napoca-Sibiu, cu lucrările de artă conexe; Drumul național 14 B Teiuș-Târgu Mureș, cu lucrările de artă conexe; Coridorul European TEN-IV, Arad-Brașov; Drumul național DN 74-DN 75 Alba Iulia-Câmpeni cu ramnificație către Oradea și Câmpia Turzii, inclusiv lucrările de artă conexe.		2008-2103	-Populația județului; -Mediul economic.	-Nr .de km; -Nr. de lucrări de artă.

		POR Axa 2	Drumul Expres Turda-Sebeș; Drumul județean 107 A Alba Iulia-Simeria către drumul național; Drumul Județean 106 E din drumul național DN 67 C către județul Sibiu; DJ 107 A, Alba Iulia-Simeria, jud. Hunedoara Aeroport de agrement la Vințu de Jos; Rețeaua de drumuri județene 106 K, Blaj-Sebeș.		2008-2013	-Populația județului; -Mediul economic.	-Nr. de km; -Nr. de lucrări de artă.
2	Creșterea mobilității între unitățile teritoriale administrative ale județului, precum și a accesibilității în zone cu potențial turistic.	POR Axa 2	Rețeaua de drumuri județene 106 K, Blaj-Sebeș; Rețeaua de drumuri județene 107, Alba Iulia-Cetatea de Baltă; Drumul Județean DJ 107 I Abrud-Aiud, și între comunele din partea de est a județului, cu prioritate 107 D-107 G-107 V, Ocna Mureș-Gheja/Luduș-Jidvei; Drumul județean 107 M cu acces în Valea Aiudului; Drumul județean 704, Șibot-Cugir-Luncile Prigoanei-Valea Mare; Drumul județean 762, legătura dintre DN 75-Mihoești-Dealul Crișului-Baia de Criș (jud. Hunedoara).	120.000	2008-2013	-Populația județului; -Mediul economic.	-Nr. de km; -Nr. de lucrări de artă. -Nr. de firme create ca urmare a îmbunătățirii stării drumului.
3	Creșterea siguranței traficului pe drumurile județene.	POR Axa 2	Monitorizarea traficului rutier județean pe rețeaua DJ 107 ; Monitorizarea traficului rutier județean la punctele de contact cu drumurile locale, drumurile de centură.	1.000	2008-2013	-Populația județului; -Mediul economic.	-Nr. de categorii de vehicule monitorizate; -Nr. de vehicule.
4	Dezvoltarea sistemului de transport	POR Axa 2	Realizarea unui plan de transport internodal județean.	150	2008-2013	-Populația județului; -Mediul economic.	-Plan de transport realizat; -Nr. de beneficiar; -Nr. de propuneri de modernizare a drumurilor.

MEDIU

Nr. crt.	Obiective specifice	Finanțare	Titlul proiectului/ Acțiune	Valoare estimativă proiect Mii EUR	Perioada de timp	Beneficiari	Indicatori
1	Promovarea biodiversității și protecția naturii	POS Mediu Axa 4	Identificarea, cartografierea și bornarea arealului Natura 2000; Introducerea acestor zone în Planurile de Amenajarea a Teritoriului Județean; Realizarea de observatoare și panouri de informare în siturile Natura 2000; Pregătirea planurilor de management pentru ariile naturale protejate identificate în proiectul PN1; Pregătirea planurilor de supraveghere a siturilor protejate încuzând serviciile de pază și de prevenire a riscurilor la inundații și incendii; Delimitarea pajiștilor cu Înaltă Valoare Naturală pentru susținerea PNDR, Măsura 214, submăsura 2: Gospodărirea extensivă a pajiștilor; Creșterea pădurilor de protecție în conformitate cu PNDR, Măsura 221; Construirea și dotarea centrului de informare Natura 2000, inclusiv achiziționarea de echipamente de laborator și de monitorizare a stării habitatelor naturale; Realizarea de tuneluri în zonele în care infrastructura de transport împiedică migrația faunei și îngrădirea/taluzarea rutelor de transport pentru prevenirea accidentelor, conform standardelor UE; Instruire și întărirea capacității instituționale a organismelor de management ale siturilor Natura 2000 și ale ariilor protejate; Pregătirea de material informativ și de publicitate pentru ariile protejate și siturile Natura 2000.	900 sit	2008-2103	-CJ Alba.	-Nr de situri.

2	Curățarea și valorificarea siturilor contaminate din activități industriale	POS mediu Axa 2	Îndepărtarea deșeurilor industriale de pe terenurile industriale în care activitățile economice au încetat; Demolarea structurilor existente și care au încetat să mai fie operaționale; Reabilitarea infrastructurii de utilități publice; Stoparea poluării prin ecologizarea iazurilor de decantare.	200/ ha			-Nr de situri.
3	Protecția la risc/prevenire a riscurilor	POS mediu Axa 5	Construcția și reabilitarea zonelor de retenție, poldere, garduri verzi, benzi de irigație, curbe de deviere; Regularizarea cursurilor din bazinul hidrografic Mureș și Arieș; Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, planuri și măsuri, inclusiv informare publică și instruire.	5.000			
4	Construcția și reabilitarea zonelor de retenție, poldere, garduri verzi, benzi de irigație, curbe de deviere Regularizare a cursurilor din bazinul hidrografic Mureș și Arieș PR3 – Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, planuri și măsuri, inclusiv informare publică și instruire	POS mediu Axa 3	Îmbunătățirea echipamentelor din centralele termice urbane și a sistemelor de contorizare; Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă neconforme; Reabilitarea rețelelor de distribuție a apei calde și a căldurii; Achiziția/dotarea cu echipamente de producere de energie regenerabilă în scop public.	20.000			-2 sisteme urbane.

SOCIAL

Nr. crt.	Scop	Finanțare	Titlul proiectului/ Acțiune	Valoare estimativă proiect mii EUR	Perioada de timp	Beneficiari	Indicatori
1	Crearea unui sistem de servicii comunitare bazate pe principiile dezvoltării durabile	POR Axa 3 Domeniul 3.2 și POSDRU Axa 3 Domeniul 3.3 Axa 6 Domeniul 6.1,6.2,6.3	Servicii sociale integrate pentru persoanele cu handicap.	4.000	2008-2013	-Grupul țintă din Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș, Abrud, Cugir, Zlatna.	-5 centre înființate cu destinație multifuncțională pt persoanele cu handicap, dublate cu cel puțin 7 ateliere de tip –Industrie socială.
2	Dezvoltarea economiei sociale prin valorificarea resursei naturale	POSDRU Axa 3 Domeniul 3.3 Axa 6 Domeniul 6.1, 6.2, 6.3 FADR Axa 3	Proiect integrat microregional: Pădurea – Resursa participatorie pentru dezvoltarea comunității – cercetare/calitatea vieții, gospodării de subsistență, dezvoltare-consum durabil.	2.000	2008-2013	-Grupul țintă din 2 microzone – Munții Apuseni și Valea Sebeșului.	-Nr. de servicii create; -Nr. de locuri de muncă create; -% de reducere a abandonului școlar.
3	Dezvoltarea unui sistem alternativ de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici	Fonduri structurale	<i>Servicii sociale integrate</i> pentru vârstnici, alternativa în vederea prevenirii instituționalizării.	2.000	2009-2013	-Grupul țintă din 7 microregiuni ale județului Alba: Alba Iulia, Abrud, Aiud, Blaj, Cugir, Sebeș și Zlatna.	-% de reducere de instituționalizare vârstnici.
4	Înființarea unui colegiu de meserii – școală profesională publică pentru îngrijire la domiciliu	Bugetul de Stat – MMSSF; Fonduri structurale; Firma Bosch (Partener formare Colegiu de meserii Eichholz Arnsberg /D)	Activități complexe de mentoring/certificat European.		2008-2009	-tinerii formați.	-% tineri formați pt îngrijire copii, vârstnici și persoane cu handicap.

Partea a III-a. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE

▪ *Centru județean de sterilizare a deșeurilor medicale ce pot fi neutralizate*

Obiectivul General:

Asigurarea unui management corespunzător pentru deșeurile spitalicești generate la nivelul întregului județ (respectându-se prevederile Directivei 91/689/CEE, ale Legii Protecției Mediului 137/1995 – cu modificările ulterioare – și ale Ordinului 219/2002 al MSF privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale.

Obiective specifice:

- o Eliminarea riscurilor datorate actualelor practici neconforme de eliminare a acestor categorii de deșeuri;
- o Eliminarea surselor de poluanți atmosferici toxici (crematoriile spitalicești) funcționează în vecinătatea zonelor locuite.

Descriere

În județul Alba funcționează actual 300 unități medicale, dintre care 9 spitale. În cele nouă unități spitalicești sunt utilizate crematoriile pentru eliminarea deșeurilor: cuptoare învechite cu o capacitate de 300-500 Kg /zi, care nu întrunesc normele naționale sau europene privind protecția mediului, nu au echipamente de tratare a gazelor de ardere, iar emisiile de gaze toxice (dioxine și furani) sunt necontrolate. Se propune crearea unui sistem de colectare, tratare și eliminare a deșeurilor spitalicești în conformitate cu normativele în vigoare privind protecția mediului.

Localizarea investiției: județul Alba.

Costul proiectului: cca. 800 mii EUR.

Finanțare: Fonduri de la bugetul de stat sau private.

Aspecte instituționale:

Parteneriate:

- Consiliul Județean Alba;
- Direcția pentru sănătate publică Alba.

Beneficiari: comunitatea și autoritățile publice județene și locale.

▪ *Managementul integrat al deșeurilor în județul Alba*

Obiective specifice:

- o Realizarea sistemului de colectare selectivă, transport/transfer și tratare a deșeurilor;
- o Închiderea și executarea lucrărilor de ecologizare a depozitelor existente;
- o Amenajarea de facilități controlate pentru eliminarea deșeurilor;
- o Realizarea de facilități de tratare pentru deșeuri specifice (deșeuri biodegradabile etc.).

Descriere:

Proiectul are în vedere realizarea a 9 stații de transfer la nivelul județului Alba, și a unui depozit ecologic central în zona Alba. De asemenea se are în vedere închiderea depozitelor neconforme din județ. Proiectul va include numai deșeurile municipale și deșeurile produse de agenții economici asimilabile deșeurilor municipale. Deșeurile industriale nu fac obiectul acestui proiect.

Localizarea investiției: județul Alba.

Costul proiectului: 32.272.30 mii EUR.

Finanțare: Fonduri de la bugetul de stat sau private.

Aspecte instituționale:

Parteneriate:

- Consiliul Județean Alba;
- Consiliile locale ale municipiilor, orașelor și comunelor din județul Alba.

Beneficiari: comunitatea și autoritățile publice județene și locale.

▪ **Modernizarea infrastructurii rutiere a județului Alba**

- o Rețeaua de drumuri județene 106K, Blaj-Sebeș;
- o Rețeaua de drumuri județene 107, Alba Iulia-Cetatea de Baltă;
- o DJ 107I Abrud-Aiud, și între comunele din partea de est a județului, cu prioritate 107D-107G-107V, Ocna Mureș-Gheja/Luduș-Jidvei;
- o Drumul județean 107M cu acces în Valea Aiudului;
- o Drumul județean 704, Șibot-Cugir-Luncile Prigoanei-Valea Mare;
- o Drumul județean 762, legătura dintre DN 75-Mihoești-Dealul Crișului-Baia de Criș (jud. Hunedoara).

Obiective specifice: Creșterea mobilității între unitățile teritorial administrative ale județului, precum și a accesibilității în zone cu potențial turistic.

Localizarea investiției: jud. Alba.

Finanțare: POR Axa 2 – Domeniul 2.1.

Aspecte instituționale:

Parteneriate:

- Consiliul Județean Alba;
- Consiliile Locale.

Beneficiari: populația și mediul de afaceri al județului.

▪ **Servicii sociale integrate pentru persoanele cu handicap**

Obiectivul general:

Creșterea gradului de incluziune socială pentru persoanele cu dizabilități din județul Alba

Obiective specifice:

- o Dezvoltarea parteneriatului public – privat de integrare socială a adulților cu dizabilități în cel puțin 7 microzone ale județului ca urmare a oportunităților oferite de economia socială;
- o Îmbunătățirea serviciilor de informare, consiliere și pregătire profesională pentru copii și tineri cu dizabilități din 7 microzone ale județului;
- o Perfecționarea continuă a specialiștilor care lucrează cu persoanele cu dizabilități din zona țintă a proiectului.

Descriere:

Unitățile protejate sunt constituite pe o structură asociativă cu scopul de a oferi grupurilor țintă, persoane cu handicap, instrumente pentru desfășurarea unor activități generatoare de venit. Se va asigura astfel sustenabilitatea Centrelor sociale cu destinație multifuncțională și vor contribui la cofinanțarea acestora. Proiectul se fundamentează pe recunoașterea necesității unei intervenții precoce, pe nevoia de a asigura continuitatea serviciilor acordate persoanelor cu handicap din județul Alba, pe dorința de a oferi acestora ajutorul necesar pentru a duce o viață independentă, conform propriilor lor nevoi și ale familiilor lor.

Localizarea investiției: 7 microregiuni din județul Alba (Alba Iulia, Aiud, Abrud, Blaj, Cugir, Sebeș și Zlatna).

Costul proiectului (estimativ): 4.000 mii EUR.

Finanțare: POR Axa 3 – Domeniul 3.2; POSDRU Axa3 – Domeniul 3.3; Axa6 – Domeniul 6.1, 6.2, 6.3.

Aspecte instituționale:**Parteneriate:**

- Consiliul Județean Alba;
- Consiliile Locale Alba Iulia, Aiud, Abrud, Blaj, Cugir, Sebeș și Zlatna;
- furnizori de servicii sociale private;
- societăți pe acțiuni de tipul *Industrie socială*.

Beneficiari:

- persoanele cu handicap și familiile acestora;
- comunitatea și autoritățile publice locale.

- ***Pădurea – Resursa participatorie pentru dezvoltarea comunității***

Obiectivul general:

Creșterea gradului de incluziune socială pentru persoanele din două microregiuni – Munții Apuseni și Valea Sebeșului

Obiective specifice:

- o Valorificarea pădurii ca resursă cheie pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, a dezvoltării durabile și întărirea habitatului;
- o Dezvoltarea parteneriatului public-privat de integrare socială din 2 microzone ale județului ca urmare a oportunităților oferite de economia socială;
- o Elaborarea strategiilor orientate spre venit.

Descriere:

- o dezvoltarea unor activități de economie socială valorificând resursa naturală – pădurea;
- o creșterea capacității de auto-susținere a persoanelor neocupate în muncă și a gospodăriilor de subzistență;
- o creșterea nivelului de cuprindere a populației școlare în sistemul de învățământ și a calității activităților instructiv-educative.

Localizarea investiției: 2 microregiuni din județul Alba – munții Apuseni și Valea Sebeșului.

Costul proiectului (estimativ): 2000 mii EUR.

Finanțare:

- POSDRU Axă 3 – Domeniul 3.3; Axă 6- Domeniul 6.1, 6.2, 6.3;
- FADR Axă 3 (îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale).

Aspecte instituționale:**Parteneriate:**

- Consiliul Județean Alba;
- Consiliile Locale din cele 2 microregiuni;
- Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală;
- mediul de afaceri.

Beneficiari:

- comunitatea și autoritățile publice județene și locale

